debreceni
független Ujság
politikai napilap

PÉNTEK, 1936 DECEMBER 25. XXXII. ÉVFOLYAM 295. SZÁM. 16 fillér

Uj barázda kezdődik...

Irta: Ravasz László püspök

Láttad-e a szántó-vetőt, amint Isten pergamenjére, az őszi vagy tavaszi mezőre ekéjével rejtelmes fekete sorokat ír?

Szép hosszú sorokban egymás mellé következnek a fekete barázdák s belőlük valamikor az élet legnagyobb és legszebb költeménye születik meg: **a mindennapi kenyér.** Hosszú az ilyen barázda. Minden sorára hull a veríték, minden lépésnél fogy az élet s a kezdet és a vég között a dolgozó ember saját magának elmúló életdarabjával ver láthatatlan hídat. Mindig pihenten indul, mindig fáradtan érkezik s mikor a barázda végére ér, csodálatos dolgok történnek. Hátratekint és látja, ami mögötte van: előre néz és szívére veszi, mennyi van még hátra.

De mindenekfelett **felfelé néz, hogy teleszívja magát napsugárral, friss levegővel, megtöltözzék a föld láthatatlan igézetével** és az alkotó munka titokzatos varázsával; s aztán elfeledvén ami mögötte van, célegyenest nekifeküdjék az új barázdának. Ilyenkor meghal és újjászületik, s olyasvalami esik meg vele, mint a húrral, amelyiken szünethez érkezett a dallam. Megszűnik a fájó rezgés, mintha mindennek vége volna s a húr kinyujtózkodva elpihen a hallgatás ravatalán. De csak egy percig! **Ujra támad, újra rezeg s tovább zeng rajta a fogyó élet fogyhatatlan melódiája.**

A szántóvetőnek ez a hármas széttekintése három világméretbe nyilalik bele. Egy pillanatra megérti, mi a **mult**, megérzi, mi a **jövendő** s elfogadja a két roppant szakadék között kifeslő kék virágot, egyetlen örökségét és igazi aratását: a **jelent.**

Rójuk ekénkkel az élet nagy szántóföldjét. Ráírjuk sorsunkat, álmainkat, de Karácsony estéjén és Szilveszter küszöbén a barázda végére érkezünk, s szétvillan tekintetünk a három világméretben: a Mult, a Jelen és a Jövendő párka arca összehajlik.

Sokan azt hiszik, hogy a mult, amit elhagytunk, mögöttünk van. Egyike ez a legnagyobb emberi tévedéseknek. A multnak az a tulajdonsága, hogy nem lehet megszabadulni tőle. Szakadatlanul velünk jön, mint láthatatlan és titokzatos útitárs. **Minden emberben benne van az egész elmult világ.** Minden ember magával viszi ősei véréből, sorsából a rája eső láthatatlan örökséget. Bizony, mi nem fehér lapként érkezünk a világra. Azt, ami bennünk leglényegesebb, már ráírták arra a lapra. Vidámság, vagy szomorúság, balsors vagy szerencse, áldás vagy átok, nagyrészt már készen van bennünk. **Ki van töltve a titokzatos váltóürlap**, amit életnek nevezünk; be van írva az összeg, az esedékesség napja, az adós és a kezes: mi legfeljebb csak azt írjuk rá: »elfogadom« és próbáljuk törleszteni, ha tudjuk, avagy bejelentjük a fizetésképtelenséget.

A mult nemcsak bennünk él, hanem velünk jár. Velünk járnak a nagy álmodók és csalogatnak minket; belénk fogódznak a nagy tanítók és a még nagyobb hitetők s szét akarnak szakítani, amint a keresztútak előtt tanácstalannul állunk. Mások építették a házunkat, döngölték le útjainkat, irtották ki erdőinket, lépték ki földjeinket, keritették be kertjeinket; sőt mások szabták meg ruháinkat, adták ajkunkra a szót, amelybe gondolatainkat rejtjük, fonták meg azt a csodálatos gyémánthálózatot, melyet emberi logikának nevezünk. Izlésünket ők rakták össze szépből és csunyából, s ők hoztak ezer döntést arról, hogy mi a jó és mi a rossz.

Ezzel szemben **a jövendő gondolata az, ami állandóan alakit és táplál.** Senki sem él a tegnapért; mindenki **a holnapért él!** Azért van élet, mert van jövendő. A jövendő a lehetőség. Semmi sincs elveszve, aminek van holnapja, mindene van annak, aki reggelt várhat. A jövendő gondolata a cél. **Céljából lehet megismerni az embert éppen úgy, mint a nyilvessző útját.** Az embert semmi sem jellemzi úgy, mint a célja. Ezért semmit sem rejtegetnek úgy az emberek, mint céljaikat. Ha a folyó nem ismeri célját, mocsárrá lesz, **ha egy nemzetnek nincs célja, ingovánnyá válik a történelem roppant térein.** Ha egy ember elveszítette élete célját, tulajdonképpen meghalt, mert feleslegessé vált a világban.

Vonása a jövendőnek, hogy az **az ifjúság birodalma.** Még mindig ifjú, akinek holnapja van. Minden életből annyi az elvénhedett, amennyi tegnappá vált s minden életből annyi az örökifjú, amennyi a holnapra esik belőle. A jövendő életalakító álom. Benne van a lehetőség, a cél, az ígéret, az ifjúság. Tehát minden, ami szépség, vigasztalás és erő. És mégis álomtestű lény: mihelyt meg akarod fogni, a semmiségbe markolsz.

Aki a multba néz, hátra tekint, aki a jövőt vizsgálja, előre néz. De ha a jövendőben az ígéret birodalmát pillantottuk meg, akkor már nemcsak előre nézünk, hanem felfelé is. A számottevő ember legboldogabb és legáldottabb pillantása az, amely felfelé nézhet. Lát kéklő eget, sugárzó fellegeket s mindezeken túl egy olyan valakinek létét érzi meg, aki mindenhatóság és örök szeretet. A mult felett nincs hatalma, a jövendőből semmi sem az övé, de éppen azért, mert parányi, kicsiny pont világa roppant szántóföldjén: övé a pillanat, amely a multat és a jövendőt elválasztja és összeköti.

Irtózatos gondolat, hogy csak jövendőnk legyen, mert ez magában véve alig több, mint a semmi, csak annyit mond, hogy valamikor élni fogunk, de ma még semmi vagyunk. Aki Istent csak a multban látja, vagy akihez csak a jövendőből szól, igazán sohasem birhatja. Isten az örök jelenvalóság, akiben nincs mult és nincs jövendő és Ő ebből a kiterjesztett és végtelen jelenvalóságból adott egy részt: a **pillanatot**, a mult és jövendő sziklahasadékába zárt embernek azzal, hogy e pillanatban találkozzék vele. Halottak nincsenek, — hirdeti Maeterlinck —, az ígéret valóság, a törvény evangélium, a szabadság rend, a reménység adottság, minden adottság hozzám érkező nagy ajándék s ahol Isten Ur napkelet és napnyugat, észak és dél, mult és jövendő felett.

A halott faraók királyi sírja igy válik a betlehemi jászol bölcsőjévé, amely felett csillagok sugározzák, angyalok éneklik, pásztorok és királyok imádkozzák a felséges doxologiát, mely a világmindenség nyitánya és finálója, értelemadó zenei gondolata »Dicsőség a magasságos mennyekben Istennek, a földön békesség és az emberekhez jóakarat!«

A barázda végén visszatekintve, nyomasztó érzés lesz úrrá felettünk s azt érezzük, hogy az egész fekete vonal démoni kígyó, amely végignyujtózik a földön s mi vagyunk az élő fej, amellyel tovább kúszik. Ekevasunk, csoroszlyánk, címeres fogatunk ékes koronája e lassan előrekúszó kígyófejnek, amely ellenállás nélkül siklik bele a végtelenségbe...

Ám a barázda végén, mikor a szántóvető ember újra bevágja vasát a fekete földbe és megragadja az ekeszarvát, más ember indul az uj barázdába s feje felett pacsirta zengi a diadalmas élet himnuszát.

Mert **a barázda végén Istennel találkozott az örök szántóvető: az ember.**

Boldog Karácsonyi ünnepeket kíván összes vevőinek

Bőde Gyula kft. összes alkalmazottja

Szávay sirjánál

Irta: Balkányi Kálmán

A mult héten egy szoborleleplezésen voltam jelen. Életnagyságú mellszobor kiváló művész munkája ékesíti a sírhantot, mely alatt egy nyughatatlan szellemű férfiú piheni ki egy hosszú élet fáradalmait.

A mellszobrot a budapesti kereskedelmi és iparkamara kőfalegén avatták fel a budapesti farkasréti temetőben. A szép ünnepségen megjelent közönség tulnyomó része a fővárosi emberekből telt ki. De észrevettem a gyülekezetben egy debreceni hölgyet is, aki csöndben helyezett el a sírra egy babérkoszorút.

Az elhunyt férfi meg is érdemelte Debrecennek ezt a megemlékezését.

Férfi korának jelentős sikereit itt aratta. Megérdemli, hogy a karácsonyi ünnep családi hangulatában egy pillanatra megemlékezzenek róla Debrecenben is.

*

Családi hangulat? Különös, hogy ez a melegszívű ember, aki Fiamhoz címen felejthetetlen szép költői levelet hagyott hátra, úgy távozott el közülünk, hogy utolsó útján se közeli, se távoli atyafia nem kísérte el.

Sok temetésen voltunk már. De Szávay Gyula végső tisztessége páratlan volt abban a tekintetben, hogy ravatalánál se lemenő, se oldalági rokona, senkije sem állt. Tulélt mindenkit, aki vérszerint közel állt hozzá, őt csak munkájának emléke élte túl. És a szeretet, amellyel pályatársai övezték.

*

Nincs most sem hely, sem idő, hogy azt a kilenc lusztrumot, melyet Szávay három kamarai központban töltött el, méltassuk.

Köteteket töltenének meg Szávaynak, a kamara főtitkárának előterjesztései, amelyekben demérdek józan gondolat, egészséges eszme volt.

Szávay lényének mégsem ezek a lényegét. Szávay a született propagátor volt. Olyan korban, amely az ipari és kereskedelmi törekvésekkel bizalmatlanul állott szemben és minden kezdeményezésre csak az ország „törzslakosságát": a mezőgazdaságot tartotta mérvadónak, Szávay Gyula minden energiájával odaállt az ő kamarái, az ezekben képviselt derék, áldozatkész polgárság mellé. Szimpátiákat tudott szerezni a legelfogultabb körökben is. Izléssel tudta felengesztelni a gyülölködést és szellemesen tudta megörni a semmibevevő közönyt. Nem provokált oktalanul, de ha rákerült a sor, helytállott a szolgalelkű megalázkodásra képtelen volt. Impozáns jelenség volt ez a költőbe ojtott közgazda. Megírta valahol, hogy az apjától nem örökölt mást, mint egy birtokpert, meg egy párte-cédulát. A birtokper elveszett, de a gyászlap bekeretezve megmaradt. S a sötét keret időnként megszólalt a falon:

— Szoríts, ne engedj! Élj míg élsz.

És Szávay nem is engedett, amíg élt.

Nemcsak a maga jussából nem engedett. De a rája bízott érdekekből sem engedett. Egy szemernyit sem.

Jelen voltam egy vitájának. Vidéki kamarai titkár volt. Szemben állt vele a legbefolyásosabb kamara elnöke. Országos nagy tekintély. Olyan, amilyent felmérni, de még elképzelni is nehéz.

A kamarai elnök szép szóval kezdte. Később némi terrorizálástól se riadt vissza.

Szávay a szép szóra még szebb szóval válaszolt. Az ijesztést viszont fel se vette. Hajthatatlan volt. És akaratát a végén keresztül is vitte.

A kisemberek éltek, haltak érte. Tudott a nyelvükön beszélni. És főleg tudta mi fáj nekik. Meg tudta különböztetni némely vezérek egyéni vágyait az összesség komoly életbevágó aspirációitól.

*

A debreceni kamara mai büszke épületében sok tégla van, amit Szávay Gyula égetett ki a maga tüzes szívének melegével. M', akik nemcsak Debrecenben, de következő müködési területén: a fővárosban is sokat dolgoztunk vele együtt: tanuságot tehetünk róla, hogy akármerre vitte a sorsa, lelkében, mindig hiven ápolta a debreceni éveknek emlékét.

Sírkövére felvésték, hogy a kamarai gondolatért élt és küzdött. Igy is van. De nem szabad elfelejteni, hogy a kamarai gondolat Szávay szemében nem volt szükös és korlátolt. A kamarai szabadgondolattal összefért az ő lelkében a szabadérdekképviseletek eszméje. Ezért dolgozott hosszú éveken át együtt az OMKE-vel, ezért becsüli őt meg az OMKE haló porában is.

A farkasréti temetőben a halottak birodalmában ép úgy kimagaslik szobra, amint valaha az élők között.

S akik ezentul arrafelé járnak, hogy kedves halottjuk sírján kisírják magukat, Szávay mellszobra előtt egy pillanatra megkönnyebbülnek.

Az ő kedves arca, vidám mosolygó tekintete, még a síron tul is felderíti, életörömmel, bizakodással, lelkesedéssel tölti el az embert.

Hogy is mondta csak?

Szoríts, ne engedj!

A nagyar iparos, a magyar kereskedő fogadja meg Szávay Gyula intését.

Debreceni állástalan diplomásokat kell elhelyezni Debrecenben az akció során

Azzal a tervvel kapcsolatban, amelyet a Baross Gábor Kör vetett fel és amelynek megvalósítására a kormány most létesítette a nemzeti önállósítási alapot, különféle megmozdulások történtek máris. Ezért dr. Lengyel Zoltán főorvos, törvényhatósági bizottsági tag, a Baross Gábor Kör helyi elnöke most memorandumot nyujtott be báró Vay László főispánhoz és dr. Kölcsey Sándor polgármesterhez, kérve, hogy a kormány akciója során az állástalan diplomások és érettségizettek helyi érdekeinek megvédéséről gondoskodjanak.

A tényállás az, hogy a m. kir. kormány kezdeményezésére a TÉBE és a GyOSz 500 állástalan diplomás és érettségizett intellektuel elhelyezését vállalta azzal, hogy az alkalmazandókat az 1937. év első negyedévében munkába állítja.

A multak tapasztalatai alapján — folytatja a Baross Kör memoranduma — határozottan állíthatjuk, hogy a központosított akciók során a vidék mindig csak a rövidebbet húzta és szociális szempontokból a kinevezések nem voltak kielégítők; ezért tisztelettel kérjük, hogy a helyi és szociális érdekek százszázalékos megvédése érdekében méltóztassék odahatni, hogy:

1. Az alkalmazásoknál, figyelemmel a debreceni állástalan diplomások és érettségizettek ezret meghaladó számára, legalább 50 hely biztosíttassék.

2. Az alkalmazandók helyi kontingensébe csak olyan egyén vétessék be, aki legalább három év óta debreceni lakos, vagyis szociális gondozás szempontjából ellátási helyének Debrecen tekintendő.

3. Az alkalmaztatásoknál csak olyan egyén legyen figyelembe vehető, akinek iskolái befejezése óta legalább három év eltelt. Kiskorú egyén ne alkalmaztassék.

4. Az alkalmaztatásoknál csak ellátatlan munkanélküli legyen figyelembe vehető, akinek még az úgynevezett tengődési létminimuma sincs meg.

5. Ezen szempontok megállapítására Debrecen sz. kir. város szociális ügyosztálya legyen hivatott s mellé, mint véleményező szerv, a szellemi szükségmunkások kiválasztására 1935. év őszén kiküldött bizottság állíttassék.

Amikor ezen szempontok figyelembe vételét tartom szükségesnek — teszem ezt azért, hogy a szociális megnyugvást az intellektuális kérdésben elősegítsem, mert semmiféle akciónak sem lehet célja az, hogy szociális cégér alatt a megnyugtatás helyett újabb elégedetlenségnek legyen kútforrása.

Kérve Méltóságodat gyors és erélyes közbenjárásra, vagyok teljes tisztelettel: **Dr. Lengyel Zoltán** főorvos, törv. hat. biz. tag, az Országos Baross Gábor Kör Debreceni Kerülete mb. elnöke.

E helybeli megmozdulásra azért volt különösen szükség, mert olyan hirek kerültek forgalomba, hogy a vidéki helyekre is budapesti intellektüelleket akarnak alkalmazni. Dr. Lengyel Zoltán elnök egyébként telefonon fordult a vidéki szervezetekhez, hogy újév után ebben a kérdésben küldöttségileg keressék fel a kormány tagjait.

Órákban
Ékszerekben
Olcsóságban
Választékban
Halász vezet

LEGUJABB
kesztyü különlegességek
NAGY VÁLASZTÉKBAN OLCSÓN
Hamerlinél, Piac-u'ca 16. szám.

FELRUHÁZÁSI ÜNNEPÉLY A SALÉTROM LAKTANYÁBAN

Csütörtökön délután tartotta meg segélyezési akcióját a Salétrom laktanyában Biky Gábor vallásoktató lelkész vezetése alatt a Dóczi-polgári iskola növendékei és a Kossuth uccai leánykör. A segélyezési ünnepélyen Biky Gábor beszélt és beszéde után 130 darab ruhaneműt, cipőket és sok élelmiszert osztottak ki. A nagy inségben lévő családok hálával fogadták az adományokat és meghatottan köszönték meg a karácsonyi segélyt.

ANGOL MAGYAR BANK RT.
debreceni fiókja.
Alaptőke és tartalék:
40 millió pengő.
Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Anyakönyvi hirek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál a hó 24-én, csütörtökön, a következő bejelentések történtek:

Születések: Tardi Sándor napszámos, leánya Zsuzsa; dr. Ludányi Pál orvos, fia Pál; Mandel Sámuel hitk. jegyző, fia Vilmos; Varga Ferenc lakatos, leánya Katalin.

Házasságok: Dusa István fm.—Kecskés Róza; Zalay Sándor városi adótiszt—Juhász Ilona; Posta János gépkocsi kísérő—Ecsedi Erzsébet.

Halálozások: Kiss László ref., 22 éves, Tóthtelep. Karászi Mihály ref., 87 éves, Károly F. József út 1. Szilágyi Gizella ref., 2 hónapos, Perecdülő. 33. Fülöp Dezső izr., 11 hónapos, Csokonai u. 20. Szurovi Zsuzsánna ág. ev. 86 éves, Vasvári u. 20. Gazdag Piroska ref., 33 éves, Erzsébet u. 11. Elek Lajos ref., 7 hónapos Hajduszoboszló.

Szép keret
Szép kép
Képkeret
Szentkép
Keretező-boltban
Piac u. 89

Nem tudja, férjhez ment már a feleségem?

— kérdi az idegklinikán a kis sovány kereskedő, akit „négyméteresre akarnak nyujtani"

Ideggyógyászat.

Rácsok vannak az ablakokon és a kiskapun nincsen kilincs; csengetni kell. A fehérköpenyes ápoló csak félig nyitja ki a kaput:

— Kit keres kérem?

Mondok egy nevet, valamikor kereskedő volt szegény, most itt piheni ki a kereskedelem izgal-

Magyar és keleti szőnyegek
állandóan kaphatók kedvező feltételek mellett
Izsaknál
PIAC UCCA 68. SZÁM.

mait. (A romantikus hajlamú fiatalemberek azt mondják, unalmas foglalkozás a kereskedelem. Jaj, hogy tévednek, csak ezek, szegények, tudnák megmondani: milyen izgalmas pálya ez, meg lehet bele őrülni is.)

Több ajtón megyünk keresztül, egyiken sincs kilincs. Mögöttünk bezárják az ajtókat. Az ápoló előre megy és bekiáltja az egyik szobába a kereskedő nevét. A szobából hangok nyomulnak kifelé, mozgolódnak a betegek, valamelyik elnyujtott sivításszerű torokhangon a kereskedő nevét kezdi kiáltozni.

A látogatási teremben egy sárgaruhás férfi ül, mutatóujját a homlokának szegezi és néz mereven maga elé. Nem néz fel az ajtócsapódásra, nem kíváncsi arra, hogy ki jött, meg sem rezdül a szempillája, amikor a torokhang megint felsivít, merev és mozdulatlan, ahogy nézem, olyan furcsa érzésem támad: mintha egy halottal ülnék egy teremben.

A kereskedő kis sovány fekete ember, fehér alsóruhában jön ki, kezet fogunk, leül a padra, két csontos lábát ütögeti, mosolyog:

— Karácsonyra már kimegyek, teljesen meggyógyultam! Sokat birkóztam velük — odaint az ápolók felé, — de most már jól vagyok.

Összefüggően, értelmesen beszélni kezd arról, milyen üzleteket kötött ő régen, neveket mond és számokat, majd minden átment nélkül:

— Rengeteg üdvözlő levelet és táviratot kapok.

— Kitől? — kérdem.

— A fejedelmektől. Meghívnak a fejedelmek és értesítenek, hogy arany és brilliáns érdemrendet adományoznak nekem. Most karácsonykor kimegyek innen és összeszedem az érdemrendeket.

Szótlanul üldögél, dörzsöli a csontos kezét, aztán mintha kitisztulna a szeme:

— Szeretném már a gyerekeket látni.

Oldalt pislog az ápolók felé:

— Ezeknek van valami tervük velem. Ezek nem akarnak kieresztení, így pedig nem tudom visszaállítani Nagymagyarországot. Ha kimegyek, miniszter leszek, én fogom a gazdasági ügyeket vezetni, minden gazdasági kérdést én intézek, nagy tárgyalásokat kezdek a fejedelmekkel, óriási üzleteket fogunk kötni. Minden éjszaka jönnek rám és nyujtanak, négy méteres embert akarnak belőlem nyujtani, pedig már elég nagy vagyok...

Feláll, kifeszíti sovány mellét és csontos öklével döngetni kezdi a bordáit:

— Olyan erős vagyok már, mint a bika. Nekik ez nem elég, négy méteres embert akarnak.

Csattogó talpú bő papucsokban, kék köpönyegben sétálnak köröttünk a betegek. Az egyik olyan, mintha egy ideggyógyászati szakkönyvből lépett volna ki: elálló nagy fülek, ormótlan sokszög a feje, a szeme ide-oda ugrál és vigyorogva bámul ránk.

— Háromezer oltást kaptam, — mondja a kereskedő, nem elég nekik. Bika vagyok, nem elég nekik. Nyujtanak minden éjszaka. Ha 4 méteres leszek, elengednek. Lehet, hogy már karácsonyra elérem a 4 métert...

Ágaskodik előttem, nyujtogatja a karját, ütögeti a csontjait, dicsekszik az izmaival szegény.

Az ujságírót sokféle »látványossághoz« sodorja a foglalkozása: láttam már halálra ítélt embereket elvágódni a bíró előtt, láttam öngyilkosok elfolyó vérét, láttam halottakat és láttam élőket, akiknek meztelen testén férgek nyüzsögtek, láttam gyermekeket, akik a szemétből kiragadott csontokat szopogatták, de egyik sem volt olyan döbbenetesen szomorú, mint ez a kis fekete ember, ahogy mosolyogva mondja:

— Olyan erős vagyok, mint a bika!

Elfáradt a beszélgetésben, kezet nyujt, elindul vissza a szobájába. Az ajtóban megfordul:

— Nem tudja, férjhez ment már a feleségem? Ugye sok kérője van? . Nem várja a választ, mosolyogva legyint a kezével.

A sárga ruhájú még mindig mozdulatlan, a mutatóujja, mintha odanőtt volna a homlokához. Szólok hozzá: meg sem rebben, a szeme tágultan csillog a mutatóujja mögött. Vajjon min gondolkozhat.

Menni akarok, keresek egy ápolót, hogy kinyissa a kapukat, bemegyek az egyik szobába, nem látom az ápolókat. A sokszög fejű belevigyorog az arcomba, megfogja az ajtót, gyorsan odateszem a lábam az ajtó közé, a sokszögfej elismerően bólint, kitaláltam a szándékát: be akart csukni.

Előkerül végre az ápoló és elindulunk a kilincstelen ajtókon keresztül kifelé.

Ahogy kilépek a kapun, sietni kezdek. *Fülöp László.*

Lenti készüléket lakásán is készséggel bemutatja:
Gulyás rádiószaküzlet
Philips rádiók lerakata Piac u. 59. Tel. 32-19.

Díjtalanul bemutatja Földes,
Püspöki palota. Telefon 22-10,

Készséggel díjmentesen bemutatja Neumann József rádió, csillár és kerékpár szaküzlete Ferenc József ut 27. Telefon 11-27

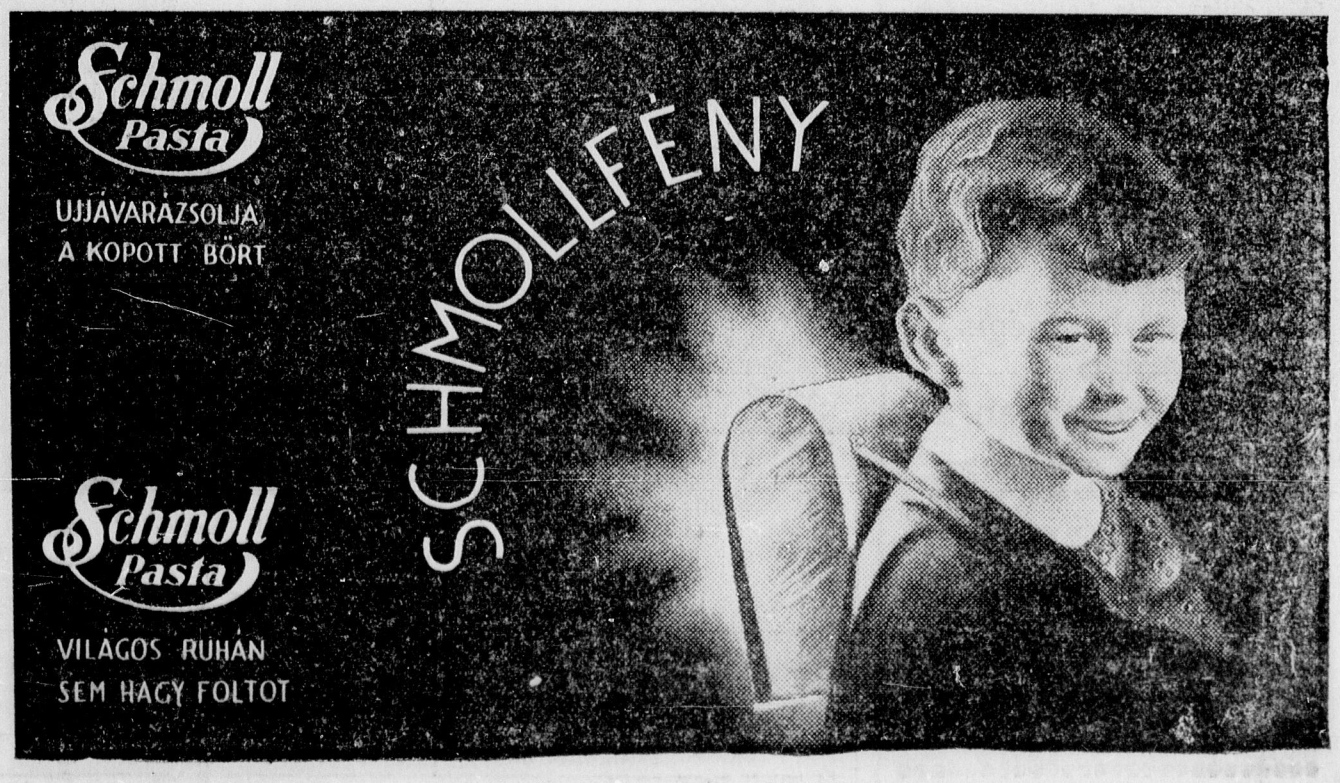
Önnek is legyen Philips rádiója Nánássytól, Kalvin ter 3. Bemutatás lakásán díjtalan.

Fenti készüléket díjtalanul bemutatja Keszler rádió, kerékpár és varrógép szaküzlete, Széchenyi u. 1.

Régi rádióját becseréli
Roboz és Hammer, Telefon 24-30

Kardos Albert 75 éves

Kardos Albert holnap tölti be hetvenötödik életévét. Méltó dolog megállanunk egy pillanatra e munkás, nemes élet új fordulóján. A Kardos Albert élete sokunk számára túlnőtt önmagán, fölibe emelkedett egyéni, elszigetelt jelentőségének, s egyetemes jelentést, szimbólikus értéket kapott. — Közöttünk ő a »tölgyfanemzedék« képviselője, az Apponyi-, Rákosi-féle aggastyán-alkat testi-szellemi örököse, — valaki, akire megtört, megviselt fiatalságunk mint egy nagy, vigasztaló igéretre tekinthet föl. Vigasztalás számunkra ez az aktív szellemű ősz tudós, aki az egyéni és közbajok egész tengerén lábolt át, aki állott már legkedvesebbjei sirjánál s megérte hazája bomlását, politikai eszményeinek szörnyű összeomlását is és aki íme, Isten különös kegyelméből, méltóságos derüvel állja ma is az idők kegyetlen ostromát. »Ember, küzdj és bízva bízzál!« — zendül az Ú

szava a megrendült Ádám felé, — és Kardos Albert, akinek egy évtized óta Madách a bibliája, mindig hallgatott az égi intésre. Küzdött és bizott egész életében. Küzdött eszményeiért, a tiszta magyar nyelvért, a szárnyas gondolat szabad röptéért, a magyar tehetség gáttalan útjáért, az emberméltóság egyszerű nagy jogaiért. És bízott, törhetetlenül bízott az igaz értékek diadalában, a jóság győzelmében, a tisztaság jövőjében, a türelem megígért rózsáiban.

Ezért van, hogy élete nagy tanítás az új nemzedék számára. Rohamokban cselekvő, kétségbeesések örvényeibe szédülő, exaltált és vergődő korunk az egyvonalú biztos menetű, férfias élet klasszikus példáját láthatja benne. Adja Isten, hogy ez a megengesztelő biztató példa még sokáig itt világítson előttünk töretlen, ékes, lobogó fényeivel! *(—s—ó)*

Megszünt iparok és kereskedések

Az elsőfokú iparhatóság a következők iparjogosítványát szüntette meg: Gallambos Sándorné nőidivatkalap készítő Boótz Mária nőiszabó, Szoboszlai Istvánné zöldség, gyümölcs, baromfi, Gönczi Gáborné zöldség, gyümölcs, baromfi, Goldschmidt Gyula gipsz szobrász, Gracz Károly asztalos, Turai Józsefné női kalapos, Nagy Albert Tímár, Fadgyas Béla asztalos, Juhász Imréné nőiszabó, Csizmadia György csizmadia, Szoták Sándorné, női szabó özv. Sztracha Józsefné bádogos, Katz László férfi- és nő divat, kötött, szövött áru, Roth Ignác férfiszabó, Pongrácz László kalapos, Papp József cipész, Kovács Lajos cipész és csizmadia, Török János cipész, Szoboszlai Gábor zöldség, főzelék gyümölcs, déligyümölcs kereskedés, özv. Barna Istvánné cipész, Salamon Simon Sütő, Rácz József élőállatkereskedő, Frohne Adolf kertész, özv. Szabó Sándorné sütő, Boros Sándor csizmadia, Barta Ferenc cipész, Dokota József cukorkakészítő, özv. Bajbák Józsefné borbély, férfi és női fodrász, Macha Ilona nőiszabó, Kiss Sándor csizmadia, Szabó József csizmadia, Zagyvai Sándor tűzifa és szénkereskedő, Beczei Istvánné szatócs, Grósz József rőfös, rövidáru és béleskereskedés, Koncz Ernő szatócs, Gyarmati István csizmadia, Kovács Antal csizmadia, Geller László mészáros és hentes, Alföldi Erzsébet és Alföldi Margit nőiszabó, Karácsony Sándor cipész, Fehér István hentes és mészáros, Gede János hentes és mészáros, Győri Zoltán villanyszerelő, Harsányi Sándor ács, Pauchly Béláné kifőzés, özv. Seres Lajosné fazekas, ifj. Balogh József szíjgyártó, Fekete Lajos cipész, Kiss Imre szobafestő, Nuszbaum László mészáros, Ferenczy Imre borbély és fodrász, Knöpfermacher Sándor cipőfelsőrészkészítő, Kiss István ács, Gebei János kőmíves, Tóth Imre vendéglős, Boótz Kálmán asztalos.

A legjobb legnívósabb legfrisebb, mégis legolcsóbb ujság Debrecenben a

Független Ujság

Független minden politikai pártól, érdekcsoporttól, pártatlanul osztja az igazságot, küzd a dolgozó emberekért.
Ajánlja barátainak, ismerőseinek, mert ezzel nem csak a lapnak, de barátainak is szolgálatot tesz!

Csak „Budapesti férfi-, fiu- és gyermekruhaház" öltönyeit és kabátjait viseljük!

Az ára a lacsony,
szépsége, szabása, minősége páratlan!

CSAPÓ UCCA 6. **CSAPÓ UCCA 6.**

Kenyérmegfigyelő bizottságot állit fel Debrecen város

Olcsó kenyértipust a külsőségek népének és az ínségeseknek
A Debreceni Független Ujság akciójának sikere

A Debreceni Független Ujság felhívására a kenyérárak legutóbbi emelésekor Debrecen város polgármesteri hivatala ankétot hivott össze az áremelés megvizsgálására. Az ankét eredményéről most hozta meg határozatát Zöld József polgármesterhelyettes.

A határozat megállapította, hogy a debreceni áremelés a miniszteri rendelet által kijelölt maximális határokat nem lépte túl s mint a vidéki városokból bekért adatok mutatják, általában nincs felette a vidéki városok kenyárárainak.

Igen nagyjelentőségű része a határozatnak az, amelyben a polgármesterhelyettes felhivja a sütőszakosztály elnökét, hogy javaslatot dolgozzon ki a külsőségek nyomorgó lakóinak olcsóbb kenyérrel való ellátására.

Ugyanily fontos rendelkezés az, amelyben a polgármesterhelyettes a fogyasztók, sütők, a hatóságok és a tiszti orvosból álló bizottság szervezését rendeli el javaslat kidolgozására, hogy adómentes lisztből készült, olcsó kenyértipus hozassék forgalomba Debrecenben.

A határozat végül egészen új utat nyit abban, hogy a kenyérárak állandó figyelésével is megbizza ezt a bizottságot, amelynek tagjai, az elsőfokú közigazgatási hatóság vezető tanácsnoka, a sütőosztály elnöke és egy sütőiparos, az István, Apaffy és Hortobágy malmok vezetői, az iparkamara elnöksége, a helyi napilapok felelős szerkesztői, a fogyasztók képviseletében és a szakszervezeti titkárság, a városi tiszti főorvos, a mezőgazdasági kamara és a vegykísérleti állomás vezetője.

Ime tehát, akcionkból oly szerv kel életre, amelyek nemcsak elősegíthetik a szegény nép olcsó kenyérrel való ellátását, hanem állandó védői lesznek a fogyasztók érdekeinek.

FEUER DIVATHÁZ ajánlata ujévre Hölgyeknek! Csapó ucca 26.

Svájci nadrág 5-ös, 6-os		1.18	Kézen varrott bőrkeztyü		2.98
Meleg belsős		1.78	Bélelt bőrkeztyü		3.78
Ia vastagon bélelt		1.98	Meleg keztyü	1.38	0.98
Svájci nadrág, kombinés		2.28	Divat ridikül		2.28
Svájci sapka	1.28 1.18	0.98	Divat ridikül Ia bőr	3.98	2.98
Divat blouz	3.28	2.48	Ernyő	4.98 4.18	3.78
Selyem combinés		2.48	Diszdoboz Linon batist zseb-		
Selyem nadrág		0.98	kendő		2.28
Meleg harisnya	1.18	0.88	Linon batiszt zsebkendő		
Gyapjuval bélelt harisnya	2.10	1.48		0.35 0.39	0.29

Meghalt dr. Thurzó Jenő egyetemi magántanár

Dr. Thurzó Jenő egyetemi magántanár hosszas betegség után csütörtökön délelőtt meghalt. A fiatal 39 esztendős tanársegéd tragikus halála nagy és mély részvétet keltett nemcsak orvosi körökben, hanem mindenütt, ahol ismerték, szerették és becsülték dr. Thurzó Jenőt.

A fiatal tudós éveken keresztül munkatársa volt a Debrecenből nemrég eltávozott világhírű ideggyógyásznak, dr. Benedek László professzornak. Benedek professzort számos külföldi útjára elkísérte és közös munkájuk eredménye volt az, hogy a fiatal tudóst, dr. Thurzó Jenőt tartották az eltávozott professzor jövendőbeli utódjának. A debreceni ideggyógyászati tanszékre kiirt pályázat december 12-én járt le. A határidőig két pályázat érkezett be, egyik dr. Thurzó Jenőé, a másik dr. Somogyi István, a budapesti egyetem ideggyógyászati tanszékének adjunktusáé.

Hetekkel ezelőtt azonban dr. Thurzó Jenő influenzában megbetegedett. A betegség olyan súlyos volt, hogy veséjét s megtámadta, azonkívül szívrohamok is gyötörték a beteget. Orvosai mindent elkövettek, hogy meggyógyítsák. Két héttel ezelőtt a fővárosba vitték kezelés végett. Budapestről az elmult héten hazaszállították Debrecenbe, de állapota ekkor már válságos volt. Maga dr. Thurzó Jenő is érezte, hogy betegsége mennyire súlyos s ezért végrendelkezett.

Thurzó Jenő vőlegény volt és a közeljövőben tartotta volna esküvőjét Menyasszonyáról utolsó pillanataiban sem feledkezett meg és úgy végrendelkezett, hogy halála után vagyonát menyasszonya kapja meg.

Az orvosok egészen az utolsó pillanatig küzdöttek életéért. Minden erőfeszítés hiábavalónak bizonyult, Thurzó Jenő állapota rohamosan rosszabbodott és súlyos betegsége alatt harminc kilót fogyott. Alig lehetett ráismerni az egykor hatalmas, kitünő fizikummal rendelkező emberre. Betegsége alatt hozzátartozói állandóan mellette tartózkodtak egészen az utolsó pillanatig.

Az orvosok már szerdán lemondtak életéről, látták, hogy a gyilkos kórral nem lehet megküzdeni. Csütörtökön délelőtt dr. Thurzó Jenő elvesztette eszméletét és délelőtt féltizenegykor meghalt.

Szakszerű modern keretezés
Berger
üvegáruházban
Piac ucca 58.

Uj iparosok és kereskedők

Az iparhatóság a következők részére adott iparjogosítványt. Özv. Burai Ferencné gyümölcs, zöldség, baromfi, özv. Koponyás Ferencné hordóskáposzta, Ormándy Demeter cukorka, gyümölcs, hűsítő ital, Ujlaki Lajosné gyümölcs, zöldség, főzelék, Varga László féri és női fodrász, Szabó István virág cserép, váza, kertdisz, Németh Viktorné korcsma, Bakó Ferenc ószeres, Kiss Ferenc drogéria, Geib Józsefné fehérnemű varró, csipke függöny, Solenszky Emli borbély, férfi és női fodrász, özv. Böör Ferencné kifőzés, Csekenyák Miklós ószeres, Dusa András ószeres, Deutsch Ignácz sütő, Kiss Andrásné savanyított káposzta, Kovács Margit kifőzés, Szücs Ferenc sütő, Stern Eszter nőiszabó, Varga Imre vályúkészítő, Szilágyi István férfiszabó, Szilágyi Mária ószeres, Nagy Lajos ószeres, Kozma Mihály sütő, Kraszula József sütő, Koszta Jánosné ószeres, Komáromi Béláné baromfi, tojás, zöldség, gyümölcs, Berki Istvánné ószeres, Bleier Ernő szatócs, Szénási Béla kesztyüs és sérvkötő, Major Sándor kárpitos, Kéler Ede asztalos Glattstein Miklós cipőkrém, tenta, kékítő gyártása, Boczán Sándor manicür, Schaff József sütő, Kardos József csizmadia, cipész, Borbély Sándor szalonnás takarmány, burgonya, Tóth Balázs szatócs, Polgár Lajos manikür, Idvorján Vazulné szatócs, Mátyus Jánosné kifőzés, Márkus Dávid Dezső tervezés, földmérés és egyéb, Liszkai János fuvaros, Glück Matild háziipar kereskedés, Ermes Valérián és neje lekvár és gyümölcsíz kereskedés Pál József kőmíves, Aradi János Gyuláné korcsma, Csecsődi Gáborné baromfi, tojás, gyümölcs és déligyümölcs kereskedés, Gömöri János szatócs.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

Szabó István

orvosi műszerész és orthopädkellékek üzeme.
orvosi műszer élezés és nikkelezés.

Ludtalpbetétek

gipsz minta után.

Debrecen, Piac-utca 42.
Pannonia udvar. — Telefonhívó: 24-16.

TÉLI TÁRLAT A DÉRI-MUZEUMBAN

A Debreceni Műpártoló Egyesület karácsony másodnapjának délelőttjén nyitja meg a Déri-múzeum két kiállító helyiségében, ezidei téli tárlatát. A kiállításon a művészeti egyesület nyolc művésztagja mutatja be alkotásának legújabb termékeit. Szebbnél-szebb tájképek, finom, hangulatos részletek a magyar vidékről és színes, szépen rajzolt figurális munkái sorakoznak egymás mellé a kiállítási terem falain. A természet szeretete és átérzése jellemzi ezeket a képeket, amelyek nem elvont elméletekben, hanem őszintén átérzett élményekben születtek meg.

A debreceni művészek közül: Toroczkai Osvald, Bánszki Tamás Menyhárt József, Dienes János, Nagy Ferenc és Balczer György állítottak ki, Hajdúböszörményből pedig Kampler Kálmán és Magi Zoltán.

A kiállítás mindennap délelőtt 9—1-ig és délután 4—7-ig marad nyitva.

Újév napján délelőtt rendezi az egyesület a tagok közötti képsorsolást, amelyen minden tagsági-jegy számával díjmentesen vesz részt.

A KARÁCSONYI ZÁRÓRA

December 25-én, pénteken minden üzlet zárva marad, csak reggel 7—8 óra között szabad tejet házhoz szállítani és árusítani.

December 26-án, szombaton és 27-én, vasárnap minden üzlet zárva marad, csak a fűszerüzletek tarthatnak nyitva reggel 7 órától 8 óráig s ez alatt árusíthatnak: tejet, tejterméket, kenyeret, péksüteményt, főzeléket, zöldséget, gyümölcsöt, valamint élő és leölt baromfit.

Igazgató Ur! Cégvezető Ur!

Intézkedjék, hogy mindennapi postájának aláírásánál kéznél legyen a *magyar*

„THEBRIS"

másoló (tinta) írón.
Gyártja: SCHULER JÓZSEF RT.

A DEBRECENI JÓTÉKONY NŐEGYLET KARÁCSONYFA-ÜNNEPÉLYE

Most tartotta a Jótékony Nőegylet árvái számára karácsonyfa ünnepét. A karácsonyfaünnepélyen megjelentek Fráter Erzsébet díszelnök, Sass Béláné elnök, Rásó Istvánné, Makláry Károlyné alelnökök, Nyiri Gézáné, Megay Meissner Károlyné, Suhajda Béláné, vitéz Szentgyörgyi Lajosné, dr. Horvay Róbertné, Gödény Sándorné, Achác Imréné, Vásáry Erzsébet, dr. Varga Zsigmondné, Kárpáthy Elemérné, Tóth Árpádné, Hegedűs Károlyné, Kovássy Kálmánné, dr. Bacsó Jenőné, dr. Szabó Gusztávné, Burkhardt Katalin (Kolozsvár), Rónay Hedvig, Böszörményi Lenke, Papp Mártuska, Balogh Edith, Darkó Klári, dr. Erdős Károly egyetemi tanár, igazgató, Kiss Ennő gondnok, Magyar Bertalan ref. lelkész, titkár. Az árvaházi növendékek szavaltak, karácsonyi énekeket énekeltek, egy növendék köszönetet mondott társai nevében azért a szeretetért, amely őket itt az Árvaházban annyi melegséggel veszi körül. A karácsonyfa alatt dr. Erdős Károly egyetemi tanár, igazgató olvasta fel a Bibliából a karácsonyi evangeliumot, bibliát magyarázott és imádkozott.

NŐI, FÉRFI átmeneti és télikabát szövetek P 5.50-től Petriknél, Szent Anna u. 5.

SZILVESZTER-EST AZ ARANY BIKÁBAN.

A Szálloda Halljában: Táncc.
Alszegny és Herczeg, a Csokonai Színház tagjainak tréfás kettőse. Csupa kacagás.
Petur Ilka a Magyar Színház tagja, dizőz **Botond Gábor** hangulatos jazz-triójának kíséretében. Bárhangulat. Hideg konyha. Fehér Szalon árak.

Üvegterem és Bocskay teremben: Táncc.
Üvegterem kizárólag a vacsorázó vendégek részére fenntartva.
Czudel Ferenc a Csokonai Színház tagjának különleges táncszámai.
Fejes kiváló szalon, tánczenekara.
Teriték ára (előétellel) P 3·80.
Asztalokat csak asztalfoglalóval biztosítanak

Fehér Szalonban: Táncc.
Gyopár Eva, Szlávik Antal és Horváth Rudolf vídám jazz-triója

Kávéház és Söröző: **Magyary Joska** nagy cigányzenekara **Petur Ilka** magyarnótáival.

Asztalrendelések: Az éttermi főpincérnél, vagy telefon: 27-99.

Csanak Béla karnagy főpróba közben eltörte a lábát

Súlyos baleset történt csütörtökön délelőtt a Csokonai-színházban. A baleset áldozata a színház jeles karnagya, Csanak Béla.

A Csokonai-színházban csütörtökön délután karácsonyi gyermekelőadást tartottak. A gyermekelőadás főpróbája délelőtt volt, Csanak Béla dirigált és egyben zongorázott. A főpróba alkalmával a kalmi dobogóra állítottak a zongorát, de alig ült le a karnagy leütni az első taktusokat, a gerendákból összeállított pódium beszakadt, a zongora eldőlt és rázuhant Csanak Béla lábára.

A rendkívül éles fájdalom következtében a karnagy is elvágódott, a következő pillanatban azonban odarohantak hozzá a társulat tagjai és a zenészek, felsegítették és betámogatták az egyik öltözőbe. Tekintettel arra, hogy a fájdalom nem szünt meg, Csanak Bélát orvoshoz szállították. Az orvosi vizsgálat során kiderült, hogy a karmester lábát törte. A tört lábat gipszbe tették, majd hazaszállították Csanak Bélát, akinek súlyos balesete általános részvétet keltett.

Fej-

és derékfájás, émelygés, idegesség, tisztátalan teint gyakran csak az emésztési zavarok következménye. Ilyenkor is segít a

DARMOL

MOTORKERÉKPÁR ÉS TAXI ÖSSZEÜTKÖZÉSE SÚLYOS SEBESÜLÉSSEL

Súlyos karambol történt csütörtök délben a Piac-uccán. Egy oldalkocsis motorkerékpár, amelyet Kapros Sándor bankhivatalnok vezetett, a Városháza előtt összeütközött egy taxival és az oldalkocsiban ülő Bukoveczky Zoltán Arany János-ucca 48. szám alatt lakó hentessegéd életveszélyes sérüléseket szenvedett.

A motorkerékpárt vezető Kapros Sándor lezuhant a földre, az oldalkocsi utasa azonban beleszorult az ülésbe és az összeütközés erejétől eszméletlenül, véresen csuklott össze. Az autót vezető Ungváry József sofőrnek nem történt semmi baja. A szerencsétlenül járt Bukoveczkyt bevitték a MÁV. Üzletigazgatóság postásfülkéjébe és telefonáltak a mentőkért, akik első segélynyújtás után a sebészeti klinikára szállították, ahol megállapították, hogy a fiatalembernek bal térde eltört, a másik pedig az erős rázkódás következtében megrepedt. A lapota renkívül súlyos, úgyhogy életbenmaradásához nem sok remény van. A karambol ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

A **Piac ucca 34. szám** alatt levő **ERDÉLYI SZŐNYEGHÁZ** rendkívül nagy feltűnést kelt kiváló áruival és egészen alacsony áraival. A cég dús áruraktárában tömegesen sorakoznak a szebbnél-szebb szőnyegek, közöttük a finom torontáli készítmények és a cég saját gyártmányú úgynevezett magyar perzsaszőnyegei. Azonkívül kaphatók az ízléses kivitelű, finom minőségből készült modern függönyök, paplanok és mindent olyan árakon hoz forgalomba az **Erdélyi szőnyegház**, hogy a vásárlóközönség legszélesebb rétegeit is kielégíti.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »DEBRECENI FÜGGETLENSÉG«-BEN HIRDETŐ CÉGEKNÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT

A szabadalmazott friss tejszinnel gyártott

Liz TEJSZÍNSZAPPAN

kitűnő hatású **kozmetikum.** Az arcbőrt nemcsak **tisztítja,** hanem **fölfrissíti; megakadályozza ráncosodását, finomítja** és **fiatalítja.**

A gyermek bőrének ápolásánál nélkülözhetlen

METEOR MOZI MŰSORA

Pénteken, karácsony első napján: »HAZAÁRULÓ«. Izgalmas dráma idegenlégió küzdelmeiből, **Nagy Kató** főszereplésével. Kísérő műsor: **Epizód Liszt Ferenc életéből.**

Szombaton, karácsony másodnapján:

»**FEKETE ANGYAL**«, **Frederich March Merle Oberon** gyönyörű szép filmje. Megelőzi: **Kísérő műsor.**

Vasárnap:

A halál önkénteseinek izgalmas regénye a »**VIHARMADARAK**«. Repülő dráma **Wallace Beery** főszereplésével. Megelőzi: **Híradó.**

Előadások kezdete: mind a három nap 3—5—7—9 órakor!

Lusztig Ernő

asztalos mester

készit mü- és egyszerü butorokat, portálé, üzletberendezéseket, épületmunkákat. Költségvetéssel, rajzokkal díjmentesen szolgál.

DEBRECEN, Eötvös ucca 87. szám

Telefonszám: 17—97.

MOZI

TISZTELET A KIVÉTELNEK

Csütörtökön országos sajtóbemutatót rendezett a Vígszínház-mozgó. Budapestet megelőzve vetítették le Boros Elemér új filmjét, melynek címe: Tisztelet a kivételnek. Az idén már sok családot okoztak a magyr filmek, éppen ezért szinte félve ültünk be a nézőtérre. És a Tisztelet a kivételnek is családot okozott, de meglepetésre a legkellemesebbet. Kaptunk egy nem éppen komplikált, de nagyon kedves, érdekes és épkézláb mesét, amely a mai fiúkról és lányokról szól. A férfiak egy kalap alá veszik a nőket, csak könnyü flörtre, kalandra és gyors sikerre pályáznak. Ilyen férfi a vezérigazgató (Ráday Imre), aki egy olyan leánnyal ismerkedik meg, akinek kijár a „Tisztelet a kivételnek" udvarias megjegyzés.

Ifj. Ráthonyi Ákos ügyesen, ötletesen és hangulatosan rendezte a filmet, amelynek külön nagy értéke Fejér György fülbemászó muzsikája. Gyönyörűek a felvételek, különösen a szabadtériek és meglepően élesek a fényképek, beállítások.

Tolnay Klári, a Debrecenből származó fiatal művésznő nemcsak szépségével, hanem szívvel telt játékával is feltünést kelt. Ráday Imre elegáns, jó színész, méltán kedvence a gyengébb nemnek. Rátkay és Rózsahegyi drámai ereje, Bilicsi és Juhász finom humora külön érték. A filmnek nagy sikert jósolunk.

SZENZÁCIÓ

Az első magyar film, mely az Apollóban kerül bemutatásra. Három rövid darab Szenzáció címmel egy szerkesztőség szoba munkájába összefoglalva. Két ember a bányában — dráma. Kiss Ferenc és Szakáts Zoltán megrázó drámaisággal játszák. A „Késdobáló" bohózat Kaboss Gyulának nyujt alkalmat humorának csillogtatására és annyit lehet kacagni rajta, mint talán még soha. A harmadik darab: Liszt szerelme. Hangulatos epizód a nagy zeneköltő életéből. A Szenzáció főbb szerepelt a már említett színészeken kívül Ágai Irén, Verebes, Rózsahegyi, Gárdonyi játszák.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«.

Farsangi szükségleteit legjobban

Kőrösi és Nagy

uri- és nőidivat üzletében szerezheti be.

DEBRECEN.

Négy évi fogház halálos szurkálásért

Szeptemberben halálosvégű szurkálás történt Hajdúhadházon egy bálti mulatozás alkalmával. Takács László 23 éves gazdalegény egyetlen késszurással megölte régi haragosát Nagy Imrét.

A debreceni büntetőtörvényszék Tokay-tanács már több alkalommal tartott tárgyalást az ügyben. Takács László azzal védekezett, hogy nem ő volt a támadó fél, hanem Nagy Imre ugrott neki, mire önvédelemből feléje szurt a késével. A törvényszék tanukihallgatásokat rendelt el, amelyeket a mai megtartott tárgyaláson folytatott le. A tanuk azt igazolták, hogy a bálban Takács László kötekedett Nagy Imrével, egy kalapáccsal fejbesújtotta, mire Nagy Imre védekezni akart. Ekkor Takács előrántotta hosszúpengéjű zsebkését és markolatig beledöfte Nagy Imre mellébe, úgyhogy a szerencsétlen legény pillanatok alatt meghalt.

A törvényszék szándékos emberölés büntettében mondotta ki bűnösnek Takács Lászlót és négy esztendei fegyházra ítélte. Takács fellebbezett a büntetés ellen.

Esterÿi

és mindennemü ruhák festését, tisztitását. Gallérok, kemény ingek mosását megbizhatóan készíti

Palotay

kelmefestő. Kálvin tér 5. Batthyányi ucca 26.

Tíz esztendős az Ady Társaság

Nagyszabású munkaterv — Kölcsey Sándor, Hankiss János, Juhász Nagy Sándor, Oláh Gábor, Cs. Szabó László, Szerb Antal stb. szerepel a társaság 1937-es műsorán.

Az Ady-társaság 1927-ben alakult. Közeledő jubileuma alkalmából fölkerestük a társaság ügyvezető elnökét, Juhász Gézát, aki a következőkben tájékoztatott munkatervükről.

DEBRECEN DICSŐSÉGE

— Valamikor a németeket gúnyolták azzal, hogy ha kettő összeakad közülük, már egyesületet alakítanak. Sok szép és kevésbé szép tulajdonságukkal együtt ezt is átvettük tőlük. — Sehol sincs annyi egyesület, mint nálunk. Legnagyobb részük csak papiron él, célja sincs, munkája sincs. Az Ady-társaság nem ezek közé tartozik. Debrecen társadalmának eleven szükségérzete hozta létre. Fiatal írók, művészek alapították, akik tíz év előtt, még meglehetősen ellenséges légkörben, Ady nevével mertek útra kelni, hogy kiverekedjék az élő művészet létjogát s teret biztosítanak maguknak. Debrecen dicsősége, hogy megértette ezt s kezdettől fölkarolta a társaságot, amelynek ma már az egész magyar nyelv területen osztatlan tekintélye van s nincs is hozzá hasonló a Csonkaországban.

A NEMZET KÖTELESSÉGE

Tízéves fönnállását nagyszabású programmal akarja a társaság emlékezetessé tenni. Egyik legfontosabb célját, Ady kultuszának terjesztését szolgálja azzal a matinéval, amelyet 1937 január 17-én rendez a Csokonai Színházban. Egész jövedelmét a költő édesanyja, Ady Lőrinczné javára ajánlja föl. Deák Ferenc felhívására valamikor több mint százezer forintot gyüjtött a nemzet Vörösmarty árváinak. Az a költő, akit hatvan évvel ezelőtt az érmindszenti kuria adott a magyarságnak, nem kisebb dicsősége nemzetünknek, mint a Szózat énekesé. Ha nem is lehet ma akkora áldozatkészségre számítani, mint a Bach-korszaki sujtott magyarság mutatott, ma is kötelessége a nemzetnek, hogy kifejezze háláját azirányt a Nagyasszony iránt, akinél nagyobb kincset senkitől sem kaphattunk soha. Társaságunk ebből a célból országos mozgalmat indít január 17-én pedig városunk legkitünőbb erőit állítja az ügy szolgálatába. A matiné központjában Makkai Sándor előadása áll: „Ady három világa". Ennek az ad országos jelentőséget, hogy a kiváló fró most foglalkozik először Ady költészetével a Magyar Fa Sorsa c. klasszikus remeke óta. — Makkai Sándor mellett Gulyás Pál és Mónus Ferenc szerepel fölolvasással, míg Ady költészetét H. Nényei Lili és K. Váradi Olga énekszámai, valamint Beleznay Margit és Kőmüves Sándor szavalatai tolmácsolják. Az énekszámokat Szabó Emil kíséri és Kardos István, aki mint zeneszerző is bemutatkozik Ady-kompozícióival.

NEGYVENNYOLC ELŐADÁS

De az Ady-társaság szerepe sohasem merült ki a költő népszerüsítésében. Ady szelleme folytonos haladásra kötelez. Társaságunk alakulása pillanatában művészi téren láttunk legtöbb teennivalót. Irodalmi, képzőművészeti és zenei osztályunk először az Ady-nemzedék nagy alkotó egyéniségeinek elismerését harcolta ki, s azonnal tovább is ment, a háború utáni generáció értékeinek tör utat, annak a nemzedéknek, amely a századkezdet kifejezési forradalma után visszaérkezett az új rendhez, egyszerűséghez, nép tisztasághoz. S mikor néhány évvel ezelőtt arra döbbent a magyaság vezető rétege, hogy voltaképen saját létünk is probléma előttünk, tulajdon természetünk és életünk is rejtély számunkra, az Ady-társaság, berei Soó Rezső vezetésével fajtánk létkérdéseinek vizsgálatára csoportosította Debrecen fiatal tudós nemzedékét. Ez az új hungarológiai osztály — a régebbiekkel együtt — 48 előadásból álló sorozatban mutatja be januártól márciusig a magyar sorskérdéseket s az emberi szellem örök értékeit, nem lexikális szárazságban, hanem abból a szempontból, mit jelent mindez a mai ember, a mai magyar számára. Egyetemünk kiváló tanárai, országos nevü írók és tudósok állottak munkába erre a célra: Tankó Béla, Hankiss János, berei Soó Rezső, Karácsony Sándor, Budapestről Cs. Szabó László, Szerb Antal, Péter András, Hamvas Béla, a Tiszántúlról Veres Péter és Szíklay László; s mellettük a társaság régi és új erői, Gulyás Pál, G. Szabó Kálmán, Szabó Emil, Kardos Pál, Kondor Imre, Mendöl Tibor, ifj. Tankó Béla, Tóth Béla, Vajda Endre stb.

SZINHÁZI SZABADEGYETEM

Ebbe a sorozatba illeszkedik bele a 12 előadás is, amely a szinházat teszi vizsgálat tárgyává. A változott korszellem komoly hivatástudatot követel a játék muzsájától is. Egy új egészséges köztudat kialakulását vitájával is elő akarja mozdítani. Társadalmunk legelőkelőbb irányítói támogatják ezt a törekvésünket, sorozatunkat Kölcsey Sándor polgármester úr nyitja meg s mellette Juhász Nagy Sándor, Hankiss János, Oláh Gábor, Horváth Árpád, Halassy Mariska, Thury Levente, Kardos István, Béber László és ifj. Oláh Gusztáv beszél a szinház korszerü feladatairól.

December 27-én, pénteken
28-án, szombaton
29-én, vasárnap
délután 5 órai tea tánc az Arany Bikában

Uriszabóságomban készült ruhák kifogástalanok Bricsesz nadrágok tökéletesek.

Tóth Gábor Piac ucca 89

— **Prostatatúltengésnél** és hólyagtágulásnál, amikor igen fontos, hogy a betegnek erőlködés nélkül mindennap könnyü bélürüléso legyen, akkor reggelenként éhgyomorra egy kis pohár természetes »**Ferenc József**« keserüvíz a lehető legjobb szolgálatot teszi.

3 napig
ingyen élhet Budapesten,
ha részt vesz a
Hétfői Napló
képrejtvény pályázatán
A főnyereményen kívül még
100 értékes ajándék.
A versenyen kizárólag debreceniek vehetnek részt
Felvilágosítás és rejtvényszelvény **Morvai** hirlapterjesztőnél.

A Korvin Mátyás cserkészcsapat ünnepélye

Karácsony másodnapján, szombaton este egész esét betöltő betlehemes játékot fog bemutatni eredeti szöveg után a Kereskedő Társulati tanonciskola 965. sz. Korvin Mátyás cserkészcsapata. Erre az előadásra hónapok óta készül az iskola önképző köre és cserkészcsapata csakúgy, mint a távoli Bihar, Szatmár és Szilágy megyék kis falvaiban a falusi nép.

Négy betlehemet építettek, közöttük egy óriást, közel két méteres betlehemet, olyant, amilyennel Szilágyban és Biharban járják a falvak utcáit és házait. Lesz csillag és Ádám napi köszöntő, cigánykiűzés és felnőttek karácsonyi gyújtogető élelkése. Olyan szinpompásnak ígérkezik ez a karácsonyi játék, amilyent még eddig nem rendeztek Debrecenben. Egy darab keretében eredeti szöveg és eredeti gyüjtés után állította össze a darab egyes népi karácsonyi kántálását Szakacsi Rácz Imre, ugyancsak ő tanította meg az egyes énekeket is.

Érthető érdeklődés nyilvánul meg az igen érdekes népi gyüjtés alapján összeállított karácsonyi játékkal szemben és egészen bizonyos, hogy a cserkészcsapat és az önképzőkör a legteljesebb siker jegyében teremti meg a legszebb karácsonyi ünnepélyt úgy, ahogy a távoli, elszakított területen a nép éli át a szent karácsony napját.

Alakításokat, prémezéseket olcsón vállal *Erdélyi Erzsébet szűcs*, Piac u. 41.

TEMETEM A MULTAT

Körülfogja lelkem hónapos szobának
Méla, fülledt csendje,
Börtöne vágyaknak,
Gyönyörű álmoknak,
Őszi napsugárnak.

Hónapos szobának poros levegője
Mint sok régi álom;
Nem maradt meg semmi,
Kár volt értök élni,
Bízni és remélni.

Temeti a multat hónapos szobának
Méla fülledt csendje;
Bölcsője vágyaknak,
Jövendő álmoknak,
Csendes boldogságnak?

B. BÁLINT EMIL.

HUZATOS LAKÁSÁT
szigeteltesse
WINDFIX légréselzáróval
Fűtésnél 50%-ot takarít meg, lakása pormentes lesz. Díjmentes költségvetést ad
MAYER NORBERT
Debrecen, Bercsényi ucca 109. sz.
Telefon: 16—72.

Oláh Gábornak kész az Eminescu-fordítása és uj verseskötete,

nem tartja magát remetének és azt véli, hogy manapság pálya választja az embert

A mai magyar irodalom egyik legkiemelkedőbb alakja, a Debrecenben élő tanár-költő, Oláh Gábor az utóbbi esztendőkben nagyon keveset hallat magáról. A debreceni remete — így ismerik őt városában, Remetének, aki még a vidéki város aránylag szűkebb perspektivájában sem látható, magában él, elzárkózva, félrevonulva A Kar ucca 29. számú kis földszintes házban, uccára néző, alacsony, kétszobás lakásban.

Maga nyit ajtót és bevezet a szobába. A szobába, ahol a falon Petőfi hatalmas képe függ.

A falon Petőfi, a könyvespolcon Ady. És egy könyv az asztalon, a címe: Oláh Gábor. Életrajz, három évvel ezelőtt írták róla.

A könyv alatt nagy halom füzet: iskolai dolgozatok, amiket éppen most készül javítani.

Az életről és az elvonultságról beszélgetünk. Meglepetve, kissé indulatosan mondja:

— Már sokszor szegezték velem szemben, hogy miért élek olyan elvonultan. Ez a kérdés kicsit mérgessé is tesz. Én nem vagyok sem népszónok, sem képviselő, ott élek, ahol élnem kell.

— Hol?

— A gimnáziumban, ahol tanítok, a színházban, a Csokonai Körben, az Ady Társaságban, szóval, ahol ott kell lennem és ahol szeretek ott lenni. És igenis, meg kell mondanom, hogy nem élek elvonultan. Szó sincs róla, én járok emberek közé, járok társaságba, de az én embereim közé és az én társaságomba. Azt szokták mondani, hogy engem nem látnak sehol s erre mindig azt felelem: Miért engem nem látnak? Én nem látom magukat sehol! Nem állok ki a dobogóra szavalni, nem agitálok — hát ez elvonultság? Legyen olyan szíves, írja meg, hogy én nem vagyok »remete«, aminek neveznek, hanem éppen olyan ember vagyok, mint bárki más és éppen úgy emberek között élek, mint bárki. A napom mindig be van töltve, de nem álmodozással, ahogyan képzelik sokan. Álmodozni nincs időm, dolgoznom kell.

A nyáron, amikor a gimnáziumban vakáció volt, minden nap kimentem az erdőbe, de oda sem ábrándokat szövögetni, hanem Eminescu verseit fordítottam.

A fordítás már készen van, mutatja is a bekötött, vaskos füzetet.

— Még nem tudom, hol fogom kiadatni, de annyit mondhatok, hogy gyönyörű költemények. Rend kívül nagy hatást tett rám Eminescu meleg lirája. Ezt a román költőt alig ismerik nálunk, nem tudják, hogy milyen szerencsétlen sorsú ember volt. Megzavarodott az elméje és bekerült a tébolydába, ahol összeveszett egy őrülttel. A vita hevében az őrült egy üvegpalackkal agyonütötte Eminescut. Így halt meg a legnagyobb román költő, akinek költészetét a magyar irodalomban Petőfivel tudom összehasonlítani. De eszembe juttatja Vörösmartyt és Tóth Árpádot is. Egyébként

a jövő esztendőben megjelenik egy önálló verskötetem is, a címe: »A pesszimista.«

Az előlegezett vádak gyors elkerülése végett mingyárt kijelentem, hogy a könyv maga nem pesszimista, csupán egy költemény van benne, amelyben a pesszimizmus és az optimizmus összecsap.

— És a győztes?

— A pesszimizmus. Alapja James amerikai pszichologus filozófiája. James azt hirdette, hogy mindig a pesszimizmus győz, ha az egyéniség kettészakad, már pedig ebben a versemben egy kettévált lelket mutatok be.

— Tanár úrnak nagysikerü verseskönyvei és nagysikerü regényei jelentek meg. Megkérdem hát: minek tartja magát inkább: költőnek vagy regényírónak?

Elgondolkozik, ceruzával játszadozik, aztán felel:

— Nem vagyok egy véleményen azokkal, akik azt tartják, hogy ez lirikus, ez epikus, ez drámaíró tehetség. Én nem ismerek sem arcképfestőt, sem tájképfestőt, én csak festőt ismerek. Művészt ismerek. Példának felhozom Munkácsy, Rembrandt két egyetemes nagy művészetét. Így van az irodalomban is, költő vagy író, szerintem egyremegy. Mindig a téma dönti el, hogy milyen formában kíván napvilágra kerülni. Lirai verset az ember sohasem szétszórtan ír, hanem van egy úgynevezett csomósodás, amikor mindig verset ír s aztán hirtelen bekövetkezik az idő, amikor a lira megszünik, befejeződik, mintha megszakadt volna. Ezzel szemben áll a regényírás nagy előnye: regényt mindig lehet írni, itt nincs sürüsödési középpont. Természetesen az irásnak ez a költői, illetve versben vagy prózában való megnyilvánulása egészen különös, előttem is csodálatos valami amit magam sem értek.

Eltelik például félesztendő, amikor csak verset írok, akkor hirtelen kialszik a lira és a prózának kell jönni.

Hogy van ez, miért van ez, nem tudom és nem értem.

Hirtelen, jóformán átmenet nélkül más témához érünk, a mai magyar irodalomról beszél. Sok tehetséget lát az újakban és szeretettel beszél róluk. Aztán Szabó Dezső kerül előtérbe. Aki azelőtt szintén tanár volt.

— Szabó Dezső nekem jó barátom, nyugodtan beszélhetek róla. Amikor együtt voltunk legutóbb, megkérdeztem tőle, miért bántja az embereket. Erre azt válaszolta, hogy ő nem bántja az embereket, hanem az emberek bántják sajátmagukat. Szabó Dezső tehát maga sem tudja megmondani, miért támad mindig. Szerintem azért támadó szellem, mert ilyennek született. Nem tehet róla. Azelőtt csak a magánéletben volt ilyen, most már, mint író is. Nagyszerü író, de munkáinak nagyszerű egészét teletűzi persziflázsokkal, támadásokkal, amelyek olyanokká teszik műveinek szép palotáját, mintha sárral fröcsölték volna be. Minden írása mögül előtör a pamfletiró, mintha két arca volna az írónak. Művészete nem rontja a pamfletjeit, de a pamfletírói lénye rontja művészetét. És Szabó Dezső egész lelkével belát a mai káoszba, de ez még nem jelentené azt, hogy író. Ő nem is tartja magát írónak. A multkor, amikor beszélgettünk, valamire azt mondottam neki:

— Ugyan, ugyan Dezső, hogy mondhatsz ilyet, hiszen te író vagy!... — Ekkor így válaszolt: »Én nem vagyok író!« Megkérdeztem: »Hát mi vagy?« Így felelt: »En Szabó Dezső vagyok!« Szóval makacs és elfogult saját és mások meggyőződésével szemben, akivel nem lehet vitatkozni és akit nem lehet meggyőzni. Egy azonban bizonyos: szereti az ifjúságot, de a maga külön és sajátos nemzeti útján akarja vinni őket. Programjában sok szép van, csak az a baj, hogy sok kevésbbé szép támadás is.

Az ifjúság helyzetéről

és jövőjéről ez Oláh Gábor véleménye:

— Őszintén meg kell mondanom, hogy az én fiatal koromban sem volt túlságosan rózsás a szegénysorsú ifjúság helyzete. De a maié ezerszer rosszabb, bár szerintem az igazi tehetség ma is tud érvényesülni. A baj egyszerű, sokat és sokan mondották már: kevés az állás. Valamelyik nap beszéltem egy ügyvéddel, akitől megkérdeztem, miért lett jogász. Azt felelte, azért, mert nem lehetett más, csak itt számíthatott valamilyen keresetre, bár nem nagyon szereti ezt a mesterséget. Ime a kor helyzetképe:

manapság nem az ember választja a pályát, hanem a pálya választja az embert.

Végül a politikáról kérdezem. Ennyi a válasz:

— A politika? Utálom!...

REMÉNYI GYÖRGY.

Bel- és külföldi
hó- és sárcipők
nagy választékban
»BELLA« cipőházban
Debrecen, Piac u. 31.
(Városházával szemben.)

Eladó
Manitóba utántermésü
tavasz-buza
vetési célokra szelektálva. Egységár ab Sarkad a tiszavidéki 80 kg-os búza mindenkori áruárfolyama és 30% felár, kisebb tételnél 40% felár. Szállitás vevő zsákjaiban utánvéttel, vagy előre fizetve. Megrendelések a következő címre küldendők:
MAGYAR FÖLD R. T. BÉRURADALMA, SARKAD, Biharmegye.

Fritsch Gergely
műköszörüs
solingeni acéláruk szaküzlete
Fodrászati cikkek.
Debrecen, Piac ucca 70. Royal épület.

Karácsonyi istentiszteletek

A REFORMÁTUS TEMPLOMOKBAN

Pénteken, december 25-én. Karácsony első napján. A Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál Farkas Pál, ágendázik Kolozsváry Kiss László; d. u. 5 órakor Koppányi Gy. th.; Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál dr. Soós Béla, ágendázik Szenes László, d. u. 5 órakor v. Kerekes J. th.; Uj Dóczi tornateremben d. e. 10 órakor prédikál Baja Mihály, ágendázik Tamás Ferenc, Árpádtéren d. e. 10 órakor prédikál Márki K., ágendázik Nagy Dezső, d. u. 3 órakor Ludász Gyula th.; Ispotályban d. e 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Kulcsár D., d. u. 5 órakor László Lipót; Homokkertben d. e. 10 órakor prédikál Kovács József, d. u. 5 órakor Ludász Gyula th.; Kerekestelepen d. e. 10 órakor prédikál Erdei Mihály, ágendázik Veresegyházy László, d. u. 3 órakor Tamás Ferenc; Wolaffkatelepen d. u. 3 órakor prédikál és urvacsorát oszt Kovács József; Nyilastelepen d. e. 10 órakor prédikál Mezey Béla, ágendázik Nagy Sándor, d. u. 3 órakor László Lipót; Csapókertben d. e. 10 órakor prédikál Dancsházy S., ágendázik Kulcsár Ferenc, d. u. 3 órakor Telkes Gy. th.; Nyulason d. e. 10 óraüor prédikál és urvacsorát oszta dr. Lencz G. Sándor; Tégláskertben d. e. 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Birinyi János; Egyeken d. e. fél 11 órakor Siposs Imre; Szata d. u. 2 órakor Bíró Béla; Belsőohat d. e. fél 9 órakor Siposs Imre; Cuca d. e. 9 órakor Váry László; Dombostanya d. u. 2 órakor Halász András; Elep d. u. 2 órakor vitéz Szabó Endre; Fancsika d. e. 9 órakor Bíró Béla; Haláp d. e. 9 órakor Bárdi Ferenc; Haláp d. e. 9 órakor Bárdi Ferenc; Papóhegy d. e. 11 órakor Bárdi Ferenc; Hegyes d. e. 10 órakor vitéz Szabó Endre; Nagymacs d. e. 11 órakor Váry László; Nagycsere d. e. 11 órakor Bíró Béla; Ondód, Kádárdülő d. e. 10 órakor Rápolty Árpád; Ondód, Vedresdülő d. u. 2 órakor Rápolty Árpád; Ohat-Telekháza d. u. fél 3 órakor Siposs Imre; Lukaháza d. u. 2 órakor istentisztelet; Pac d. e. 9 órakor Papp Géza; Mézeshegy d. e. 11 órakor Papp Géza; Sámsoni úton délután 3 órakor istentisztelet; Álmóhegy d. u. 2 órakor Bárdi Ferenc; Szikgát d. u. fél 3 órakor Váry László, Kismacs d. u. 2 órakor Tóth László; Pallag d. e. 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Uray Sándor; Téglavetőben d. u. 3 órakor prédikál Kolozsváry Kiss László, ágendázik dr. Kovács Árpád.

Szombaton, december 26-án Karácsony másodnapján. A Nagytemplomban d. e. 10 órakor dr. Soós Béla, d. u. 5 órakor Ludász Gyula; Kistemplomban d. e. 9 órakor Koppányi Gyula, 11 órakor Uray Sándor, d. u. 5 órakor Telkes György; Uj Dóczi tornateremben d. e. 10 órakor Harsányi András; Árpádtéren d. e. 10 órakor vitéz Kerekes J., d. u. 3 órakor László Lipót; Ispotályban d. e . 10 órakor Telkes György, d. u. 5 órakor Koppányi Gyula, Homokkertben d. e. 10 órakor László Lipót, d. u. 3 órakor vitéz Kerekes J.; Kerekestelepen d. e. 10 órakor Murányi Árpád, d. u. 3 órakor Koppányi Gyula; Nyilastelepen d. e. 10 órakor Murányi Árpád, d. u. 3 órakor Koppányi Gyula; Nyilastelepen d. e. 10 órakor Ludász Gyula; Csapókertben d e. 10 órakor Farkas Dezső; Horthy közkórházban d. e. 9 órakor prédikál és urvacsorát oszt Siposs Imre, dr. Lenc G. Sándor; Szegényházban d. e. 10 órakor Szenes László; Bánk d. e. fél 10 órakor Bíró Béla; Ebesen d. e. 10 órakor Nagy Dezső; Diószegi úton d. e. 11 órakor Bíró Béla; Lukaházán d. e. 11 órakor Bárdi Ferenc; Hármashegyen d. e. 9 órakor Bárdi Ferenc; Nagyhegyesen d e. 9 órakor Rápolty Árpád; Kösélyszegen d. e. 10 órakor vitéz Szabó Endre; Téglaskertben d e. 10 órakor Kulcsár Dezső, d. u. 3 órakor Kovács Árpád; Szikgáton d. u. 2 órakor Rápolty Árpád; Szepesen d. e. 10 órakor Papp Géza, d. u. 3 órakor Kulcsár Ferenc.

Vasárnap, december 27-én. A Nagytemplomban d. e. 10 órakor Tamás Ferenc, d. u. 5 órakor vitéz Kerekes J.; Kistemplomban d. e. 9 órakor Szenes László, 11 órakor dr. Soós Béla, d. u. 5 órakor Ludász Gyula; Az új Dóczi intézetben d. e. 10 órakor Kolozsváry Kiss László; Árpádtéren d. e. 10 órakor dr. Farkas Pál, d. u. 3 órakor Koppányi Gyula, Ispotályban d. e. 10 órakor Görömbey Z., d. u. 5 órakor Telkes György; oHmokkertben d. e. 10 órakor Kovács József, d. u. 3 órakor Telkes György; Kerekestelepen d. e. 10 órakor Ludász Gyula, d. u. 3 órakor Veresegyházy L.; Nyilastelepen d. e. 10 órakor Mezey Béla, d. u. 3 órakor Négyessy B. th.; Csapókertben d. e. 10 órakor Kulcsár Ferenc, d. u 3 órakor Dancsházy Sándor; Nyulason d. e. 10 órakor Siposs Imre; Téglaskertben d. e. 10 órakor vitéz Szabó E., d. u. 3 órakor Kovács Árpád.

Ujévre gramofon ès lemez
valamint HANGSZER-áru szükségletét kizárólag szaküzletben szerezze be.
Szendró Sándor
Batthyányi u. 22.
His Masters Voice, Homocord, Kristály, Odeon gramofon és lemezek nagy raktára.
Kedvező részletfizetési kedvezmény Takarékosságra is.

A SZENT ANNA UCCAI TEMPLOMBAN ÉS KÁPOLNÁKBAN

Ma 24-én Szent Estén éjjel 12 órakor éjjeli szentmise, melyet tart segédlettel dr. Lindenberger János apostoli kormányzó.

Karácsony első napján 25én reggel 6, 7, 8, 9 órakor éjjeli szentmise, melyet tart és prédikál dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. A további szentmisék kezdete 11, fél 12, és félegy órakor.

Kápolnákban: Homokkertben Faragó László s. lelkész. Csapókertben Krummergruber Emil piarista tanár. Nyilastelepen Kiss László. Augusztaszanatóriumban Lengyel László. Hajdu Sámsonban Novák Gyula. Józsán Szabó János. Szent László Kollégiumban Hutay Ferenc. Klinikán Béres Endre.

Karácsony másodnapján 26-án rendes miserend, reggel 6, 7, 8 9 órakor, fél 10 órakor nagymise, melyet tart dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. Prédikál Mellau Márton. Józsán Szabó János. Macson Faragó László.

AZ EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN
(Miklós u. 3. sz.)

Dec. 24-én. Karácsony szombatján este 5 órakor szentesti áhítat. Igét hirdet Pass László.

Dec. 25-én. Karácsony I. ünnepén délelőtt a templom szűk volta miatt két istentisztelet lesz. Az első 9 órakor, a második 10 órakor. Kívánatos, hogy azok, akik nem vesznek urvacsorát, az első istentiszteleten vegyenek részt az arányos megoszlás végett. Az első istentiszteleten Böjtös Sándor, a másodikon Pass László végzi a lelkészi szolgálatot. D. e. 11 órakor urvacsorát oszt Pass László. Este 5 órakor ünnepi istentisztelet. Igét hirdet Böjtös Sándor.

Dec. 26-án. Karácsony II. ünnepén d. e. 10 órakor ünnepi istentisztelet. Igét hirdet és urvacsorát oszt Pass László. Este 5 órakor esti istentisztelet igehirdetéssel. A lelkészi szolgálatot végzi Pass László.

Dec 27-én, vasárnap d. e. 10 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Igét hirdet Pass László. Este 5 órakor esti istentisztelet, melyen igét hirdet Böjtös Sándor. Szórványistentiszteletek urvacsoraosztással. Pénteken délután Püspökladányban, este Hajduszoboszlón prédikál Pass László. Szombaton délelőtt Hajdúböszörményben, délután Nagylétán prédikál Böjtös Sándor, Vasárnap este Bihartorcsesen prédikál Pass László.

ÜNNEPMÁSODNAPI ISTENTISZTELET AZ UNITÁRIUS TEMPLOMBAN. Hatvan ucca 24 szám alatt levő unitárius templomban ünnepmásodik napján, december hó 26-án, délelőtt 10 órai kezdettel ünnepi istentiszteletet tartanak urvacsoraosztással. Ez alkalommal imádkozik, prédikál, urvacsorát oszt: Dr Csiky Gábor, budapesti unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos. Templom fűtve van.

A GÖR. KATH. TEMPLOMBAN

24-én, cvsütörtökön éjféli 12 órakor éjféli istentisztelet.

25-én, pénteken reggel 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, d. u. fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

26-án, szombaton és 27-én, vasárnap vasárnapi rend.

Olcsó
Déligyümölcsvásár
Csapó ucca 3. szám alatt
MEGNYILT.

AZ 1937. ÉVBEN RENDEZENDŐ MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLITÁSOK BEJELENTÉSE.

Mivel a múltban — különösen a vidéken — területileg s időben is egymáshoz közel olyan nagyszámban rendeztek kiállításokat, illetve árúmintavásárokat, hogy nemcsak ezek anyagi és erkölcsi sikerét veszélyeztették, hanem az azokon résztvevő termelők és gazdák anyagi erejét is túlzottan vették igénybe, a földmüvelésügyi miniszter úr 65399/1936. szám alatt rendeletet adott ki, amelyben felhivta a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarát, hogy 1937. évtől kezdődően a kamara kerületében az egyes években tervbe vett mezőgazdasági kiállítások, illetve

Nói- és uriszabó kellékek
legolcsóbb beszerzési forrása
HOROVITZ rövidárú nagykereskedőnél Széchenyi u. 1.

árúmintavásárok id)pontját, terjedelmét és helyét az engedélyezésre az 1933. XXI. tc. 4. paragrafusa 1. bekezdése értelmében jogosult hatósággal (földmüvelésügyi miniszter, a törvényhatóságok első tisztviselői), minden év február hó folyamán közölje.

Fentiek alapján tehát felhivjuk az 1933. XXI. tc. 4. paragrafusa 2. bekezdése értelmében a kiállítás rendezésére jogosult és a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kerületében működő közcélú intézmények, egyesületek, testületek figyelmét arra, hogyha az 1937 év folyamán bármilyen természetű mezőgazdasági kiállítást, illetve árumintavásárt óhajtanak rendezni, ezen szándékukat 1937. január hó 31. napjáig a kamaránál saját érdekükben írásban jelentsék be.

Ez a bejelentés ugyan nem kötelező, de a kiállítást rendezni szándékozók érdekeit szolgálja, mert a bejelentés elmulasztása esetén előfordulhat, — hogy valamely kiállítást, vagy árumintavásárt rendező közcélú intézmény, testület, vagy egyesület, ezen előzetes bejelentést mellőzve, a törvény előirásainak megfelelő időpontban benyujtja kérelmét és azt egy előre bejelentett és már engedélyezett kiállítás, illetve árúmintavásár sikere érdekében el kellene utasítania az illetékes hatóságnak.

NÉVJEGYET
ujévi üdvözlésekhez
izléses kivitelben, olcsó áron a Tiszántuli Könyv- és Lapkiadó Rt.-nál
lapunk nyomdájában
rendeljen — Debrecen, József kir. herceg-u. 1. Bihar ház

A jócselekedet nyilvánossága

Irta: THURY LEVENTE

Schlesinger Sámuel, a debreceni statusquo hitközség kiváló főrabbija, aki nemcsak nagy tudása, hanem költői lelke által is díszére válik a debreceni zsidóságnak, nagyon elgondolkoztató intelmet és példát mondott az egyik debreceni társadalmi egyesület karácsonyi gyermekfelruházási ünnepén. Álta lában a nagytekintélyű pap minden beszédében, amit még eddig hallgattam, adott valami olyan bölcseséget, vagy költői szépséget hívei elé, amin érdemes elgondolkozni, ami visszazeng a lélekben s így igazán épülésére válik más felekezetüeknek is.

Ez a költői hasonlat, mely arany igazságot takar, a jótékonyságról szólott. Mintegy a jótékonyság túlzott dicsérete, köztudomásúvá tétele ellen ezt mondta beszédében a debreceni főrabbi:

»Olyannak kell lennie a jótékonyságnak, mint a harmatnak, mely éjjel száll le titkon, mikor senki sem látja, felüdíti a földi világot s már elszáll, nyoma sincs, mire feljön a nap.«

A zsidó hagyományok utasítása az idézet, amely az ünnepély után tovább rezonált lelkemben, amíg sorba adtam közre a különböző, jótékony egyesületek karácsonyi akciójának híreit. A rabbi hasonlata felkeltette Jézus evangéliuma jótékonyságról, adakozásról szóló parancsainak emlékezetét s az újságírói hivatás gyakorlása közben egyszerre szemben találtam magam mind a két Irás betűjével és szellemével, az Ószövetségével is s azt Ujszövetséggel is, amelyben Jézus »betöltötte a törvényt«. Hitem parancsa állott tilalomképen előttem, amíg rendes szokás szerint egymásután adtam közre a jóakaratú, érzőszívű emberek karácsonyi adakozásainak hírét, amelyek a szegénység mai nagy nyomorúságát — hacsak harmatként egyhítve, pillanatra csillapítva is — mégis a társadalmi szokás szerint nyilvános megemlítést érdemelnek és követelnek. Fel kellett tennem a kérdést — mint mindig felteszem, ha a magam ujságírói munkájának helyességéhez a legkisebb kétség is fér: — szabad-é a sajtónak hirt adnia az adakozásokról, ha az ellenkezik vallásom, a krisztusi hit ó- és újszövetségi foglalata parancsaival? Miért adjuk közre ezeket a híreket, nem neveljük-e rossz irányban a társadalmat s nem nehezítjük-e így meg az egyházak munkáját olyan korban, mikor ennek legteljesebb hatására az emberiség érdekében parancsolóan szükség van?

Természetesen a Bibliát vettem elő, hogy a kétségben tanácsot kérjek. Máté evangéliuma 5. részének 7. verse volt az első állomásom, a »Hegyi beszéd« igéje:

»Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek.«

S ezzel összhangban az ószövetségi Példabeszédek **könyve** 19. részének 7. verse:

»Kölcsönt ad az Urnak, aki kegyelmes a szegényekhez; és az ő jótéteményét megfizeti néki az Ur.«

Ime a jótékonyság első parancsa s ime a jutalom, amelyet elnyer a könyörületes szív, a jótevő lélek.

Máté evangéliuma 6. részének első négy versében ad utasítást a »Hegyi beszéd« az ajándékozás módjára. Ezt mondja ezekben Jézus:

»Vigyázzatok, hogy alamizsnátokat ne osztogassátok az emberek előtt, hogy azok lássák azt; mert különben nem lesz jutalmatok a ti mennyei Atyátoknál.«

»Azért, mikor alamizsnát osztogatsz, ne kürtöltesd magad előtt, ahogy a képmutatók tesznek a zsinagógákban és az uccákon, hogy az emberektől dicséretet nyerjenek. Bizony mondom néked: elvették jutalmukat.«

»Te pedig, amikor alamizsnát osztogatsz, ne tudja a te balkezed, mit cselekszik a te jobbkezed;

»Hogy a te alamizsnád titkon legyen; és a te Atyád, aki titkon néz, megfizet néked nyilván.«

Mily fenséges betöltése Jézus parancsa a zsidó hagyomány hasonlatának a harmatról, amely titkon száll le s nyoma sincs, midőn eljő a napvilág! És ha szabad rámutatnom, félig-meddig megkapja a felmentvényt a mai sajtó a vád alól, hogy kürtöl a jótékonyságnak. Az adomány, az alamizsna, ha nyilván tétetik, megkapja a kürt harsonájában az egyetlen jutalmat, amelyet remélhet: a nyilvánosság által tudomásulvételt. A harmat, amelyet mindenki lát, táplálhatja a növényt is és az öntöző hiúságát, magabecsülését meg dicsérhetik az emberek — de ezzel elvette jutalmát. Talán nem vétkezünk, mi, újságírók, ha hízelgünk a fetünnivágyásnak, vagy ha körülvesszük a világ, a közvélemény dicséretével a jókedvű adakozót is, hogy ezzel még egy és még egy csöppel több harmatot hozhassunk a nyomorúság tikkadt emberpalántáira. Talán a falat kenyér, a darab ruha, amit így a mi kürtjeink harsonája hoz a szegények számára, mentség azért, hogy néhány igazi jócselekedetnek elvesszük az Atyától járó jutalmát, nyilvános jótékonykodásra buzdítva az embereket.

A kérdés azonban még mindig nem tisztázott. Nézzük csak tovább az evangélium útmutatását: mi ez a jutalom? Jézus így szól az utolsó ítéletről Máté evangéliuma 25. részének 31—40. versében.

»Mikor pedig eljő az embernek Fia az ő dicsőségében és ővele mind a szent angyalok, akkor majd beül az ő dicsőséges királyi székébe.«

»És elébe gyüjtetnek mind a népek és elválasztja őket egymástól, miként a pásztor elválasztja a juhokat a kecskéktől.«

»És a juhokat jobb keze felől, a kecskéket pedig bal keze felől állítja.«

»Akkor ezt mondja a király a jobb keze felől állóknak: Jertek én Atyámnak áldottai, örököljétek ez országot, amelyet számotokra készítettem a világ megalapitása óta«

»Mert éheztem és ennem adtatok, szomjúhoztam és innom adtatok, jövevény voltam és befogadtatok engem,

»mezitelen voltam és felruháztatok, beteg voltam és meglátogattatok, fogoly voltam és eljöttetek hozzám.«

»Akkor felelnek majd néki az igazak, mondván: Uram, mikor láttuk, hogy éheztél és táplá tuuk volna? Vagy szomjuhoztál és innod adtunk volna?«

»És mikor láttunk, hogy jövevény voltál és befogadtunk volna? Vagy mezitelen voltál és felruháztunk volna?«

»Mikor láttuk, hogy beteg vagy fogoly voltál és hozzád mentünk volna?«

»És feleivén a király, azt mondja: Bizony mondom néktek, amennyiben megcselekedtétek egyikével emez én legkisebb atyámfiai közül, énnekem cselekedtétek meg.«

A jutalom tehát, hogy magával az Urral cselekedett jót, az, aki könnyet törült le a szegények szeméből, aki adott, jutalmat nem várva, harmat titkos jótékonyságával s Krisztust ruházta fel. Krisztusnak adott enni, aki a szegény, debreceni gyermekek számára szive sugallatából adott.

A sajtó felelőssége azonban kissé nehezebb ennek a bibliai helynek a megítélése szerint a jótékony adakozók nevének közzétételéért. A kürt harsonája így magától az Urtól téríthet el adakozó szívet. Pedig hiszen maga az is jócselekedet, ha adakozásra bírunk másokat, ha valaki minél több és több szerencsétlenben, minél több éhezőben és rongyos kisgyermekben adat enni, inni az Urnak, ruháztatja fel az Urat. És az ilyen tömegnyomorban, mint a mai, nem az egész társadalom érdekében jócselekedet-e az, ogy ha a szegénység és gazdagság közötti, éles ellentétet, a nyomorgó nép elkeseredését egy-egy jótékony cselekedetre buzdítással igyekszünk enyhíteni? Ha igyekszünk felébreszteni az emberi szolidaritást, az egymásért való felelősség érzetét, segítve és iparkodva, hogy minél nagyobb hullámokat vessen s egyszer megostromolhassa emberiség jobb és érzőbb részének egyesített erejével a szocilis probléma bevezethetetlennek látszó szirtjét: vajjon nem Istennek tetsző dolgot mivelünk-e, mi újságírók? Nem kell-e hát tovább is ápolnunk és ébresztgetnünk a könyörületesség érzését?

Pál apostol a Róma-beliekhez írott levele 8. részének 18. és 19. versében találtam olyan érzést, amely hasonlítható az újságíróéhoz, aki keresztmetszetben látja kora tündöklését és nyomorát, az egymás ellen küzdő erőkkel, a kor szenvedéseit s a jobb jövő reménykeltő csiráit. Igy szól itt az apostol:

»Azt tartom, hogy amiket most szenvedünk, nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, mely nekünk megjelentetik.«

»Mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését.«

És ennek a két apostoli mondatnak tényében egyszerre felismertem, hogy az az igyekezet, amelyet a ma újságírója lesi, várja a jócselekedetek hírét, amellyel készen áll minden jelenségnek felfogására és továbbítására, ha az az emberi közösség akármily kis részének javításáért, könnyebbítéséért van, amiben kimutathat valamit a jobb jövő csiráiból, amit az ébredő emberi szolidaritás jeleként foghat fel — hogy ez az igyekezet, ez az örök figyelései nem egyéb, mint a várakozás »Isten fiainak megjelenésére«.

Az újságíró néz és figyel — mint

A Tungsram DUPLASPIRÁL-lámpa olyan gazdaságossá teszi áramfogyasztását, hogy használata folyamán bőven megtérül a lámpa ára.

JÓL JÁR
TUNGSRAM
DUPLASPIRÁLLÁMPÁVAL.

Az István malom

Váműröltető és daráló feleinek

kellemes ünnepeket kiván

Accumulátor, dinamó

futófelület, gummi, hó- és sárcipő javítás legolcsóbban

Rétinél

Piac ucca 42. Pannonia udvar.

Butort, falat véd az Eternit
Lukács Vilmos és Testvére
Károly Ferenc József út 3/b. Telefon: 23-08.

Tetőfedő
szigetelő, burkoló, csatornázó és aszfaltozó vállalat
Lukács Vilmos és Testvére
Károly Ferenc József út 3/b. Telefon: 23-08.

az apostol mondja a római levél 8. részének 21. versében: — »*azzal a reménységgel, hogy maga a teremtett világ is megszabadul a rothadandóság rabságától az Isten fiai dicsőségének szabadságára.*« »*Mert tudjuk, hogy az egész teremtett világ egyetemben fohászkodik és nyög mind idáig.*« *A falat kenyérért való harc, az emberi és nemzeti igazságtalanságok sötétségében mintha a legsötétebb lenne az emberiség horizontja.* És a hajnal előtti óra a legsötétebb. Figyelünk az éj sötétjében az ég láthatatlan pereme felé s szemünk talán fáklya lángjaként fogja fel a szeretet apró szikráinak kilobbanását. De figyelünk őrhelyünkön s hírt adunk róla, ha itt is, ott is kilobban egy-egy szikra, hogy hátha fáklyákká egyesülhetnének az aprócska lángok s az igazak szíveinek egyesítéséből fellobbanna az egész világra az embertársi szeretet, az emberi szolidaritás napja.

Isten fiai, érző szívek, szeretet gyermekei jelenjetek meg a várakozó világ előtt!

És ez a csodavárás talán nemcsak az újságíró mentsége, aki gyüjti a szikrákat, hanem a szikráké is, amelyek azért pattannak láthatóan, hogy újabb lángokat keltsenek...

Munkatársat
keres előkelő biztosító intézet helyben és a megye minden helységében. Szakmában járatlanokat kioktatunk.
Ajánlatokat:
Debrecen, postafiók 45. szám.

Fuj a szél

E. Malmgren után svéd eredetiből.

Fuj a szél — s csak egy pillanat,
tengerre fut a hajó.
Sir a tengerész babája;
— ver a hullám! — Hó! ha-hó!

Óh, ne sirj már kis galambom,
fájó könnyed rejtsed el!
Visszajövök hozzád hamar
— a szivemben örömmel!

Napkeletről arany s ezüst
lészen az ajándékom.
Ládámban sok bársony, selyem
— s mind, mind néked adom!...

SZABÓ PÁL BÉLA.

A FÜGGETLEN UJSAG hirdetései mindig eredményesek!

Ki tud róla?

— Debrecen dicsősége: a Válasz —

Irta: Juhász Géza

Nagy Lajos pompás szatirikus regényében, a Budapest Nagykávéházban egy helyen a Válasz neve is elcsattan. Egy fiatal író említi, hogy majd ad egy tanulmányt a Válaszba a földosztásról. Van ebben valami karikatúraszerű de a karikatúra, ha jó, mindig az igazságot túlozza el. Mikor Válasz úrnak indult Debrecenből, még az egész szellemi élet irányítója, vagy ha szerényebb szót keresek: ellenőre akart lenni. Fülep Lajos tanulmánya mellett, amely a magyar sors mélységeit tárta föl, mutatványt hoztunk Szentkuthy Miklós Prae-jétől, amelyet még akkor a leginyencebb sznobok is túlságosan sznobnak találtak.

Azóta harmafél év telt le. S a Válasz anélkül, hogy eredeti szándékát föladta volna, ma mégis úgy jelenik meg a pesti irodalmi kávéházak torzító tükrében, hogy ebben a folyóiratban reggeltől estig földet osztanak.

Folyóirat azelőtt is, azóta is indult Magyarországon annyi, hogy azt csak csillagászati számokkal lehetne megközelítőleg kitejezni. A régiek mellett egy tudott igazán meggyökeresedni, tekintélyt szerezni: a Válasz. Az idén a budapesti szabadegyetem is illendőnek tartotta már, hogy külön irodalmi estet rendeztessen vele. Hogy a Válasznak Debrecen volt a kirepítő fészke, az Ady-társaságnak soha nem múló dicsősége. Nálunk nélkül ez a vállalkozás nem jött volna létre. Indulása pillanatában két támasza volt: az a Gulyás Pál köré csoportosult szellemi együttes amelyben bízva Németh László élére állott ennek a mozgalomnak, s az az anyagi fedezet, amellyel a Kultúrális Egyesületek Szövetsége sietett segítségünkre, az ugyancsak debreceni Kuthy Sándor jóvoltából.

Kezdetből az volt a folyóirat célja, hogy tömöríti az Ady utáni nemzedék javát, s közös munkával felelni próbál a kor égető kérdéseire. A Nyugat hivatása a háború óta befejeződött, hatásterülete összezsugorodott. A Napkelet alig lépte túl a hivatalnok-középosztály határait, s akár a Nyugat, ez is a régibb nemzedék kezében maradt. Hogy a Válasz — miután a fiatalokat rohamcsapattá szervezte, — a széles magyar tömegekért szállt harcba legheves ebben, hogy a falu, a paraszt, a béres sorsát tárgyalta legkitartóbban; hogy egyszóval csakugyan a mai rég túlélt földbirtokrendszer ellen izgatott, mint Nagy Lajos regénye állítja, ennek egy oka van: ezen a téren láttuk a legtöbb, legsürgősebb tennivalót.

Debrecen és az Ady-társaság nem a maga egyéni céljait kereste. Amint meggyökeresedett a Válasz s az látszott célszerűbbnek, ha Pestre kerül, az ügy érdekében azonnal átadtuk a szerkesztését. Ez az átültetés nem ment könnyen. Hónapokig mintha gazdája sem lett volna többé a folyóiratnak, ma is rejtély, hogy teltek meg néhány számának a hasábjai. Rossz nyelvek szerint egy kecskeméti szedő állította össze találomra, a kezeügyébe eső kéziratokból.

Végre Sárközi György neve tünt fel a címlapon. Eleinte a legtöbb ember nem értette, hogy kerül oda. Ismerték mint tiszta művészt, mint áhítatos lírikust és ragyogó elbeszélőt. Tudták, hogy versben, prózában az Ady-utáni nemzedék élcsapatához tartozik.

De mint szerkesztő? S ép a Válasz szerkesztője? Könnyű volt valaha a Nyugatnak. Egy szabad ország érdeklődése fogadta. Pénz volt bőven, tehát jogcím is rá, hogy az írók legjobb műveit közölje. Legkiválóbb munkatársait mentesítette a hivatal packázásától, független írókat nevelt.

Bezzeg a Válasz körül már indulása pillanatában bajok voltak. Nem egy gazdag mecénás áldozatkészsége hozta létre, hanem nagyrészt a debreceni írók elszántsága. Ha ráfizetés lesz, vállaljuk. S amilyen szokatlan volt a kezdet, a folytatás sem lett különb. Minden rendes folyóirat azokat a munkatársait fizeti elsősorban, akik legtehetségesebbek, legismertebb nevük van. A Válasz ép ellenkezően jár el. Legjava munkatársait egyáltalában nem díjazza, hiszen azok úgyis össze tudnak hozni egyebütt annyit, amennyiből úgyahogy megélhetnek. Csak azoknak ad tiszteletdíjat, akik egészen kezdők; az ilyenek vannak leginkább ráutalva.

Sárközi Györgynek ingyen kellett munkatársai legkitűnőbb alkotásait megszereznie. Erre a képtelenségre azt hiszem, csak egy költő vállalkozhatott. Mennyi minden kellett ehhez: az acél keménysége mellé az acél hajlékonysága is! Mert nincs az a nagy hatalom, amely érzékenyebb volna, több diplomáciát igényelne, mint egy jó író.

Bármenyire kilátástalannak látszott, amire Sárközi vállalkozott, sikerült neki. S hogy sikerült, valljuk meg, ebben van valami fölemelő. Régen a művész a hatalmasok kiatartottja volt. Ma már fordult a helyzet. A szellem embere az egyetlen, akinek még van adnivalója. Ő a bőkező Krőzus, az ő gondolataiból, szempontjaiból, fölfedezéseiből él az emberiség.

Csakhogy adni nem könnyű dolog. Azt hiszem, ha fölállana valaki, végigmenne egy zsúfolt teremben és mindenkinek egy százast nyomna a markába, legtöbben csak azért fogadnák el, mert reklám bankónak, ügyes hamisítványnak néznék. Aki észrevenné, hogy valódi pénz, szégyenkeve erőszakolná vissza az adakozóra s volnának, akik rögtön rájönnének, miről van itt szó: rohannának a telefonhoz, a mentőkért.

Hát még ha valaki szellemiekkel kínálkozik! Ha megvilágosodást osztogat! A tömeg szeme rég elszokott attól, hogy lásson. Ahol fény gyul, riadtan zárja össze pilláit s a legsötétebb csatornák szennytermékei közé menekül.

A Válasz nemcsak a kor kérdéseire akar feleletet. Nem is pusztán az volt a célja, hogy a beérkezett fiatalok önálló zászlóalja legyen. Folytatta a toborzást: azzal indult, hogy előcsalogatja a vidék tartalékjait. S ebben a számításában nem is csalódott. Maga Debrecen olyan együttessel táplálja ezt a vállalkozást, amilyen Budapesten kívül egyetlen város sem tudna felmutatni. (Gulyás Pál, Kardos László, Kardos Pál s a fiatalabbak közül Balogh István, Kondor Imre, Kiss Tamás, Tóth Endre stb.)

Csak egyben nem vált be a számításunk. A vidék, amelynek problémáit elsősorban akarja megoldáshoz segiteni a Válasz, nem tudott számottevő fogyasztóréteggé nőni. Kínálat volna, de kereslet nincs. Valamikor ez a föld arról volt híres, hogy kisemberek fillérjeiből olyan hatalmas intézményeket tudott fönntartani, mint az öreg Kollégium, amelyet nem a nagyurak aranya táplált elsősorban, hanem a legátus markába aprópénzt beleparolázó parasztok. Ma is áldoz még ez a réteg könyvre, kultúrára, erején felül is, de ami eljut hozzá, nagyrészt ponyva és szemét.

Azt kell mondanom, a könyvet nemcsak a középkorban tartották láncon. Ma is láncon tartja a pénz. Vajjon mi az akadálya, hogy csak ép a jó könyvből nem lehet tülléres kiadásokat csinálni s elárasztani vele az országot?

S a könyvek és folyóiratok sorsa szorosan összefügg! A Válasznak nem is az a fő feladata, hogy földbirtokhoz juttassa az arravalókat, hanem, hogy szellemi birtokossá tegye az egész magyarságot. Ma még távoli ábránd!

Mikor néhány héttel ezelőtt az Ady-társaság elnökévé Sárközi György lejövetelét Válasz-estté teszi, egy pillanatig valami babonás aggodalom suhant át rajtam. Nem az történik-e itt, hogy a haldokló visszatér elpusztulni szülőföldjére? Erről hála Istennek, szó sincs. A Válasz-t a főváros nemcsak irányításra vette át, el is tudja tartani. De ez, hogy fogyasztóközönsége főleg Budapestről teljék ki, nem tud bennünket megnyugtatni. Azt szeretnők, hogy ott legyen mindenütt a vidék legjava értelmiségének asztalán, hogy rázza, ébresztgesse az alvó köztudatot. Higgyük, hogy e tekintetben megint Debrecen jár elő jó példával; a Válasz-est anteuszi pillanat volt, a megújhódás pillanata.

Posztót szövetel
szenzációs olcsón vehet
Mikó László
szövetüzletében, Piac u. 4. sz.

— *Folyóiratot ad ki a Magyar Keleti Társaság.* A Magyar Keleti Társaság, amely néhány év előtt alakult azzal a célzattal, hogy a magyar orientalistákat és azokat, akik a keleti dolgok iránt érdeklődnek, egybegyüjtse, a Kelet életének és kultúráinak széleskörű megismertetését szolgálja, olyan nagy szeretettel találkozott, hogy most már teljesen megerősödve lapot ad ki Kelet és Nyugat címen, amely havonta legalább egy íven fog megjelenni. A lapot dr Baktay Ervin, a kitűnő orientalista tudós szerkeszti s abba cikket írnak a legjobbnevű orientalisták, kutatók, utazók és írók, de megszólalnak abban külföldi tudósok is. A kiváló szerkesztő kezéből kikelülő és névszerű modorban megjelenő lap bizonyára nagy kedveltségnek fog örvendeni.

Magyar Általános Takarékpénztár R. t. Budapest, debreceni fiókja Piac-u. 81.
Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Telefon: 14—96 és 34—50. Sürgönycím: Generalkassa.

Mükövet
mozaik és cementlapot szépet, olcsón szállít
Lukács Vilmos és Testvére
Károly Ferenc József út 3/b. Telefon: 23-08.

Felvilágositjuk,
hogy védekezzen légitámadás ellen »ANTIGNIS«-sel
Lukács Vilmos és Testvére
Károly Ferenc József út 3 b. Telefon: 23-08.

Szökés a sárga házból

Filmtörténét * Irta: NAGY VINCE

Copyright by Magyar Szinpadi Szerzők Egyesülete.

1.

Transatlantic köztársaság fővároskájának villanegyedén túl, magas kőtallal körülvett kertben áll egy öreg, nagy sárga ház. A többemeletes épület az elmebetegek gyógyintézete. A kert vasrácsos kapuja nyitva. Oldalt földszintes pavillon; az igazgatófőorvos lakása.

Nyár van. Ablakok nyitva. Igazgatói pavillon előtt a betegek vászonzubbonyában két ember kertészkedik. Felügyelőjük egy ápoló, utasítja őket, gyomlálják ki az utat, amig ő a konyhakertben dolgozókat megnézi.

Mikor egyedül maradnak, egyikük, Carlos Branco, szétnéz s látva, hogy társa hozzá háttal elmerülve dolgozik, az egyik nyitott ablakhoz sétál, kíváncsian betekinget. Hirtelen felhúzódik az ablakon és bemászik a szobába.

2.

A ruhaszekrény tükörajtajában dühösen nézi gyűrött vászonzubbonyát. A nyitott szekrényben válogat az elegáns ruhák között. Gyorsan ledobja ruháját. Friss inget, nyakkendőt és sötét zaccot ölt magára. Kalapokat próbál tükör előtt. Egy puha kalapot előbb rendesen, majd keresztben teszi a fejére, miután előbb napóleoni formára laposra simította azt. Hajtincset húz a homlokába, balkarját hátracsapja, jobb karját kabátjába illeszti s komoly elszánt arccal sétál le s fel. Közben a tükörben bámulja magát. A kabát belső zsebében arany cigarettatárcát talál, az éjjeli szekrény fiókjában pedig pénztárcát néhány bankjeggyel. Elmosolyodik. Kalapot újból rendesen teszi fejére. Tükörképét mély kalapemeléssel üdvözli. Ablakhoz lép. Óvatosan szétnéz a kertben. Aztán egy hirtelen mozdulattal a fűre ugrik.

3.

Kalapját szemére húzva nyugodt léptekkel a kapu felé indul. A másik beteg a kavics-zörgésre feltekint, nem ismeri meg a félrefordított fejű Carlost, tisztelettel köszönti nagy szalmakalapjával.

Carlos fütyörészve megy ki a kapun a szalutáló portás mellett. A fasoros úton most egy jólek sem jár. Egy-két autó suhan el gyorsan mellette. Carlos egyre gyorsabb léptekkel távolodik, hátra-hátra néz. A legelős oldalutacskára befordulva futni kezd.

Kertes villák mellett szalad. Egy rácsos kapu előtt elegáns kis nyitott autó áll. Körülnéz. Hirtelen beugrik és elindítja a kocsit.

Sarkon rendőr tiszteleg. Carlos befordul, megáll, aranytárcából cigarettát vesz elő, rendőrt is megkínálja s tüzet kér. Majd két ujját hanyagul kalapjához emelve indul; közben megkérdezi:

— Ugyan kérem, mi az a nagy sárga épület a szomszédos úton?

— A bolondok háza — feleli a rendőr.

— No ne mondja! — Részvéttel, fejcsóválva megjegyzi: — Szegény bolondok!

Tovább robog. Minden útkereszteződésnél új uccácskába fordul. Egyik villa előtt üres autót lát. Megáll. Körülnéz. Hirtelen áteseréli a két kocsi rendszámtábláját s a most talált kocsin tovább robog.

Közben szétnéz a kocsiban. Oldaltársolyában névjegyeket talál:

Dimitri don Salaminos
virsli- és szalámigyáros
Levendula ucca 3.

Névjegyeket tárcájába teszi.
Autójával a főváros belsejébe hajt.

4.

Böröndös üzletben elegáns böröndöket, kalapdobozt, necessairt vásárol. Számlát kéri. Átadja névjegyét azzal, hogy vigyék másnap a számlát a titkárnoz, de most egészitsék ki a számla 650 pezeta összegét 1000 pezetára, mert némi aprópénzre van szüksége. Készséggel teljesitik óhaját. Koffereket autójára hordják.

5.

Divatüzlethez hajt. Beviteli koffereit. Felöltőjét, kalapokat, selyem fehérneműt, sálakat, nyakkendőt vásárol. — Koffereibe berakatja. Számlát kér. — Névjegyátadás. — Számlakikerekités, mint az előbb.

Tovább hajt a belvárosban. Kocsi tartsolyában noteszt talál s abban különböző címeket. Legelől ezt: Mimi Pelagos, Columbus ucca 103.

6.

Játékboltba megy. Infantilis gyönyörűséggel nézegeti, tapogatja a játékokat. Kisvasutat megindittatja a földön s leguggolva gyönyörködik abban. Meglát egy nagyobbacska hintalovat, hirtelen felpattan rá, hintázza magát, kalapját keresztbe teszi fején, homlokára hajtincset húz és komoly arccal lovagol. Alkalmazottak előbb nevetnek, aztán bámulva néznek hol Carlosra, hol egymásra.

7.

Kimegy az uccára. Sétálva nézegeti a járókelőket s a kocsiforgalmat. Egyszerre a gyalogjáró szélén egy kupacban uccamérésre szolgáló eszközöket pillant meg. mérőlécet, zsinórt, talpas állványt. Szétnéz. Szótáradó örömmel felveszi a gombolyag-zsinórt és egy derékszögalakú állványt, nagy léptekkel a forgalmas uccakereszteződéshez megy. Leguggol, beállitja a gyalogjáró szélén az állvány derékszögű vízszintes vonalát az ucca másik oldala felé. Nagy komolysággal mérgeti szemével az irányt. A járókelők közül többen kezdenek megállni körülötte. Szétnéz. Kiszemel egy cilinderes öregurat s hirtelen kezébe nyomja a zsinor egyik végét:

— Bocsánat, uram, csak egy pillanatra fogja meg, amig áthúzom a zsinórt a túlsó oldalra. Sürgős és fontos uccaszabályozásról van szó. Munkásaimat műszerekért küldtem. A főváros mérnöke vagyok.

Az öregúr vállat vonva átveszi a gombolyagot és Carlos utasitása szerint meggörnyedve a derékszögű állványhoz tartja. Carlos a zsinór másik végével átmegy az uccán. Középen a közlekedési rendőrnek hanyagul parancsolóan odaszól:

— Biztos úr, pár percre állitsa meg a kocsiforgalmat. Roppant sürgős és fontos megbizatás!

Azzal kihúzza a zsinórt a túlsó gyalogjáróig. Ott bámészkodók közül elegáns, monoklis fiatalembert szólit meg, aki fess hölgyet kisér:

— Kérem, egy pillanatra segitsen ki. Rendkivül sürgős városrendezési ügy. Munkásaim azonnal átveszik Öntől a zsinórt.

S már le is húzza magával a boszszankodó ifjút guggoló helyzetbe, félszemmel célozza a vízszintes irányt és kezébe adja a kifeszitett zsinórt. Gyalogos és kocsiforgalom fennakad. Torlódás. Autókból szitkozódó urak és sofförök integetnek a rendőr felé. Az széttárt karokkal áll és szemeit bárgyun mereszti jobbra és balra. A cilinderes öregúr s a monoklis ifjú felé szidalmak repülnek, botok emelkednek.

Carlos a tömegben egérutat vesz. — Kocsija felé siet. Közben hátranézeget és a csintevő gyermek boldog nevetésével nézi a torlódást.

Kocsijába ugrik és gyorsan más irányba robog.

8.

Egyik uccán postahivatalt pillant meg. Egy pillanatig elgondolkozik, majd hirtelen támadt ötlettel megállítja a kocsit s mosolyogva besiet.

Távirati ürlapot vesz. Tárcájából kiveszi az autóban talált névjegyet. Gondolkozva nézegeti. Aztán megirja ezt a táviratot:

„Dimitrinos don Salaminos, Levendula ucca 3. — Kocsi kikölcsönzését hálásan köszönöm. Északi pályaudvarnál hagyom. Titkárjához érkező néhány számlámat viszonzásul egyenlitse ki. Ha nagyon siet, vonatom indulása előtt még kezet szoríthatunk. — Lopez di Autos."

9.

Elmegyógyintézetben Carlos volt ápolója kétségbeesetten bevallja idősebb kollégájának, hogy egyik ápoltja a kertből eltünt. Ez azt tanácsolja neki, hogy ne tegyen jelentést az esetről, mert kidobják állásából, amiért felügyelet nélkül hagyta a gondjára bizottakat. Azzal vigasztalja társát, nem fog kiderülni az eset annyi száz beteg között.

— Ne félj, a te bolondod nem fogja felforgatni a világot.

— Ki tudja? — felel vállat vonva a másik.

10.

Mimi Pelagos szinésznő lakása. Néhány barátnője és legjobb barátja, egy szép fiú szórakonak, fecsegnek, nevetgélnek. Éppen Salaminosról, a szalámi gyárosról érdeklődik a művésznőnél egyik barátnője:

— Mikor láttad? Nagyon jóban vagy vele?

— Szó sincs róla! — felel idegesen a szinésznő, hogy lefékezze a szép fiú szemmel látható féltékenységét.

Ebben a percben a szobalány csomagot hoz be egy boritók kiséretében. A vendéghölgyek kiváncsian kilépik a szinésznő kezéből a boritékból kivett névjegyet s kézből kézbe adva olvassák: Dimitrinos don Salaminos.

Most nagy hancúrozással felbontják a csomagot. Pólyásbaba-kelengye darabjai, ingecskék, álkendők, pólya stb. kerülnek elő. A hölgyek ezeket kezelkben lobogtatva ugrálnak sikongó kacagással:

— Éljen! Itt keresztelő készül!

Szép fiú gyilkos pillantásokat vet a szinésznőre s dühösen elrohan. — Szinésznő elájul.

11.

Pályaudvar. Carlos a szép pénztáros nőtől elsőosztályú jegyet kér.

— Hova?

— Azt igazán nem tudom.

A nő kiváncsian kidugja fejét az ablakon. A várakozó utasok is incselkedve gúnyolódnak.

— Mondja, drága, hol teremnek az ilyen szép nők? — kérdi Carlos.

Pénztárosnő cineveti magát:

— San Bonifacioban.

— Akkor kérek egy jegyet San Bonifacioba.

12.

Salaminos gyáros nyitott taxin robog a pályaudvar felé. Potrohos, macskabajszú ember. A kocsiban állva bambusz sétabotjával hadonászva hajszolja a sofőrt gyors hajtásra.

Uj év előtt
tekintse meg a
SESZTINA LAJOS
vasnagykereskedő cég kirakatait.
PRAKTIKUS AJÁNDÉKTÁRGYAK NAGY VÁLASZTÉKBAN.

Belvárosi Takarékpénztár Rt. Budapest,
debreceni fiókja.
Foglalkozik a banküglyet minden ágával.
Telefon: 19-52, 28-40

Ujévre tüneményes ajándékok legolcsóbban Parfümerie Kardos Piac-u. 61. Telefon 22 56.

Pályaudvarnál leugrik a taxiról, körülnéz. Boldogan ismeri fel gazdátlanul álló kocsiját. Őrzését taxisoffőrre bízza. Berohan a pályaházba. Carlos egy kocsi ablakában könyököl. Salaminos végigrohan az indulni készülő vonat előtt, féire lökdösve az embereket. A kalauz éppen Carlos ablaka előtt áll. Megszóltja Salaminost :

— M.t rohangál ilyen veszettül ? — Kit keres ?

Salaminos izzadságát törülgetve :

— Abbiza ! Azt sem tudom, kit keresek ! Egy bitang autótolvajt !

Carlos feltigyel. Odaszól :

— Aki egy szép kis sárga Lanciám jött ide ? Szaladjon uram a vonat elejéhez. A legelső kocsiban ül az a szélhámos.

Salaminos rohanni kezd a vonat mellett. Fütyölés. A vonat indul. Salaminos elfulladva megáll, bámészkodva nézi az ablakokból kihajló, ismerőseinek integető utasokat.

Carlos kihajolva zsebkendőjével int neki Salaminos felé és odakiált :

— Isten Önnel ! Majd átadom üdvözletét autós barátjának. Pelagos kisasszony nagyon köszöni a figyelmes ajándékot.

A vonat elrobog. Salaminos bután bámul utána.

13.

San Bonifacio. Kis vidéki város állomása. Carlos taxiba ül. Soffőrtől kérdezi, melyik a legjobb szálloda.

— Csak egy van, az Arany Ökör.

Berobognak. Földszintes és egyemeletes házak. A főtéren kis egyemeletes szálló. Bejárat fölött aranyozott, de kopott ökörfej. Előtte egyre növekedő embercsoport. Városi polgárok és falusi farmerek ünneplőben.

Carlos kérdésére a soffőr elmondja, hogy pár nap múlva képviselő választás lesz. Most pedig a város eddigi képviselőjének, Alba volt miniszternek a programbeszédére gyülekeznek az emberek.

Soffőr és a hotelszolga behordják a sok bőröndöt. Carlos az autóban felállva mézeget körül. Nép körülveszi. Kíváncsian nézegetik az elegáns idegent.

Portásfülke előtt Carlos ezt írja a bejelentőlapra :

Don Rodrigez Macchiavellos, nagyvállalkozó és tőkepénzes. Születésének helye : Portorico. Utazásának célja : gyáralapítás, földbirtok- és házvásárlás.

Portás ezt olvasva alázatosan hajlong s a legszebb szobába viteti a poggyászokat. Carlos a választásról érdeklődik. Portás elmondja ,hogy Albáért rajong a nép. Nincs is ellenjelöltje. Mert okos, jó és becsületes ember.

— Hát senki sem haragszik rá ?

— Csak egy-két duzzogó, akiknek lehetetlen kívánságait még Alba sem volna hajlandó teljesíteni.

Carlos faggatására a portás neveket és mond elégedetlenségük okaival. — Carlos noteszébe jegyzeteket készít. — Aztán kisétál nagy grandezzával a szállóból s a tömegen áthatolva bámultaja magát. Portás is bemegy az emberek közé, mutatja nekik a bejelentőlapot. Egyszerre végighullámzik a tömegen a Macchiavellos név s csodálkozó moraj :

— Nagyvállalkozó ! Tőkepénzes ! Gyárat fog alapítani ! Földbirtokot, házakat keres megvételre ! . . .

Portás azt is bejelenti nekik, hogy Carlos eljön meghallgatni Alba beszédét.

14.

Gyűlésterem az Arany Ökörben. Az emelvényen a kopasz, harcsabajúszú vastagnyakú elnök mellett Alba ül. — Őszülő ötvenéves, komoly intelligens fej. Első sorban Alba felesége és lányuk, a húsz év körüli gyönyörű, viruló Mercedes ülnek. Mikor már tele a terem, Carlos nagy feltűnést keltve dépked át a tömegen az első sorig. Ott Mercedes mellett ülő polgár néma tisztelettál átadja helyét. Carlos leül, megfixirozza szép szomszédnőjét. Az diszkréten viszonozza az érdeklődést.

Alba beszél. Szabadságjogokról, demokráciáról. Carlos zavaró közbeszólásokat tesz.

— Nekünk jogegyenlőség kell ! — mondja Alba.

— Inkább állami megrendelések ! — válaszol Carlos.

— Külpolitikai békét akarunk minden államnal — mondja Alba.

— Egy gázmaszkgyár fellendítené ezt a vidéket — szól közbe Carlos.

A közönség morajlik, hullámzik. — Egyesek nevetnek, mások pisszegnek. Mindenki Carlos felé integet. Alba dühbe jön s az asztalra csap :

— Uram, bárki is legyen Ön, jobban tenné, ha beszédem megzavarása helyett ide jönne és kifejtené eszméit.

Carlos belepirult a provokálásba. Felemelekedik s a közönség zajongó érdeklődése közben az emelvényre megy.

Alba gyérülő tapsok közt befejezi beszédét. Carlos könnyedén megbiccenti fejét a közönség felé és rapszódikusan, de nagy önérzettel beszélni kezd :

— Hölgyeim és Uraim ! Most csak röviden szólok. Nem a nagy, országos dolgok fontosak nekünk, hanem a helyi érdekek. Például az államnak meg kellene venni és üzembe helyezni a Severo-féle bányát ! A kitűnő Marcopulus családtagjai részére trafikjogot, gyógyszertárat és állami szén- és gabonaszállítást kellene adni. Hálátlanság, hogy a volt képviselő úr ezeket a jogos kéréseket elutasította magától. És szabad volt-e a rendőrfőnöki székbe idegen embert ültetni, mikor a híres ősi Trabuccos-család tehetséges fia pályázott erre a neki megfelelő állásra ?

Erre már kitört a botrány. Egyesek hangosan kacagtak, mások dühösen kiabáltak :

— Pfuj ! Micsoda gondolat ! az ifjú Trabuccos gengszter volt ! . . .

Alba mérgesen az asztalra csap :

— Egy gengsztert neveztessek ki rendőrfőnöknek ?

Az elnök a nagy zajban nem tud rendet teremteni. Carlos elinte kaján örömmel nézi, milyen kavaradást sikerült keltenie. Aztán bosszantani kezdi az ellentmondás s a zaj. Dühbe jön. Arca eltorzul. Öklével óriásit ütt az asztalra és elordítja magát :

— Csend legyen !

Vad tekintetével lenyügözi, elnémítja a tömeget. Majd diktátori hangon ordítja :

— Ne merjétek az ifjú Trabuccost gyalázni ! Hát nem a betyárból lesz a legjobb pandur ? Egy volt gengszter jobban tudná megfékezni a gengszterbandákat, mint egy ájtatos szerzetes. Különben is elég volt az eddigi langyos politikából ! Nem jogegyenlőség kell nektek, hanem egy parancsoló vezér ! És ne papoljunk a békéről. Nekünk jól jönne egy kis háború. Szállíthatnánk az államnak gabonát, rizst, kávét, csizmát, fegyvert, gázálarcot. Igenis, bejelentem, hogy fegyvergyárat és gázálarcgyárat fogok itt alapítani. És fellépek képviselőjelöltnek. Remélem, hogy a szavak eddigi embere helyett a tettek emberét fogjátok megválasztani !

Alba elfehéredve közbekiabált :

— De ki ellen akar háborút ?

Carlos egy pillanatra meghőkölt. — Aztán újabb dührohammal kiáltja :

— Mindenki ellen, ak szembeszállnak velünk ! Külső és belső ellenségeinkkel leszámolunk !

A hallgatók többsége tapsol és üvöltve bravózik. Mercedes is extázissal hallgatja Carlost s a beszéd végén összeütti tenyereit.

15.

Szállodai szoba. Carlos az öreg és ifjú Trabuccossal, Severo bányatulajdonossal és a kancsal Marcopulos-szal tárgyal és megegyezik a választásban. Megígéri, ha megválasztják képviselőnek, ifjú Trabuccos rendőrfőnök lesz, Severo megbukott bányáját megvételi az államnal, Marcopulus gabonaszállításra kap monopóliumot, leánya trafikjogot kap.

Kortesek pénzt kérnek a választási költségre. Carlos 20.000 pezetáról bont ad nekik, amely képviselővé való választása esetén váltandó be.

Carlos egyedül marad. Öntelt mosollyal le- és felsétál. Ruhaszekrény nagy tükre előtt meg-megáll. Napóleoni pózt ölt. Gyönyörködik magában.

Halk kopogtatás. Carlos felretten. Sűrűn lefátyolozott karcsú hölgy lép be s félénken megáll az ajtónál.

— Jöjjön közelebb, bájos ismeretlen s vesse le fátyolát.

A hölgy erre csak akkor hajlandó, ha Carlos megígéri, hogy senkinek sem árulja el látogatását.

Carlos pózzal meghajlik :

— Hölgyeim, esküszöm a nyolcszázéves Macchiavellos család összes őseire, hallgatni fogok.

A fátyol fellebben. Mercedes, Alba leánya áll ott izgalomtól remegve.

Carlos elragadtatva gyönyörködik a lány szépségében, felismeri volt szomszédnőjét a gyűlésről.

— Tudom, hogy becstelenség részemről ez a látogatás, mert én Alba lánya vagyok . . .

Carlos elbájolva mélyen meghajol.

— Tudom, esztelenség, — folytatja Mercedes, — sőt bűn az apám ellen, amit teszek. De be kell vallanom, Ön egészen megbabonázott, megrendítette hitemet apámban, az ő elveiben. Egészen elszédített, magához rántott. Úgy érzem, bárhova is követni tudnám.

Carlos merő szenvedéllyel nézi a lányt. Egyre közeledik hozzá. Mercedes félénken elhúzódik tőle.

— Ne féljen tőlem. Hiszen csak a bolondoktól kell félni — mondja Carlos.

— Akkor magamtól kell félnem. Én már félig az vagyok — feleli Mercedes.

Carlos megragadja a karját :

— Hát legyünk bolondok ! Egy édes, szép mámor boldnjai !

Magához rántja és vadul kezdi csókolni. A lány pihegve engedelmeskedik.

16.

A főváros uccáin rikkancsok rohannak a lapok rendkívüli kiadásával. Az emberek izgatottan kapkodják az újságokat és csoportokba állldogálva olvassák a szenzásiót : Alba megbukott San Bonifacioban. Egy ismeretlen ember, bizonyos Don Rodrigez Macchiavellos buktatta meg. Portoricoba való dúsgazdag gyáros. Szenzációsan új irány hirdet : az erős kéz politikáját bel- és külpolitikában.

17.

A kormánypárt klubjában zajlik az élet. Csoportokban élénken tárgyalják alba bukását. Tanakodnak, ki lehet az a győztes Macchiavellos. Valóságos nimbusz alkult neve körül. Egy sarokban három-négy képviselő suttogva beszéli, hogy Macchiavelloshoz fognak csalakozni, mert csak ő buktathatja meg a kormányt és meg kell előzniök az ellenzéki képviselőket az új vezérhez való csatlakozásban.

18.

Carlos elegáns lakása a fővárosban. Ifjú Trabuccos mint személyi titkár megbeszéli főnökével a teendőket.

— Keveset fecsegjen, inkább sokat sejtessen rólam — oktatja Carlos. — Fel kell csigázni a fantáziákat. De semmi egyéni akció ! Azt csak bízza rám, majd magam elvégzem.

Pár perc múlva négy kormánypárti képviselő ünneplő ruhában jelentkezik a titkári szobában és kihallgatást kér.

Kellő megváratás után bejutnak Carloshoz s felajánlják szolgálatukat.

Rögtön utánuk Alba volt híveinek küldöttsége érkezik. Elbukott vezérük helyett Macchiavellosnak ajánlják fel a vezérséget.

19.

Alba lakása. Az ősz politikus idegesen járkál a szobában. Az apa elkeseredett szemrehányást tesz lányának, hogy egy szélhámos, akr. vándatumát elrabolta, elveszi tőle lánya szivét is.

— Vess meg, apám, de nem tehetek másként — feleli Mercedes sirva — Szeretem azt az embert. Bátrabb, kitűnőbb mindenki másnál. Igazi férfi !

Alba és felesége élénken tiltakoznak

Célszerü újévi ajándékot
Berger
üveg és porcellán áruházában
Piac-utca 58.

Magyar Országos Központi Takarékpénztár
debreceni fiók
Debrecen, Ferenc József ut 36. szám.
Sürgönycim: Moktár. Telefon 20—21.
DEBRECENI KÖZRAKTÁR ÉS KERESKEDELMI RT. Debrecen.
Központi iroda: Ferenc József u. 36. szám. — Telefonszám: 20—58.
Raktárházak: Hid u. 16. szám.
Mindenféle terményt legelőnyösebb áron vásárol és tárol.
Elraktározott terményekre, borra kedvező feltételek mellett kölcsönt folyósít.

ellene, hogy leányuk Macchiavellos felesége legyen.

20.

Képviselőház miniatür ülésterme. 70—80 képviselő megtölti a padokat.

Carlos az első sor szélén áll, szemben az ülő miniszterelnökkel s nagy pózzal és lendülettel folytatja beszédét:

— Igen, innen Alba volt hívei körül hangoztatom: elég volt a békés vesztegetés politikájából! Mozgást, cselekvést, új életet kell hoznunk az országba, még ha bizonyos áldozatokkal járna is az. Csak az nyerhet, aki kockáztat! Sok beszéd helyett jöjjön egy erős akaratú férfi, aki tudja, mi kell a népnek. És mindenki engedelmeskedjék neki! Minthogy a kormányban semmi tetterőt nem látok, bizalmatlansági indítványt terjesztek be ellene.

A Carlos mögötti padokban zajosan tapsolnak. A kormánypárt s a miniszterek néma megdöbbenéssel ülnek helyeikre.

21.

Ucca. Rikancsok ordítják:

— Rendkívüli kiadás! A kormány megbukott!

Kapkodják a lapokat, amelynek első oldalán nagy tudósítás van a képviselőház üléséről: Macchiavellos, az új képviselő nagy beszédben támadta a kormányt. Bizalmatlansági indítványt nagy többséggel megszavazták. A kormány erre benyujtotta lemondását a köztársasági elnökhöz.

22.

Carlos dolgozószobájában a nyitott ablaknál áll és gyönyörködik az uccai jelenetekben: csoportok alakulnak s a lapokat izgatottan mutogatják egymásnak. Egyre felhallatszik a rikancsok üvöltése:

— Rendkívüli kiadás! A kormány lemondott!

Mercedes a titkárt az ajtóban félreállva berohan és Carlos nyakába veti magát.

— Boldog vagyok! Gratulálok neked! Ott voltam a karzaton. Óriási, szenzációs voltás!

Carlos öntelten mosolyog. Majd szigorúan kérdezi:

— És mi lesz az esküvőnkkel?

— Anyám már puhul. De apám még erősen ellenzi a dolgot. — És a lány édelgően odasimul Carlos mellére.

Ez ajkait összeszorítva, fenyegetően mondja:

— Jó lesz az öregnek sietni a beleegyezéssel, mert nem várok sokáig!

23.

Kormánypárt klubja. Csoportok izgatottan tárgyalnak. Barras, miniszterelnök egy csoport közepén áll s körbe jártatja szemeit a termen.

— Csak sejthetném, hogy ennyi becsületes arc közül kik lehettek azok, akik a tegnapi bizalmatlansági indítvány alkalmával titkosan ellenünk szavaztak.

Egyszerre egy újságíró berohan.

— Óriási szenzáció! A köztársasági elnök úr Macchiavellos képviselő urat bízta meg a kabinetalakítással.

Általános elképedés. A négy összeesküvő összesug és egyenként kisompolyog a teremből.

A többiek a bukott miniszterelnök kérésére értekezletet tartanak a további teendőkről. Ennek folyamán az érdeklődés egyre lanyhul. Mind több képviselő szállingózik ki a teremből.

(Folytatjuk.)

Berényi Lajos
vízvezetékszerelő
szolid árban vállal minden e szakmába vágó szerelési és javítási munkálatokat.
Lorántffi ucca 1. szám.

A Déri-múzeum új évkönyve

Megemlékezés Löfkovits Arthurról, mint muzeumalapitóról

Debrecen tudományos és művelődési életében mindig jelentős mozzanatok a Déri-múzeum évkönyvei. Annak mondhatjuk a legújabbat is, mely a Déri-muzeum 1935. évéről számol be, ámbár ez jóval szűkebb terjedelmű, mint az 1933. és 1934. évi. Ennek nem az az oka, mintha 1935-ben akár a Déri-múzeumnak, mint intézménynek a működése szűkebb körre szorult volna, akár a muzeum tisztviselői tudományos téren kevesebbet dolgoztak volna, hanem mert a múzeum költségvetése az előző évekhez hasonló testes kötetek kiadására nem adott fedezetet, amit mindenesetre sajnálnunk kell.

LÖFKOVITS ARTHUR

A 10 ívnyi füzet így is számos komoly tanulmányt és érdekes dolgozatot foglal magában, melyeket, valamint a hivatalos jelentéseket, már az új múzeumigazgató, dr. Sőregi János állított össze, mert dr. Ecsedi István igazgatót mély fájdalmunkra elragadta a halál az évkönyv szerkesztésének munkája elől.

Az évkönyv tartalmát kisebb dolgozatokra és nagyobb tanulmányokra oszthatjuk. Az előbbiek közül a nagy közönséget bizonyára az a Sőregitől való cikk érdekli, melyben Lévay Józsefnek, a jeles költőnek, Arany és Tompa barátjának egy szerelmi idilljével ismerkedünk meg; az idill itt Debrecenben a szabadságharc alatt szövődött, de a forradalom szomorú vége véget vetett ennek a kapcsolatnak, mely — hogy Petőfivel szóljunk — talán inkább költői ábránd volt, mint szerelem.

A behatóbb kutatáson alapuló egyik tanulmány előtt Zoltai Lajos nevével találkozunk, aki immár jóval a 70 éven túl ifjakat megszégyenítő buzgalommal és munkaerővel hozza meg évről-évre a maga gazdag tudományos termését, mely tulajdonkép Debrecen földjére, népére, kereskedelmi, iparos életére, egyházi és polgári kiválóbb embereire vonatkozó lexikon.

A mult kiválóbb férfiai közül e helyen Fáy Jánost mutatja be, aki a XIX. század elején polgármester volt Debrecenben, de nem annyira mint a város vezető embere tünt ki, (megjegyzendő: akkor a polgármester kisebb rangú volt, mint a főbíró), hanem könyv- és képgyüjteményével tette magát híressé, amely azonban szétszóródott, holott alkalmas lett volna arra, hogy Debrecenben egy múzeum, akár a városi múzeum, száz évvel előbb jöjjön létre.

Az öreg Zoltai mellé egy egészen fiatal dolgozótárs szegődik: dr. Balogh István, múzeumi gyakornok, aki a vákáncsosokkal ismertet meg bennünket, ezekkel a szegény emberekkel, akik a debreceni erdőségekben tuskót ásnak, gallyat szednek, erdőt telepítenek, de sokszor fát is pusztítanak. Balogh István dolgozata azt bizonyítja, hogy sikeresen halad boldogult pártfogójának és mesterének, — Ecsedi Istvánnak a nyomdokain.

Az évkönyvnek legterjedelmesebb és legkiemelkedőbb része az a teljes élet- és jellemrajz, melyet dr. Sőregi János ad Löfkovits Arturról, a debreceni városi múzeum megalapitójáról és első igazgatójáról és amely egyszersmind nekrológ az 1935. évnek a múzeumot legközelebbről érintő halottja felett.

A városi múzeum történetét kezdettől fogva áttekintő, a hiteles adatokra támaszkodó. A gondos utánajárással és meleg érdeklődéssel készült tanulmány elénk állítja Löfkovits Arturt a magánembert és a közéleti férfiút hosszúra terjedő, munkában és eredményekben gazdag egész élete folyamán (1863—1935.).

Előttünk áll Löfkovits Artur, az egyszerű kereskedő és iparos, az ékszerész, aki legföljebb annyiban különbözik szaktársaitól, hogy nagyobb iskolai készültséggel, a felső kereskedelmi iskola elvégzésével lépett kettős pályájára és hogy alig volt év, amikor hosszabb időt ne töltött volna Budapesten, Bécsben és a külföld nagy városaiban, ahol idegen nyelvismereteit gyarapította, szaktudását fokozta és főkép vele született jó ízlését fejlesztette.

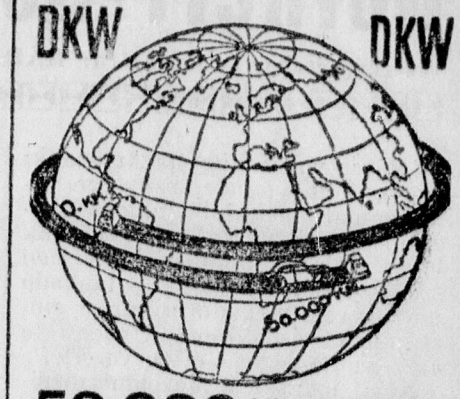
Ez a nagyobb szaktudás és fejlettebb műízlés tette őt gyüjtővé, régi és újabb ötvösművek, érdekes és sajátos ékszerek, iparművészeti tárgyak gyüjtőjévé. Évek folyamán gyüjtő szenvedélye nemcsak emelkedett, hanem szélesebb körre is kiterjedt. Egyszerre csak azt vette észre, hogy a hivatásához többé-kevésbbé hozzátartozó tárgyakon kivül régiségtani, néprajzi és egyéb muzeális tárgyak és művek nagy tábora veszi körül, amelyekben nem csak maga gyönyörködhetik, hanem amelyek másoknak is, nagyközönségnek is okulására szolgálhatnak.

Élete derekán, 40 éve körül állott ekkor Löfkovits Artur és ekkor lesz belőle, az addigi tisztes magánemberből érdemes közéleti férfiu. Az 1902. év őszén nemes gesztussal, nagylelkü elhatározással felajánlotta 2500 darabból álló, tizezer arany koronára becsült, szakértelemmel rendezett gyüjteményét Debrecen sz. kir. városának egy nyilvános muzeum céljára, egyszersmind kötelezte magát, hogy 10 évig 500—500 koronával járul hozzá a muzeum fenntartásához és gyarapitásához. Ezzel a tettével Löfkovits Artur egyszerre odaemelkedett Debrecen legérdemesebb áldozattevői, a Csanakok Nagy Józsefek, Vecseyek, Svetiesek és a többiek sorába.

Az így felajánlott és elfogadott gyüjteménnyel meg volt vetve Debrecen városi muzeumának az alapja, melyet a város és a muzeumok országos felügyelősége 1905 május 22-én a százados Csokonai-emlékünnep fényes keretében avatott föl és adott át a közhasználatnak.

Dr. Sőregi aztán nagy vonásokban elbeszéli a városi muzeum folytonos fejlődését, nagyszabású és országos jelentőségü Déri-muzeummá való átalakulását, ami mind az alatt a 25 év alatt történt, amíg a muzeumalapító Löfkovits Artur egyszersmind a muzeum igazgatója volt; az igaz, hogy csak tiszteletbeli igazgatója, ami azt jelenti, hogy fizetés, sőt tiszteletdíj nélkül állott az ifjukor sokféle nehézségével küszködő kulturális intézménynek az élén.

Az akadályok leküzdéséhez, a muzeum paggyátételéhez két se-

1 és 1/4-szer a föld körül
DKW DKW

50.000 kilométer (2 évi) motorgarancia
MOST VÁSÁROLJA meg új DKW autóját és ne halassza a nyári szép időkre, amikor az előírás szerinti lassú tempóban való motorbejáratáshoz megerőltetett türelem kell. A hidegebb esős-ködös időjárásban, sáros utakon a párezer kilométeres mérsékelt sebességekkel való hajtás nem idegmunka. A DKW közismert stabilitása változó talajviszonyok mellett is, biztonságos utazást nyujt; az általános téli gyujtási zavarok a DKW Umkehrspülung rendszerü motorjánál ismeretlenek. A tavaszi szép idők beálltával a most használatba vett motorja észrevétlenül, tökéletesen be van járatva és teljes élvezettel veheti igénybe annak nagyobb teljesitményét is, ezenkivül a szokásos téli leállitások folytán csökkent városi forgalom a vezetés gyakorlására is alkalmasabb.
Kérjen ajánlatot
DKW automobilok — motorkerékpárok vezérképviselete:
MAJLÁTH
Budapest, VI, Gróf Zichy Jenő ucca 17

Alapitva 1910.
Fodor Testvérek
cégtulajdonos: FODOR LIPÓT
villanyerőre berendezett menyasszonyi fátyol és szemfedőgyár, temetkezési cikkek és mirtuszáruk gyári raktára.
Debrecen, Szent Anna u. 2. sz.
Telefonszám: 28-46.

Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth Rt.

vezérképviselete és főraktára: RÁHMER SÁNDOR Debrecen, Deák Ferenc ucca 11. sz. Szemben a törvényszékkel. Telefonszám: 29-62.

gítőtársa volt Löfkovits Arturnak; az egyik az ő minden szükséges alkalommal megújuló áldozatkészsége, a másikat Zoltai Lajosnak hívják, akinek mindenre kiterjedő szakértelme, sohasem lankadó munkaereje megadta a városi muzeumnak a belső rendjét, megtette az anyagtömeget élő szervezetté.

Nem tartozik a muzeum történetéhez, de mint Löfkovits Artur életrajzának nevezetes adalékait elmondja Sőregi még azt is, hogy hány más nemes célra áldozott Löfkovits Artur mecénási hajlama. Nagy ingaórát ajándékozott a Kereskedő Társulatnak, 500 forintos alapítványt tett a ref. Kollégium bölcsészeti karára, irodalmi pályadíjakat bocsátott rendelkezésére a Csokonai-Körnek, művészi illuszträciókat készittetett Csokonai képes kiadásához, anyagilag támogatta a muzeumbarátok körét, ami mellett megemlítjük, hogy mint zsidó felekezetének hűséges tagjai is szüntelenül gyakorolta a vallásköveteltе áldozatokat és a nyomorenyhítő jótékonyságot.

Dr. Sőregi János olyan méltó és elnemevülő emléket emelt a muzeumalapító Löfkovits Arturnak a muzeum 1935. évkönyvében, hogy az nem szorul kiegészítésre. Nem is annyira az emlék teljessége kívánná, mint inkább a művészetek érdekei követelnék, hogy azok a testületek és intézmények, a Csokonai-Kör, a Kereskedő Társulat, a Muzeumbarátok Köre, de első sorban Debrecen városa, amelyek az elhunyt mecénásnak áldozatait és szolgálatait elfogadták, hivatott művészekkel megfestetnék Löfkovits Artur arcképét és elkészittetnék mellszobrát, hogy az arckép ott foglaljon helyet a muzeum igazgatói szobájában Zoltai Lajos és Ecsedi István igazgatók között, mellszobra pedig ott álljon a muzeum belső létesitőinek, Déri Frigyesnek és nejének, valamint a muzeum külső megteremtőinek, Magoss György és Vásáry István polgármestereknek márvány és bronz képmásai sorában.

Kardos Albert.

Ujévre

böröndöt, retikült, pengőtárcát, irattáskát, cigaretta-, szivartárcát a készitőnél vegyen.

Feuermann

böröndösmester

Piac u. 26. (Gambrinus passage.)

Mit akarsz, költő?

Mit akarsz, költő? Szép énekeddel
elnémitni a fegyverek zaját?
Nem látod: a dal senkinek sem kell,
csak kövér röhej, cirkusz, durvaság!

A világot ne váltsd meg, vesszen el,
amely egy Krisztust is megfeszitett;
marcangoló, tépő gyötrelemmel
mit emészted sorsáért a szived?

Éneked visszhang nélkül, kihülten
kereng örökké a világűrben
és nem fogja föl senki dallamát.

Énekeltél, de nem volt hallgatód,
a sirodnál nem jesznek siratók
s a Föld nélküled is forog tovább.

TÓTH ENDRE.

Részeg dal

Üdvözlegyetek ősi ösztönök, mert megsugjátok, hogy forró a tüz,
fagyos a jég, fáj a fájdalom és boldog remegés a kéj.
Üdvözlegyetek!... Ordítva köszönt a lantom,
(hiszen ordit ma minden költő,
hogy a hangzivatar betörje a fülek ajtaját.)
Üdvözlegyetek, mert ti maradtok az emberben,
mikor elhuny az egyetlen isteni benne: a szeretet.
Hiába világit a fej, mint fehér teste szőke szeretőmnek,
ha sötét van körül és minden emberi elfér egy részeg dalban.

SZINEGH BÉLA.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1911 DECEMBER 25. HÉTFŐ. Lapszünet.

1911 DECEMBER 26. KEDD. Lapszünet.

1911 DECEMBER 27. SZERDA. Lapszünet.

1911 DECEMBER 28. CSÜTÖRTÖK. A részleges tisztújitásnál 178 pályázat érkezett be. A főbb állásokra a következők pályáztak: A főjegyzői állásra Körner Rudolf, a tanácsnoki állásra dr Boldisár Kálmán, Jeney Szabó Miklós, dr. Tóth Emil, az I. o. aljegyzői állásra Szabó Elek, a II. o. aljegyzői állásra dr Hegedüs István, a III. aljegyzői állásra dr Tatay István, dr Vásáry István, a IV. aljegyzői állásra Zöld József, dr Tatay Zoltán, a rendőrkapitányi állásra Mile Pál, Komlóss Pál, H. Kiss József, a rendőrfogalmazói állásra dr Harsányi Imre, dr Hortobágyi Ernő, dr Balla Kálmán.

Nagy részvétet keltett városszerte a város volt képviselőjének, a közismert közéleti férfinak dr Kola Jánosnak halála.

A szociáldemokraták kerületi kongresszust tartottak Debrecenben. — A gyülésen elnökölt felszólaltak Simon János elnök. Lefkovits Vilmos párttitkár, azonkivül igen sokan a vidékről és a központ részéről is.

Rosenfeld Paula és dr György Ferenc jegyesek.

Megalakult a debreceni Munkásházépitő közhasznú részvénytársaság, amelynek elnökei lettek gróf Degenfeld József és Márk Endre, alelnökök dr Magoss György és Szántó Győző igazgatósági tagok, Acél Géza, dr Brunner Lajos, Ungár Jenő, Debreceni Jenő, dr Löfkovits Márton, Fleischmann mór, Fürst Ödön, Farkas Lehel, Forray Ernő, Grósz Nagy Ferenc, dr Gáspár Géza, dr Hegedüs Lóránt, Hajdú Imre, Jánosi Zoltán, Koncz Lajos, Lukács Vilmos, Löfkovits Artur, Erczy Kálmán, Moskovits Miksa, Mandel Lipót, Muraközi László, Németh András, Poroszlay László, dr Szántó Sámuel, dr Szentyory Nagy Sándor., Stegmüller Árpád, Tóth István, Tóth Lajos, dr Vargha Elemér, felügyelőbizottsági tagok: Áron Jenő, Frigyes Jenő, dr Hódy Béla, Németh Aladár, Nagy Sándor, Lévay Gyula, dr Petzko Ernő, Dtern József, ügyész dr Kemény Viktor, titkár dr Kuthy Sándor.

1916 DECEMBER 25. HÉTFŐ. Lapszünet.

1916 DECEMBER 26. KEDD. A francia szenátus Wilson békeakciója ellen foglalt állást. Mackenzen csapatai elfoglalták Isacceát. Az Ojtoz völgyében csapataink visszaverték az oroszok támadásait.

A belügyminiszter a Belgrádban megnyiló szerbiai közigazgatási tanfolyamra dr Tatay Zoltán városi aljegyzőt és dr Csiha Endre tb. főszolgabirót rendelte ki.

A király megparancsolta, hogy Tarnay Gyula 16. h. e. hadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék.

1916 DECEMBER 27. SZERDA. A monarchia választ adott Wilson béke javaslatára és ebben kijelentette, hogy szivesen fogadja a közreműködést és a maga részéről is felajánlja azt.

A király megparancsolta, hogy Wertheimer Béla honvédfőhadnagynak a Magyar Leszámitoló bank debreceni fiókja főtisztviselőjének a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék.

1916 DECEMBER 28. CSÜTÖRTÖK. Rimnicul-Saratnál csapataink áttörték az orosz frontot, a várost elfoglalták. Az áttörés 12 kilométer hosszban történt. Az öt napos harcokban 9000 foglyot ejtettünk és 27 gépfegyvert zsákmányoltunk.

A református egyház főgondnokká Márk Endrét választotta. Presbiterek lettek: Várray János, Polgári Márton, Darvas Béla, Kertész István S. Szabó József, Szőllősi Sándor, Battha Dániel, Mike Ferenc, Szathmáry Ferenc, Vilmányi Imre, Kovács József, Kazinczy Gábor, Nagy Sándor, Domahidy Ferenc, Márton Imre, Tóth Gergely, Király József, Nagy József, Pinczés Imre, Csontos Péter, Kondor Kálmán, dr Márton Kálman, Sass Béla, Karay Sándor, Nagy József, Nagy Gyula, Végváry István, Dávid Mihály, Káposztás Imre, Kiss András, Tassy Miklós, Dávid Sándor, Hatvani József, Szél István, Boér Károly. A névjegyzéket, amelyet egyhangúlag elfogadtak, dr Juhász Nagy Sándor főjegyző terjesztette elő.

1926 DECEMBER 25. SZOMBAT. A Független Ujság karácsonyi vezércikkét dr Juhász Nagy Sándor irta Békesség és jóakarat cimmel.

A városi világitási vállalat jubileumi és karácsonyfa ünnepélyt tartott, 270 gyereket ruháztott fel és látott el ajándékcsomaggal. Egyben 25 éves jubileumát ünnepelte Piskolthy Pál, Böör Ferenc, Lőrincz György, Oláh András, Kilián Ferenc, Kállay András és Kiss Bálint. A Hiszekegy eléneklése után Ramaóczy Béla igazgató és Vásáry István főjegyző mondottak beszédet. Az ünnepeltek nevében Piskolthy Pál, a gyermekek nevében Kiss Margit, Rácz Lilike, Enyedy Jusztin, Erdélyi Erzsébet és Kovács Pál mondottak köszönetet.

Nagy részvétet keltett Rosenberg Dezsőnek a Frohner szálló és étterem tulajdonosának halála.

A főispán dr Reke Gusztáv ügyvédet, városi aljegyzőt tb. ügyésszé nevezte ki.

Németh Margit és Fischer László jegyesek.

1936. DECEMBER 26. VASÁRNAP. Lapszünet.

1926. DECEMBER 27. a HÉTFŐ. Lapszünet.

1926. DECEMBER 28. KEDD. Az izraelita hitközség ifj. Schwartz Vilmost választotta meg alelnöknek.

A kereskedők és utazók műsoros estélyén nagy sikert arattak Hermann Manci, Fenyvesi Gábor, Darvas Lili, Forray István, Simon István, Neumann Olga, Ehrenfeld Joli, Lehotzky Lili, Lipsich Kató. A szépségverseny győztesei lettek Deutsch Olga, Feldheim Edit, Guttmann Luijka.

Ihász Lilike és dr Jakab Endre jegyesek.

Club pensió
Budapest
TERÉZ KÖRUT 34. SZ.
Uri otthon központi fűtéssel legmodernebbül berendezve. Elsőrangú ellátás heti két fürdővel 7 pengőtől.
Szinház és gyógyfürdő kedvezmény.

37.176—1936. A. szám. HIRDETMÉNY. A város polgármestere az eddigi hatályban lévő köztemetői látogatási rend helyett 3847—1936. VI. szám alatt újabb módositott szövegű látogatási rendet adott ki. Ez a látogatási rend azokat a rend szabályokat foglalja magában, amelyek megtartása mellett a közönség a Köztemető területén tartózkodhatik, továbbá, hogy a köztemető területén milyen munkát végezhet, mit vihet oda be és mit, milyen módon vihet onnan ki stb. Ez a látogatási rend megtekinthető a köztemető gondnoki hivatalában, a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál és a helybeli temetkezési vállalatoknál. — A városi elsőfokú közigazgatási hatóság.

VILLANYMOTOROK,
villamos gépek és készülékek
javitását, tekercselését, átalakitását szakszerüen végzi
Kovács Lajos
elektróüzeme, Miklós ucca 9.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

Részvénytársaság alakul Attila sirjának telkutatására

A domb belsejében elérkeztem már arra a helyre, ahonnan pár méternyire lehet a hunok királyának aranykoporsója — mondja Stépán mérnök

Turócszentmárton, 1936 karácsony előtt. (Copwright by Jób Paál. Utánnyomás tilos.)

A legenda úgy szól ,hogy a hunok királyát, aki Isten ostoraként száguldott végig a világon és nászának éjjelén lehelte ki a lelkét, két folyó összeömlésének ágyában helyezték nyugovóra marcona harcosai. Holttestét arany koporsóba tették, e fölé ezüstből kovácsolt koporsót helyeztek és a kettőt egyszerű vaskoporsó borítja.

A királyok és hadvezérek föld alá és titkos alagutakba rejtett megmenthetetlen kincsei mindig izgatták a zemberek fantáziáját. Hol régi várak alatt elhuzódó keskeny folyosókban, — a várakból már nincsen meg más, csak egypár kormos rom, hirmondója a régi dicsőségnek, a falak között és a sziklákon moha zöldül és éjszakánkint bagolyhuhogás mellett száll a denevér — esővíz szülte üregeiben erdőben gazdag mészhegyeknek, régi kastélyok beomló falai között évszázadok óta kutatnak kincsek után azok, akiket a csöndes éjszakákon felfobbanó lidércfény vezérel . . .

És most itt áll mellettem egy ember: diplomás mérnök, nem fiatal rajongó többé, hiszen életének negyven esztendejéből mindössze három hiányzik, a szigorlatait, amivel az agrármérnökök oklevelét megszerezte, kitüntetéssel tette le, magas állása van: igazgatója az állami megzőgazdasági kisérleti állomásnak, hatósági engedélye van rá, hogy a föld alatt kutasson Attila kincsei után, ez az ember mindig a maga kis vagyonából fizette a munkásokat, akik Turócszentmárton mellett Isten ostorának arany koporsója után kutattak. A szobája az állami intézetben öreg könyvekkel van tele, ez az ember varázsvesszejével Körmöcbánya vidékén aranyban gazdag ércekre bukkant — ezt igazolni is tudja — és ez az ember szentül hisz benne, hogy rövidesen megtalálja a kincset, amelynek értéke felülmul minden fantáziát.

LEGENDA EGY KÜLÖNÖS DOMBRÓL

Az országútról is jól lehet látni azt a dombot, amelynek tetején hóval fedve elárvultan áll egy hatalmas bükkfa. Különös alakja van ennek a dombnak, olyan, mintha egykor tüzet okádott volna a krátere, hirtelen emelkedik ki a síkságból és arra már irott bizonyítékok vannak, hogy ahol ez a domb emelkedik, ott ömlött egykoron a Turóc a Vágba. Olyan ez a domb — miniatür szántóföldek vannak az oldalán —, mint egy kérdőjel alá tett pont a rónán, a magassága talán tizenhat méter a föld szintjétől, a szélessége százhusz méter és a hosszusága ennek kereken a duplája: pontosan kétszáznegyven.

A természet sohasem dolgozik ilyen akkurátus pontossággal.

Temető van a domb tetején és a szomszédos Kossuthfalva és Priekope emberemlékezet óta ide temetkeznek.

A nép a dombot „hrodok"-nak hívja, ez a szó kastélyt jelent és a környező falvak népe között legenda él arról, hogy a domb tetején egykor egy hatalmas úr kastélya állott. Van-e alapja ennek a legendának: nehezen lehet megállapitani. Vár romjainak maradványait a dombon látni sehol sem lehet. Ellenben öreg irások, megfakult könyvek oldalain gyakran visszatér a mese, hogy a domb belseje a „vizek királyának" koporsóját és kincseit rejti magában.

A GEOLOGIAI VIZSGÁLAT SZERINT EMBEREK HORDTÁK ÖSSZE EZT A DOMBOT

Ezt mondja nekem Stepán Ferenc mérnök:

— Ellipszis alakja van a dombnak és az én véleményem szerinte egykor jelentősen magasabb volt, mint amilyen ma. Évszázadok laposra koptatták a tetejét. Van olyan mese is, hogy török katonákat temettek el benne. Állitólag vár is volt itt egykoron, de ezt a feltevést a legendán kívül más nem igazolja. Ahol most a temető van, ott egykor lehetett egy kisebb kápolna, ennek nyomait itt-ott még láthatjuk. Régebben akadtak geológusok, akik azt állitották, hogy a kup egy diluviális korabeli terrasz megmaradt emléke, én azonban ezt a feltevést megcáfoltam.

— Hogy a kupot emberek hordták össze, erről mindenekfölött szabályos alakja tanuskodik. A rétegeződése egészen elüt a környező talaj rétegeitől. Fent két méteres termőföld van, amelyet tíz méteres homokréteg követ, a homokréteg alatt agyag huzódik, a környéken mindenfelé az agyag rétege tíz méterrel mélyebben kezdődik a földben. És aztán: a tabajában olyan nyomokat is találunk, amilyen a környéken nincsen sehol.

Kezébe vesz egy marok fehéren fénylő kagylószerű anyagot, nyomban látom, hogy ez nem más, mint olyan kavics, amely csak a Balaton körül található és amelyet ott a nép kecskekörömnek nevez. És magyaraz tovább:

— Azok, akik a földhányást építették, messziről is hozattak anyagot. De lehet az is, hogy a folyó medrében volt ez a kavics, onnan szedték ki a homokot a domb építői, az bizonyos, hogy ez a kavics a környező földeken sehol se található. A Vág és Turóc összefolyása volt ezen a helyen és stratégiailag is védett volt a domb, amely szonban — kiemelkedve a síkságból és végtelenül magas szikláktól — legfeljebb a kelták vára lehetett volna, építési stilusa azonban olyan, aminőben a kelták sohasem építkeztek. Ezenkivül: emberi élet nyomait sehol se találtam ásatásaim során. A domb belsejében agyagréteg egy méternyire a föld szintjétől kezdődik, a domb végével ez az agyagréteg megszünik nyomban és csak jóval mélyebben találunk ujra agyagra. És amig az agyagréteg általában nem mutat szabályos síkot, addig a kupalakú domb anyagja szinte geometriailag szabályos, tehát ez is azt igazolja, hogy ezt a réteget emberi kezek hordták össze.

MIT MUTAT A VARÁZSVESSZŐ?

Laboratóriumában keskeny tokot vesz elő Stepán mérnök és abból két egyenes, aranyozott pálcikát huz ki. A pálcikák végén V alakú ék van és a két pálcát ezekkel az ékekkel lehet egymásba illeszteni. Kezembe adja az egyik pálcát, a kettőt összeilleszti és Stepán mérnök ledobja a földre aranyórájának láncát. Éreznem kell — még ha hitetlen is lennék, — hogy a kezemben lévő vessző, akár akarom akárnem,lefelé huz. Most ezüst cigarettatárcámat dobja a földre és a vessző delejes ereje egészen más.

— Már az apám is sikereket ért el a varázsvesszővel és én, mérnöki pályámon egész csomó sikert tudok elkönyvelni. Megtaláltam a templom hajója alatt egy ideig ismeretlen folyosót, talán nyolcvan esetben akadtam vízre ott, ahol eddig víz után hiába kutattak. Körmöcbányán aranyban gazdag ignitre bukkantam és a szomszédban is varázsvesszővel találták meg azt a gyógyforrást, amely már exportra is kerül. Amikor varázsvesszőmmel először jártam a hradok-nak vezett dombon, a vessző egészen geyngén reagált a vasra, erősebben ezüstre és feltünő aktivitással aranyra. Szántóföld és agyagréteg sohasem lehetnek az arany természetes előfordulási helyei, bizonyos tehát, hogy az az arany, révén juthatott el ide. Az én véleményem szerint az itt lévő arany mennyisége telett nagy, legalább is ezt mutatja neke ma varázsvessző, amely még sohasem tévedett . . .

AZ EDDIGI ÁSATÁSOK EREDMÉNYEI

Három évvel ezelőtt, a maga pénzén kezdett hozzá az ásatásokhoz Stepán mérnök. Egy tárnát furtak a födbe, anyagi eszközei nem engedték meg, hogy öt munkásnál többet foglalkoztasson. Priekope községtől engedélyt kért az ásatásokra és a hatóság az engedélyt a maga részéről is jóváhagyta. Mintegy tíz méternyire ástak a domb belsejébe, amikor a tárnák falait tartó deszkákat a környező homok összenyomta és a tárna bedőlt. Pénze se volt Stepán mérnöknek és másfél évig kellett a fizetését félre rakni, amíg

Előnyös és kényelmes németországi utazást biztositunk Önnek.

Kérjen felvilágositást és képes tájékoztatót a

Reichsbahnzentrale

magyarországi vezérképviseletétől,

VRD

Budapest,
V., Nádor-utca 18. sz.
Telefon: 1-297-10

DEBRECENI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTAR

ALAKULT 1846-BAN

TELEFON: 31-02, 31-03.

PIROS BÉLA
vasipari üzemének hegesztési specialitásai:

Központi fűtési berendezések tervezése, készítése, régi berendezések modernizálása és racionalizálása.

Törött öntött vas kazántagok hegesztése

Kazán korrozióinak javitása,

hatóságilag egyedül engedélyezett elektromos hegesztés utján

Repedt hengerek, hengerfejek hegesztése

Fogaskerekek, tengelykopások feltöltése

Kopott szelepülések feltöltése

Aluminium stb. hegesztése

Péterfia-utca 32. szám. Telefon szám 26—59.

újra hozzáfoghatott a munkához. Két évvel ezelőtt három hónapig tartott a munka, most már tíz munkás dolgozott és a tárna harminc centiméter hijján huszonegy méterre nőtt. Közben bekövetkezett a tél és a munkát megint csak az idén folytathatták.

Az idén ujabb baj történt: a domb közepén egy az ásatások nyomán feltakadó forrás elöntötte vízzel a tárnát és az állami talajvizsgáló állomás vezető mérnökének már nem volt pénze, hogy modern szivattyugépeket hozasson Turócszentmártonba. Az ásatások eredményéről ezeket mondja:

— Ott, ahol az ásatásaim véget érnek, hirtelen, minden átmenet nélkül megszakad az agyagréteg és nem tudtam még megállapítani, hogy mi következik utána. Alkalmasint egy más anyaggal kitöltött harlangszerű üreg. Munkásaim a csákányokkal megrozsdásodott vasszilánkokra akadtak, — mutatja is ezeket —, amelyek valamely nagyobb vastömegből szakadhattak le. Találtunk aztán kemény masszából, a cementhez hasonló anyagból készült lapokat, amelyek tűztől kormosak. Tudjuk, hogy a régi vezérek temetése halálos áldozatokkal volt összekötve és én azt hiszem, hogy ezek a kormos, füstös lapok a tűzáldozatnál játszhattak szerepet. Találtam ezen kívül egy vékony ezüstszallagra — ezt is megmutatja —, amely primitiv ötvösművészet valamely nagyobb darabjának lehet a törmeléke.

ATTILA SIRJA, VAGY EGYÉB KINCS

— Mi lesz most?

— Nekem már nincsen anyagi erőm hozzá, hogy az ásatásokat folytassam. Egy szerény jövedelmű tisztviselőember hamar kimerül. Sok ajánlatom van, többen ajánlkoztak, hogy finanszirozzák a vállalkozást és én most gondolkodom felette: kinek, vagy kiknek az ajánlatát fogadjam el ..

Tehát: részvénytársasági alapon fognak hozzá a tavasszal a népeket verő Isten ostora sírjának felkutatásához ...

— Mire alapítja ezt a hitét, hogy ez a kup Attila sírját, arany és ezüst koporsóit és mérhetetlen kincsét rejti magában?

— Ahhoz nem fér kétség, hogy a dombot emberek hordták össze, a varázsvessző aranyat mutat és bizonyos, hogy a domb egy ókori hadvezér temetkezési helyet lehetett. Attila nevét nem én dobtam az ásatásokkal kapcsolatban a nyilvánosság elé, a hunok királyáról csak annyit tudok, amennyit az iskolában tanultunk — a világ setud sokkal többet —, egy budapesti tudós fejezte ki előttem azt a véleményét, hogy ez a hely lehet Attila régen keresett sírja. Én annyit állítok csak, hogy a föld alatt át aranynak kell lenni, minden körülmény azt igazolja, hogy az arany egy hadvezér temetkezési helyére került itt a földbe, a mennyisége felett nagy, sokkal több, mint amire álmunkban is számítani lehet és minthogy a legendáknak mindig van valamelyes alapjuk, a geológiai vizsgálat megállapításai, a varázsvessző kilengései és az a körülmény, hogy a dombot ókori emberek olyan helyen hordták össze, ahol egykor két folyó ömlött egymásba, már pedig a monda szerint Attilát ilyen helyen temették el, de más nagy vezérről a másfél évezred előtti időknek nemjegyezte fel a krónika, hogy arany koporsóját ezüstbe, az ezüstöt vaskoporsóba tették volna, én kétségtelennek tartom, hogy mindaz, amire a további ásatások során akadunk, nem lehetnek egyebek, mint: Attila sírja, a hunkirály hármas koporsója, mérhetetlen vagyona, kincseinek tömege, amiket vele együtt tettek harcosok koporsói mellé és én hiszek abban is, hogy az arany koporsóban megtaláljuk Isten ostorának másfélévezredes csonjait.

— Hogyan folytatja tovább az ásatásokat?

— Ha most pontosan megállapítottam a mélységet, ahol a leletek után kutatni akarok, akkor a domb oldalán újabb tárnát vezetek a közepe felé. — Felülről nem lehet az ásatást kezdeni, mert ez felette veszélyes. Mindenekelőtt modern szivattyúberendezéssel el kell távolítani a vizet és olyan helyeken kell ásnom, ahol nincs víz. Tehát a most feltakadt forrás szintje alatt. El kell érnem így azt a barlangot, amelynek kezdetére ráakadtam már ott, ahol a domb egyes agyagrétege véget ér, ahol megtaláljuk a füstös cserepeket és a — véleményem szerint — vaskoporsóról levált szilánkokat. Én azt hiszem, hogy nagyobb számú munkás beállításával a következő esztendőben célhoz érünk ...

*

Körülbelül másfél évezrede van annak, hogy Ázsia pusztáinak rettenthetetlen sarcosai, miután vezérük, Attila az Úr születésének 434-ik esztendejében egyetlen néppé forrasztotta őket össze, apró lovaikon és soha célt nem tévesztő nyilakkal megjelentek a reszkető Európában ... Isten ostora sarcot vetett ki Theodosius császárra és Aquileja menekülő népe megépítette a tenger királynőjét, a lagunák csodás városát: Velencét ...

Másfélévezred telt el azóta, hogy az első hun harcos nyila végigsüvített a tisza partján, hogy a katalaumi síkságot bukkahegyek borították és a római birodalom népe megremegett. Másfél évezred óta kutatják minden felé, amerre Isten ostora harcok közepette fehér lován végigszáguldott, azt a három koporsót, amelybe kihült földi maradványait tették.

A lelke nem szállt a sírba, az a Tejúton száguldott Hadur trónusa felé, ahol harcban elesett ellenségei várták, hogy szolgálják őt.

Vajjon a túrócszentmártoni kúpalakú dom, amely útmutató gyanánt áll a Magas Tátra égbenyúló csúcsai alatt, Attila sírját rejti-e magában, ki tudna feleletet adni erre a kérdésre?

A diplomás mérnök, aki tervek szerint ássa fel a dombot és körzőt meg lécet tartva kezében, rajztáblák fölött görnyed és aki fűzfavesszőjének útmutatása mellett aranyat hozott ki a föld mélyéből, hiszi, hogy rátalál Isten ostorának arany koporsójára.

Lehet, hogy igaza van ...

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR DEBRECENBEN

ALAPITTATOTT AZ 1872. ÉVBEN

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK LEÁNYINTÉZETE

Betéteket a legjobban gyümölcsöztetünk, kölcsönöket a legjutányosabban folyósítunk, foglalkozunk a banküzlet minden ágával.

Címünk: DEBRECEN, Ferenc József út 16. Telefonszámunk: DEBRECEN, 19-70, 22-32. — Táviratcímünk: Alföldi takarék Debrecen.

Ajánljuk TÉGLAGYÁRUNK elsőrendű gyártmányait. — Gyári telefon: 14-01. főbizományossága. Telefonszám: 28-66.

MINDENNEMŰ TERMÉNYT VESZ ÉS ELAD.

KÁVÉHÁZBAN — ÉTTEREMBEN — CUKRÁSZDÁBAN — BORBÉLYNÁL — KÉRJE — KÉRJE — KÉRJE — KÉRJE

FÜGGETLEN ÚJSÁG-OT

Jó olcsó zene mellett szórakozhat
Szekeresnél Szent Anna-u. 46.
Kandia sarok.
Uradalmi borok kihordásra 1 liter 46 fillér.

Én vagyok a világ legboldogtalanabb asszonya

— mondja a kanadai ötös ikrek anyja

A havas Canadában, ahol már régen tél van, hóval borítottak az utak, Ontario állam északkeleti csücskében a vasuti megállótól a Dionne-farmig tetős teherautók csomagokkal terhelten birkóznak a hortobágyihoz hasonló canadai széllel.

A teherautó csomagjai játékokkal vannak tele. Az amerikai kontinens minden részéből érkeztek a csomagok. Az ötös ikrek számára.

Dionne Yvonne, Annette, Cecile, Emilie és Marie az amerikai kontinens kedvencei. Turisták százezrei keresik fel őket a nyári időszakban, hogy legalább távolból, mert közel nem engedik hozzájuk a látogatókat, láthassák őket.

És karácsonyra annyi játékot küldenek nekik, amennyiből egészen bátran be lehetne rendezni egy játék nagy áruházat is.

A nyáron én is jártam náluk. Detroitból egyszer egy barátom elvitt engem is Canadába a Dionne farmra. Gyönyörü ut vezetett Detroitból odáig. Minél jobban közeledtünk az ötös ikrek lakhelyéig, annál több autóval találkoztunk fenn Észak-Ontário csendes farm vidékén.

Azelőtt öt év alatt nem láttak arrafelé annyi autót, mint most egy hónap alatt.

Az ötös ikrek lakhelye valósággal turista központ lett, ahová messze vidékről is eljönnek.

A Dionne-farmon Ontario állam kormánya egy külön kórházszerű épületet emeltetett és ebben laknak a kis lányok ápolónő felügyelete alatt.

A kis lányokat elvette az állam a szülőktől, az angol király védelme alá helyezte őket és külön törvényt is hoztak 1935. március 15-én Ontario állam törvényhozásában, melynek értelmében az ötös ikrek 18 éves korukig gondnokság alatt vannak. Gondnokuk Ontario állam mindenkori egészségügyi minisztere, ezidőszerint David Croll.

Azért vették el a gyermekeket a szülőktől, mert ezek születésük után a chikagói világkiállításra akarták őket vinni és pénzt szerezni velük. Az állam pedig azt akarta, hogy a leggondosabb ápolásban részesüljön az öt koraszülött baby.

A szülőknek természetesen nem tetszett a kormány intézkedése, dulakodtak, de a végén csak bele kellett nyugodniok, hogy a babyk remek kórházban a leggondosabb felügyelet mellett nevelődnek és ami pénzt keres az öt csöppség, azt a kormány kezeli és javukra gyümölcsözteti.

Dionne és neje egészen müveletlen canadai francia házaspár. Farmerkedéssel keresik kenyerüket.

Az ötös ikrek érkezése előtt már öt gyermekük volt, ez idei nyáron született meg a tizenegyedik.

Amikor ott jártam, láttam őket, sőt ujságírótársaimmal beszélgetésüket is végig hallgattam.

Dione-ék nagyon boldogtalanok. Azt mondják, ők nagyon boldogan éltek, mig az ötös ikrek nem jöttek a világra. Szegényesen, mint a többi farmerek azon a vidéken, de meg volt mindenük, hiányt nem kellett szenvedniök. Ők ma is abban a primitiv, deszka farmer házban laknak, amiben régebben laktak, mig farmjuk más részén áll a babyk palotája.

A farmmal szemben hüsitő italokat árusitanak. Más bódékban képes könyveket az ikrekről, játékokat az ikrek fényképével. Olyan Dione farm környéke, mintha vásár volna.

Egész autó-táborok állnak kirándulókkal.

És körülállják a babyk lakhelyét, hogy lássák a gyermekeket. Mert be a kórházba, vagy csak annak udvarára nem engedik a turistákat. Nehogy bacilusokkal esetleg megfertőzzék az ötös ikreket.

Dionnené, aki az ötös ikreket világra hozta, azt mondja, ő a világ legboldogtalanabb asszonya. Bánatos arccal panaszolja hogy nem engedik hogy ő ápolja, nevelje az ötös ikreket, mint nevelte többi gyermekeit és csak azt szabad neki, hogy naponta egy félórát tölthessen a babykkal.

— Az öt kis lány testvéreit nem is ismeri. Néha megengedik, a testvérek látogatását a babyknál. Játszhatnak velük egy órát, de testvéri érzés nem fejlődhet k ki bennük. Miért ne nevelhetném én őket — zokogja, — miért nevelheti jobban őket egy nörsz, mint én?

Mig Dionenné panaszkodott, az öt kis lány papája benzint mért a turistáknak. Ha idegen emberek nagyszerü üzletet csinálnak arrafelé, miért ne kezdhetne ő is? Benzinkútja van és tekintélyes forgalmat bonyolit le.

Van egy kút a farmon. A Donnecsalád onnan hord ivóvizet. Nagy népcsődületet láttam körülötte. Odamegyek. Hirtelen nem tudtam, hogy nem Nógrádmegyében a Szent Kútnál vagyok-e. Ott láttam egykor épen olyan jeleneteket, mint a Dionne-farmon.

Asszonyok tolakodtak a kút körül és töltögették üvegjeiket vízzel.

Megtudakoltam, miért viszik olyan nagyon ebből a kútból a vizet. Kiderült, hogy gyermektelen, de gyermeket áhitozó nők visznek belőle haza is, hátha megtermékenyülnének tőle.

Dionne papa is elégedetlen a kormánnyal, mert gondokság alá helyezték a gyenekeket. Ő azt követeli, hogy a gyerekek tőkéjének kamatából adjanak neki is, hogy a többi gyermekeinek is jobb nevelést, gondozást tudjon adni. A kormány részben eleget is tett Dionne papa kérésének. Kapott teheneket, farmgépeket és megágérték nek, hogy házát is átépitletik, megnagyobbitják.

Közben a kislányok nőnek, vagyonuk egyre gyarapszik. A szappangyár, amelynek szappanait babykoruk óta használják — májusban három évesek lesznek — fizet, mert hirdetik, hogy az ő szappanukkal ápolják őket, a játékgyárak, melyek fényképeiket használják, szintén fizetni tartoznak és nagy pénzt kapnak persze filmszereptésükért is. Mire felnőnek, nagy vagyon felett fognak rendelkezni. Testvéreik pedig szegény emberek lesznek.

— Az öt gazdag kis árvám — igy emlegeti őket az anyjuk. — Az anya szeretetét távoltartják tőlük, testvéreiket életükben alig látták ötször és mindezt az angol király nevében teszik — panaszolta. Pedig Edward jó ember, — zokogta, — biztosan nem is tudja, hogy az ő nevében elszakitottak engem kislányaimtól.

Akkor még Edward volt a király Canadában. Azóta VI. György az uralkodó. Most Dionne biztosan azt remélli, hogy az uj király majd megváltoztatja a Dionne-lányok gondnokságáról szóló törvényt és visszaadja az ikreket a szülőknek.

F. F. A.

Sikeres és gazdaságos sertésnevelés, vagy hizlalás el sem képzelhető a következő 3 cikk nélkül:

FUTOR csukamájolaj és napraforgódara

Szakszerü felvilágositás minden vételkötelezettség nélkül kapható: a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Tiszántuli Kirendeltségénél, Debrecen, Hunyadi-u. 13

Az a hizó, amelyik valódi **norvég csukamájolajat kap, 3—4 %-kal** jobban értékesiti a takarmányt, ami a mai árakat figyelembevéve **P 10—12.— külön**

tiszta

hasznot jelent sertésenként, levonva a csukamájolaj értéket.

Ugyanilyen óriási előnye van a malacokra nézve, ha

fialás előtt 4 héttel adagoljuk a csukamájolajat

és mindaddig adagoljuk, mig zöld lucernát nem tudunk a süldőnek, vagy a kocának adni.

Az elismerő levelek százai tanuskodnak, hogy milyen sikeres segitőtárs a

csukamájolaj a rachitis, a paratifusz és a lezsugorodás ellen

Azonban nemcsak akkor adagolandó a csukamájolaj, mikor már baj van, hanem annak előtte is.

Napraforgódara emészthető fehérjéje 28%.
Korpa emészthető fehérjéje 8—9%.

Megszünnek anyagi gondjai ha
törzsbetétkönyvet vált a
Kölcsönös Segélyző-Egyletnél,
Kossuth-u. 8.
Egy törzsbetét heti 50 fill.

Karácsonyra, ujévre
legkedvesebb ajándékot
ÁBEL TESTVÉREK
virágüzletében szerzheti be.
FERENC JÓZSEF ÚT 87. TELEFON: 10—54.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.**
Előfizetési ár: **egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő.** Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap **6** fillér, vasárnap **16** fill.

Ékszereit, óráit Moskovitsnál
Készíttesse, javíttassa, vásárolja! Használt arany és ezüst beváltás!
Piac u. 41. sz.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak:

„Nap" Tolvay Imre Piac u. 1. „Muraközy" Preiser Ernő Piac u. 72. „Aranyegyszarvú" Grósz Nagy Ferenc Kossuth u. 8. „Arany János" Bozóky György Csapó u. 66. „Mátyás király" Papp Gyula Nyilastelep.

RÁDIÓMÜSOR

PÉNTEK, DECEMBER 25.

Budapest I.

8.30: Hirek.
9: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébánia templomból. A szt. beszédet P. Bangha Béla dr. S. J. mondja.
11.30: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu téri templomból. Prédikál Varsányi Mátyás dr.
12.30: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.40: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor.
13.55: Hanglemezek.
14.55: Az Operaház előadásának ismertetése.
15: Az Operaház előadásának közvetítése 1. „Jancsi és Juliska." 2. „Babatündér."
17.35: „Késő ötlet." Terstyánszky J. Jenő felolvasása.
18: Pertis Pali és cigányzenekara.
19: „A matyó gyermek karácsonya." Szabó Zoltán előadása.
19.30: A rádió szalonzenekara.
20.10: „Karácsony." Hangjáték három részben. May Károly regénye után irta Vándor Kálmán.
Utána kb. 21.40: Hirek, sporteredmények.
22: Közvetítés az Ostende kávéházból. Az Ostende kávéház huszonnégyfagu cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.
23: Hirek angol nyelven.
23.05: Közvetítés a Spolarich kávéházból. Kertész Miklós jazzenekara játszik.

HARTSTEIN
vendéglőben
vígan töltheti a Szilveszter éjszakát. Vacsora: malacpecsenye párolt káposztával. Különféle jó borok, olcsó árak. — Cigányzene. Reggel 6-ig nyitva.

Budapest II.

15: Hanglemezek.
16.25: „Két elbeszélés." Révész Béla elbeszélése.
17: Közvetítés a Newyork kávéházból. A Bohrandt—Weidinger szalonzenekar műsora.
18.05: „Betlehemesek." Dallos Sándor elbeszélése.
20.10: „A hirlapi kacsa." Ráth-Végh István dr. előadása.
20.15: A rádió szalonzenekarának műsora.
Közben kb. 20.30: Ügetőversenyeredmények.

SZOMBAT, DECEMBER 26

Budapest I.

9.40: Hirek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi plébánia templomból. A szentbeszédet Közi-Horváth József dr. mondja.
11.15: Görög katolikus istentisztelet a Rózsák-terén levő gör. katolikus magyar plébánia templomból.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
14: Bura Sándor és cigányzenekara.
15.25: Hanglemezek.

Férfi télikabátok P 25-től
Ötvenyök P 16-tól
Lengyel kabátok P 35-től
Grünblattnál, Csapó-utca 3. sz.

16.35: „Muzsikáló angyalkák." (Felolvasás.)
17: A MEFHOSz jazzenekara.
18.05: „Julián barát hazatér." Joó Tibor dr előadása.
18.35: Marik Irén zongorázik.
19.20: Rózsahegyi Kálmán előadóestje.
20.10: A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. „Röptében a világ körül."
21.45: Hirek, sporteredmények.
22: Budapesti Hangversenyzenekar.
23.20: Magyar László szalonötösének műsora Sebő Miklós énekszámaival.

Budapest II.

12.35: Hanglemezek.
18.05: Hanglemezek.
20.10: „Mária magyar királynő." Halász Gábor dr. előadása.
20.40: „Bábuk." Babay József elbeszélése.
21.10: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.

Hungária
filmszinház
TELEFON: 32—51.
Karácsony mindkét napján és vasárnap
3, 5, 7, 9 órakor.
Hétköznap: 5, 7, 9 órakor.
JÓKAI MÓR
a halhatatlan magyar meseköltő legszebb regényének filmváltozata:
AZ ARANYEMBER
a MAGYAR filmgyártás legértékesebb alkotása.
Főszereplők:
Kiss Ferencz, Csortos Gyula, Rózsahegyi Kálmán, Egry Mária, Uray Tivadar stb.
Pénztárnyitás délelőtt 10 órakor.

Az Apollóban
Karácsony mindkét napján
vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
hétköznap: 5, 7, 9, órakor
A MAGYAR csillagok filmje:
Szenzáció
Főszerepben:
Kabos Gyula, Kiss Ferenc, Rozsahegyi Kalmán, Verebes Ernő, Agay Irén, Somogyi Nusi stb.
Jegyek délelőtt 10 órától a pénztárnál már válthatók.

VASÁRNAP, DECEMBER 27.

Budapest I.

8.30: Hírek.
9: Evangélikus istentisztelet a Bécskapu-téri templomból. Prédikál Turóczy Zoltán győri lelkész.
10: Egyházi ének és Szentbeszéd a budavári koronázó fő-templomból. A szentbeszédet P. Böhle Kornél O. Pr. mondja. Énekel a templom ének kara Sugár Viktor vezetésével.
11.15: Unitárius istentisztelet a Kohárv utcai templomból. Prédikál Józan Miklós dr. püspöki vikárius.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — Vezényel Berg Oltó.
13.45: „Világhiradó." Máté Elek dr. előadása.
14: Hanglemezek.
15: „Időszerü gazdasági tanácsadó." Székács Elemér gazdasági főtanácsos előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
15.50: A vakok „Homéros" énekkara. Vezényel Schnitzl Gusztáv.
16.30: „Anya- és ujszülött védelem." Szénássy József dr. előadása. (Közmüvelődési előadássorozat.)
17: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.
18.10: „Páris." Szép ernő csevegése.
18.40: A Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor. Vidám zenés részletek.
20: „Gösta Berling." Hangjáték négy részben, bevezető párbeszéddel. Lagerlöf Zelma regénye nyomán irta Barsi Ödön és Marchis György. — Rendező Németh Antal dr.
Utána kb. 22: óra: Hirek, sporteredmények.
22.20: Közvetítés az Ostende kávéházból. A finn „Kék csillag" zenekar játszik. Kalmár Pál énekel.
23.10: Közvetítés a Gellért szállóból. Kiss Béla és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II.

15: „Mit üzen a rádió?"
15.25: Hanglemezek.
17.35: „Ranke, a világtörténetiró és nemzetnevelő." — Iványi Grünwald Béla dr. előadása.
18.10: Hanglemezek.
18.50: „Egy költészettani óra a geszti kertilakban." Dóczy Jenő irodalomténeti felolvasása.
19.25: „Mekkora a végtelen." Sztrokay Kálmán előadása.
20: Úgetőversenyeredmények.
20.05: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

HÉTFŐ, DECEMBER 28.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
7.20: Étrend.
10: Hirek.
10.20: „Hirlapi tudósitások 1806-ból." (Felolvasás.)
10.45: „Névtelen hősök." Irta Szitnyey Jenő. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egye emi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Beszkárt zenekar.1 — Vezénye Müller Károly.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Szmirnov Szergej balalajkazenekara.
14.40: Hírek, étrend, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
16.15: A rádió diákfélórája: „Károlyi Sándor kurucgenerális tanulóévei." Ébner János dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek.
17: „Három magyar sakkvilágbajnokság." Maróczy Géza és G. Réthy Pál beszélgetése.
17.30: Bárdos Alice hegedül zongorakisérettel.
18.05: „A kerékpárosokról." Szőllőssy Alfréd dr. előadása.
18.25: Heimlich Lajos zongorázik.
19: „Kupec, vagy nem kupec?" Vidám helyszini hangképek a Lóvásártér életéből. Rendezte és beszél Németh Károly.
19.25: „Tamássy József, a magyar népszinmü nagy énekese." Pataky József előadása. A dalokat énekli Kőszegi Teréz és Cselényi József, kisér Magyari Imre és cigányzenekara.
20.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
21.45: Hírek, időjárásjelentés.
22.05: Hanglemezek.
23: Hírek német nyelven.
23.05: Közvetítés a Britannia szállóból. Heinemann Ede jazzenekara játszik.
0.05: Hírek.

Budapest II.

17.20: Közvetítés a Rajna cukrászdából. Kalmár Rezső szalonötösének müsora.
18.25: „A lakás téli növényei." Natter-Nád Miksa előadása.
19.25: Hanglemezek.
20.30: Hirek.

ÖRÖM ▲ ÉRTÉK ▲ IRÓGÉP ▲ HURAY

MERCEDES, TRIUMPH, RHEINMETALL KÉPVISELET, IPARK AMARA PALOTA, Telefon: 17-93.

— **Kinevezés.** Dr. Kölcsey Sándor, Debrecen sz. kir. város polgármestere Bartha István okl. gépészmérnököt a városi Világitási Vállalathoz mérnökké, tb. főmérnöki címmel ma kinevezte.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban.** (Téli imaházban.) Pénteken délután három óra negyven perckor szombatköszöntő ima. Szombaton reggel negyed nyolc órakor. Délután három órakor. Szombatvégi ima fél öt órakor. A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel fél nyolc órakor, délelőtt tizenegy órakor. Egyébként, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon reggel, hétfőn és csütörtökön hat óra harmincöt perckor. A többi napokon háromnegyed hét órakor. Esti ima mindennap délután négy óra öt perckor. Az elnökség.

— **Istentisztelet az orth. izr. templomban.** Péntek d. u. 3.40, szombat reggel 8, d. u. 3 órakor. Szombat kezdete péntek d. u. 3.30, szombat vége szombat este 4.38 órakor.

— **Házassági hir.** Neumann Gizi és Deutsch Ernő ezúton hívják meg barátaikat és ismerőseiket f. hó 27-én, vasárnap délután Hajdúböszörményben tartandó esküvőjükre.

x **Arany, ezüst** ékszert, órát olcsón, bizalommal vásárolhat Sretter ékszerésznél, Debrecen, Batthyány u 13.

— **Karácsonyfaünnepély** volt a Kath. Népszövetség II. ker. szervezetének K. Tóth ucca 22. sz. alatt levő otthon helyiségében. Az egyesület tagjai által összeadott élelmiszerekből és ruhákból a szépen feldiszített betlehemes karácsonyfa alatt 20, a környéken lakó szegény gyermeket és családot ajándékoztak meg. Halász Ferenc ker. elnök köszöntötte az adakozókat és a rászorultakat, utána Bodó Lajos tanító szép beszédben mondott köszönetet a segélyezettek nevében.

x **Kartellen kivül** villanykörte 98 fillér Knöpflernél, Hatvan u. 2. Főpostával szemben.

— **Idegesség, fejfájás, álmatlanság,** reggeli rosszullét, levertség, bágyadtság, szédülés esetében a természetes »**Ferenc József**« keserüvíz az emésztőszervek hiányos működéséből eredő zavarok nagy részét azonnal megszünteti, az étvágyat erősen fokozza s visszaadja a testnek és szellemnek régi frisseségét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a **Ferenc József** víz öregemberek betegségeinél és neuraszteniások bajainál is mindig megbizhatóan és kellemesen hat.

— **A »Kalászgárda«** ifjúsága tisztelettel értesiti a tánckedvelő gazdaifjúságot, hogy holnap, — szombaton, 26-án, ünnep másodnapján tartja szokásos karácsonyi táncmulatságát a Függetlenségi Kör Piac u. 9. sz. alatti helyiségében 8 órai kezdettel.

— **Doktorráavatás.** Bornyi József okleveles közgazdát, Debrecen város tisztviselőjét e hó 19-én Budapesten, a m. kir. József nádor müszaki és gazdasági tudományegyetemi tanácsa cum laude a közgazdasági tudományok doktorává avatta. Ez alkalomból a kiváló képzettségü rokonszenves fiatal tisztviselőt sokan keresték fel szerencsekivánataikkal.

x **Hibás varrógépjét** teljesen rendbehozza Keszler, Széchenyi u. 1.

— **Felhivás a Debreceni Városi Dalegylet tagjaihoz.** Felhivja a Városi Dalegylet elnöksége a Dalegylet összes tagjait, hogy f hó 25-én, pénteken délután 3 órakor a Köztemetőben Engi László dalegyleti tag édesapjának temetésén megjelenni szíveskedjenek. Elnökség.

x **Harisnyák,** svejci kötött fehérneműek, zsebkendők, sálak nagy választékban Nagy Gyulánál, Püspöki palota.

— **Ujra lesz húsiparosbál.** A debreceni húsiparosok elhatározták, hogy a régi fényes húsiparosbálakat felújitják és ebben a báli szezonban megrendezik a húsiparosbált, amelyben nemcsak a debreceni, hanem az egész tiszántúli húsiparosok is résztvesznek. Kétségtelen, hogy a nagy felkészültség mellett és azzal a lelkesedéssel, amellyel erre a bálra a húsiparosok mindent megtesznek, a szezon egyik legsikerültebb bálja lesz ez. A húsiparosbált január 23-ra tüzték ki

MAGYAR
ÁLTALÁNOS HITELBANK
DEBRECENI FIÓKJA
ALAPITTATOTT: 1867-ben
Teleofnszám: 23—70. Telefonszám: 23—71.
Alaptőke és alapok cca 70 millió pengő.

DEBRECENI HAJLITOTT BUTORGYÁR ÉS FAKERESKEDELMI RT.
Gyár: Debrecen, Nagyvárad u. 31. Telefon: 12—75.
Tüzifa-Osztály, Salétrom u. 5. Telefon: 21—56.
...or-Osztály: Ferenc József ut 32. szám. Telefon: 23—41.
Budapesti lerakat: VII., Rákóczi ut. 30. szám. Telefon: 1—334—47.
A Magyar Általános Hitelbank érdekeltsége.

Fogkefének nincsen párja Hogyha Tip-Top a márkája
Gyártja: AZ EGYESÜLT KEFEGYÁRAK RT., DEBRECEN.
A Magyar Általános Hitelbank érdekeltsége.

Ne lévesszee el, hogy Csapó-utca 67. szám alatt a kanyarban van
Bálint József asztalosmester műhelye és butorraktára
Gyártmányai jóságáról általánosan elismert legrégibb debreceni asztalos cég gyártmányaitrt a legmesszebbmenő felelősséget vállalja!

x **Szipál** udvari fényképészmester műtermében 1 drb. 18x24-es nagyítás 3 levelezőlappal 7.— P.

x **Hócipőket**, sárcipőket tökéletesen javít Orbán gumiüzem, Piac ucca 7.

— **Az utolsó pillanatban jutott eszébe** Kovács úrnak, hogy karácsonyra meglepje a feleségét. Értékes, maradandó ajándékot akart venni, választása tehát nem lehetett más, mint egy Philips rádió, amellyel tényleg a legnagyobb örömet szerezte nemcsak feleségének, hanem egész családjának.

x **Disznóöléshez szegedi paprikát** és fűszert legolcsóbban **Jónásnál veszünk**. Csapó ucca 37.

x **Kocsik** minden alakban. **Riesz kocsigyár**, Debrecen, Hatvan ucca. szaküzletében.

— **A Kereskedők és Utazók Egyesülete** saját helyiségében (Arany Bika kisterem) szilveszteri estélyt rendez, amelyre tagjait hozzátartozóikkal és ismerőseikkel együtt ezúton is meghívja a rendezőség. Kitűnő jazz- és cigányzenéről gondoskodás történt. Belépőjegy személyenként egy pengő, családi jegy 4 személyig 3 pengő. Jegyek előjegyzése és asztalok rendelése az Egyesület háznagyi hivatalában eszközölhető.

x **Férjem elhalálozása folytán a kályhásipart továbbra minden fennakadás nélkül, öcsém szakszerű vezetésével folytatom. Szíves támogatást kérve tisztelettel özv. Gschmeidyné, Timár ucca 17. Telefon: 13—41.**

Karácsonyi,
finnepi tészta különlegességek olcsó árban kaphatók
Tóth cukraszdában
KOSSUTH U. 17.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város törzsgulyájából 1 db létszámfeletti tenyészbika és 5 db törzsgulyabeli kimustrált, de még tenyészképes tehén 1937. évi január hó 18-án, hétfőn (országos vásárkor) délelőtt 9 órakor a debreceni Baromvásártéren tartandó nyilvános árverésen eladásra kerül.

Gazdasági tanácsnok.

SPORT

TURÁZÓ CSAPATAINK KARÁCSONYI MŰSORA

A külföldet járó magyar csapatok a három ünnepnapon több mérkőzést bonyolítanak le. A Bocskaynak egyedül csak a pénteki Brest elleni mérkőzése biztos, a többit homály fedi. A Hungária Máltában, a Kispest francia földön, hasonlóan az Újpest és a Budai 11 is gyengébb csapatok ellen állanak ki.

BOLDOG KARÁCSONYI ÜNNEPEKET KÍVÁN

Kürt kávégyártó Tanítómester TÖRV. VÉD. MÉZES KÉSZITMÉNYE DEBRECEN PIAC-U. 42.

VENNI AKAR VALAMIT? A FÜGGETLEN UJSAG HIRDETÉSE BIZTOSAN HOZZAJUTTATJA LEGGYORSABBAN A KIVANT TARGYHOZ!

CONTINENTAL IRÓGÉPEK
Anyag! Szerkezet! Minőség!
Kizárólagos körzetképviselet:
MARKOVITS mérnök
Piac ucca 58. Telefon: 24-02.

Lilian Harvey négyesfogata

A karácsony előtti héten igen nagy feltűnést keltett Debrecenben egy remek lipicai négyesfogat. A kitűnően összeválogatott, mindegyik lovában remek négyesfogat igazán álomszerű volt, a régi boldog idők emlékeit idézte vissza, amikor négyesfogataikon jártak Debrecenbe a bihari dzsentritársaságok földbirtokosai. A közönség a lapok nyomán hamarosan megtudta, hogy a csodaszép négyesfogat az új tetétleni földbirtokosé, Lilian Harveyé. A szép filmsztár a karácsonyelőtti napokban készült birtoka meglátogatására s napokig várta itt négyesfogata, amelyet gazdasági intézője, mintegy csodaszép ajándékkal kedveskedni akart a földbirtokos sztárnak.

Sikerült megszereznünk Lilian Harvey négyesfogatának képét, amelyet itt közlünk. A négyesfogat igazán különlegessége lesz Biharmegyének és Debrecennek s a tiszántúli állattenyésztés külön büszkesége, hogy nem importálták ide, hanem Geszterédy Ödönnek, az ismert és kitűnő bökönyi földbirtokosnak lipicai tenyészetéből való. Geszterédy Ödön kiválóan képzett gazda, akinek nem ez az első jelentős sikere, bár bizonyára nagyon kevés földbirtokos adhat el négyesfogatot hiresebb vevőnek, mint Geszterédy Ödön.

GYÁSZROVAT

Tóth József kötélgyártómester 29 éves korában elhunyt. Temetése 26-án, szombaton délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Lakás: Kossuth ucca 22. Gebauer-cég rendezi.

Özv. Husz Lajosné, zilahi Éltető Róza meghalt. Ennek a bibliai »erős asszony«-nak, nemrég elhunyt férje drága emlékét hűséges szerelemmel őrző özvegynek, a gyermekeiért sokat fáradt, sokat aggódott, sok apró lemondásban naponként hős édesanyának, szerető anyósnak, unokáiban büszkén gyönyörködő áldott nagyanyának, megértő testvérnek és barátnak nemes szíve december 24-én hajnalban életének 69-ik évében megszünt dobogni. Temetése december 27-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető I. osztályú ravatalozójából. Gebauer-cég rendezi.

FŐZZÜNK ÉS FŰRÖDJÜNK GÁZZAL!
Lakásunkat fűtsük gázgyári kokszal!
A gáz Debrecenben legolcsóbb egész Európában!
A GÁZ
használatának számtalan előnyei közül kiemelkednek a következők:
1. A gázfőzés tiszta.
2. Kényelmes.
3. Gyors.
4. Szagtalan.
5. Minden pillanatban használatba vehető.
6. Okszerű kezelésnél sokkal olcsóbb, mint a fatüzelés.

A gázberendezésnek költségei hamar megtérülnek. Adóból a felét az állam téríti vissza, a másik felét pedig ugyszólván filléres havi részletekben fizetheti.
Takaréktüzhelyet, autogeysert, kályhát sem kell venni, mert egészen olcsón bérbeadunk ilyeneket.
Az autogeyser azonnal adja a meleg vizet. Egy fürdőhöz egy köbméter gáz kell, ára 22 fillér.
A KOKSZ,
fűtéssel ninesen piszok, sohasem kell kormozni a folytonégő kályhában használva egész télen sohasem kell tüzet rakni. Összel begyujtja, tavasszal eloltja. Ennél nagyobb kényelmet el sem lehet képzelni. Látogassa meg mintaraktarunkat Batthyány utca 12. szám alatt, hol mindenről szívesen folytatunk megbeszélést, minden vétel kötelezettség nélkül. Telefonhívásra szakembereinket is kiküldjük. Telefonszám: 28—53.
DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS VILÁGITÁSI VÁLLALATA.

SOMOSKEÖY a legzseniálisabb világkalandor

Copyright by Független Ujsag

(Ötvenharmadik folytatás.)

SOMOSKEÖYT FELMENTI A BIRÓSÁG

Régen volt olyan szenzációs tárgyalás a kis olasz városban, mint amikor Somoskeöy ült a vádlottak padján és nem kisebb ember védte, mint Crispi. A tárgyalás simán folyt. Nem tudták Somoskeöyre rábizonyitani, azt hogy tagja lett volna annak a nemzetközi hamispénzt gyártó és betörő társaságnak, amelynek tagjai megszökték.

— Hoppkins úr, Bobrinszky úr, Reed úr, Sul'goi úr kellemes, előkelő gentlemanoknak látszottak, — védekezett Somoskeöy, — szívesen ábrázkozta mtehát össze velük. Ma sem tudom, hogy kicsodák.

Az is lehet, hogy éppen azért követtek el akkor éjszaka betörést, ha ugyan ők követték el, mikor nálam estély volt, hogy ezzel a gyanut reám hárítsák.

Az ügyész nem is tudott bizonyitani semmit. Amikor pedig azt kérdezték Somoskeöytől, hogy miért használt hamis útlevelet és szerepelt idegen néven, Somoskeöy kedélyesen válaszolt.

— Nem vezetett ebben semmi rossz. A Somoskeöy név nagyon ismert lett és ez érthető módon feszélyezett volna. Mulatni akartam, már pedig ha tudják, hogy Somoskeöy vagyok, talán ki is tolöncolták volna innen.

Más nevet vetem hát fel. Annyi ez csak, mintha ruhát változtattam volna. Nyáron nagyon meleg van a téli ruhában, eldobtam hát a nehéz gyapjú öltözetet és könnyű vászonruhát vettem fel. Ennyi az egész.

Faggatták, hogy honnan szerezte a pénzt ehhez az urizáshoz. Somoskeöy erre is megfelelt:

— Igazolhatom, hogy Newyorkban orvosi rendelőm volt, azt egy barátom eladta s azt a pénzt költöttem a Rivierán... Hogy elköltöttem az utolsó fillérig, ez nem bün. Könnyelmű ember vagyok, ha takarékos, beosztással élő nyárspolgár lennék, akkor nem lennék Somoskeöy.

SOMOSKEÖYT LEFOGJÁK BÉCSBEN

Somoskeöyt végül is csak hamis név használatáért büntették meg pénzbüntetésre. A newyorki eset, amiért krupié korából körözték, elévült már. A philadelphiai kaland szóba sem jöhetett, mert ezért nemcsak feljelentést nem tett Ferenc József s a braziliai udvar, hanem le is tagadta. Konstantinápolyból szöknie kellett, mert hamis útleveleket és rendjeleket találtak nála, de ezért senki sem körözte, senki nem jelentette fel. Diákkori löcsei kalandja szóba sem került. Ami lopást elkövetett, azért pedig elszenvedte az Albert-willeben a büntetést.

Somoskeöyt a biróság felmentette a komoly vádak alól. Mint szabad ember távozott, csupán Olaszország területéről utasitották ki. Nagyon jól tudta azonban Somoskeöy, hogy figyelni fogják.

Ahogy kilépett a tárgyalási teremből hűséges inasa, Pietro várta:

— Édes gazdám, most Bécsbe kell mennünk, oit helyeztem el Svájcba időnként kivitt pénzeket. Fele az enyém, fele az Öné. Senki sem akadályozhatja meg, hogy azt felvegyük.

Somoskeöy megölelte, megcsókolta Pietrot:

— Derék ember vagy Pietro, soha nem volt még ilyen jó barátom. Ilyen hűséges és becsületes ember is csak gonosztevők között akadhat.

(Folytatjuk.)

Irógép Bory

Ferenc József-ut 72 Deák Ferenc-utca 2 sarok ház.

Bejárat a Deák Ferenk-utcai oldalon

Telefon 20—51.

SZINHÁZ MŰVÉSZET

Félévi mérleg

Rezsimváltozás volt az idén a Csokonai-színházban: tizenöt esztendős igazgatás után a nagymultú műintézet vezetése új direktor kezébe került, aki nemcsak Debrecenben, hanem a magyar vidéki színészetben is előkelő idegennek számított. Hiszen Horváth Árpádnak, a Csokonai-színház új igazgatójának a pályája a Nemzeti Színházban indult el, az ország első színházában emelkedett fokról-fokra érte el kivételesen rövid idő alatt a legmagasabb rangot: a főrendezői pozíciót. A vidéki színházhoz mindösszesze annyi köze volt, hogy Klebelsberg Kunó gróf akkori kultuszminiszter engedélyével pár hónapig vezette a válságba került kolozsvári Nemzeti Színházat, — igaz, igen szép eredménnyel.

Bizonyos aggodalommal tekintettek tehát debreceni vállalkozása elé, bármilyen örömmel fogadták is a legmértékadóbb körök azt, hogy ilyen erős és önálló egyéniség kerül az ország legragyogóbb multu vidéki színházának az élére, mert féltették, hogy bele tud-e illeszkedni a vidéki színház kereteibe.

Nos, most, hogy az új rezsim első szezonjának körülbelül a fele letelt, meg kell állapítani, hogy az aggodalomban volt némi jogosultság. Horváth Árpád valóban nem tudott vidéki színházat csinálni Debrecenben, de ennek csak örülni kell: Horváth Árpád művészi színházat csinált, a művészi színház pedig fővárosban és vidéken is egy marad, ha megjelenési formája esetleg az adottságoknál fogva különböző is.

Huszonkét darabot adott elő a szezon első, rövidebb felében eddig a Csokonai-színház és a műsor mérlege nagyon erősen afelé hajlik, hogy a Csokonai-színházból nem is szabadna vidéki színházat csinálni. Ennek a huszonkét darabnak, — a budapesti reportoárszínház egész éven át sem ad ennyi prömiert és röprizt, — nagyobb és jelentésebb része épen a prózai műfajok területére esik, tehát arra, amitől az átlagos vidéki színházigazgatás egyenesen menekülni szokott. A Csokonai-színház új rezsimje a színház igazi hivatását tölti be akkor, amidőn színpadán elsősorban a dráma különböző fajainak biztosítja a főhelyet és hogy a közönség is szomjuhozza a komolyabb és súlyosabb értékeket, mutatja az az érdeklődés ,amivel a prózai előadások iránt viseltetik. Nem lehet csodálkozni rajta, hogy az átmenet nem rögtöni, hogy a publikum a dráma legmagasabb színvonalát jelentő művek iránt egyelőre még kisebb fogékonyságú, mint a középfajú opusokkal szemben. Olyan szerencsés trouvaille, mint A néma levente, mely a költői szépségeket a közönségsikerrel tudta párosítani, minden évtizedben akad csak, de maga pusztán a teny, hogy egy verses vígjáték rövid pár hét alatt kifejezetten repertoárszínházban a tizennyolcadik előadásnál tart, arra vall, hogy a közönség értékeli az új rezsim tisztult irányú törekvéseit. Az olyan nagyszabású előadás, mint az Antigone felujítása volt s amellyel bármely főváros bármelyiik előkelő színpada is eldicsekedhetnék, vagy Jerome K. Jerome modern misztériuma, a Valaki járt itt, egyelőre még csak a hatalmas erkölcsi sikerig tudtak elérkezni. De az út már kezd megnyilni s a Csokonai-színház új rezsimjének első nagy eredményeként azt kell elismern, hogy selejtes művet nem engedett idáig prózai színpadára, a közönséget pedig helyesen irányítja magasabb értékek felé. Az a program, amit a szezon második felében az igazgatás meg akar valósítani s amelyben magyar és külföldi szerzők eredeti újdonságainak ősbemutatóit is tervezi, alkalmas arra, hogy visszaszerezze vele a színház elvesztegetett erkölcsi hitelét.

Az énekesszínpadnál, sajnos, tekintetbe kell venni, hogy az operett, mint műfaj, immár közel kétévtizedes súlyos válsággal küzd. Itt a közönség ítélőképessége teljesen megromlott, egységes állásfoglalást, határozott közízlést kialakítani a rendkívül nehéz feladat. A Csokonai-színház ebben az irányban is megtette a kezdeményező lépést, eredeti operett ősbemutatót adva s az a siker, ami az Andai—Lesiyán—Kiszely operett, A nagy kaland bemutatóját követte, irányt mutat. Prózai műsorában a Csokonai-színház függetleníteni tudta magát, azt kell elérnie operettreportoárjában is. Ha valahol, ezen a területen vár rá a legnehezebb munka, remélni kell azonban, hogy a kezdeményezés sikere újabb ösztönzéseket ad és a Csokonai-színháznak sikerül helyreállítani az egykor előkelő volt operettműfaj presztizsét is a maga színpadán.

A Csokona-színház műsorát tehát, ha áttekintjük, már most is öntudatos irányítás jellemzi s ehhez a műsorpolitikához egyenértékűen csatlakozik az előadások színvonalának emelkedése. Az új rezsim gondos beosztással állapítja meg műsortervét, ez hozza magával, hogy a darabok előkészítésére elegendő idő áll rendelkezésre Ebből viszont az következik, hogy a Csokonai-színházban az idén a próbaszám megközelíti, egyes előadásoknál pedig felül is mulja azt a számot, amivel a fővárosi színházak szoktak dolgozni. Egy színház belső nemeslevele mindig a próbakönyv s a Csokonai-színháznak ebben a tekintetben valóban nincs mit szégyenkeznie. Az egységes akarat irányítása látszik meg a a Csokonai-szíház művészi munkáján, az a tényező, aminek az évényesülése legelsősorban fontos egy művészi intézménynél. Stilusuk van az előadásoknak, a rendelkezésre álló erőknek helyes elosztása jellemzi és a színészi értékek nem véletlen érvényesülése. Mert nem lehet véletlennek tekinteni, hogy a Csokonai-színház az idén három kitünő színészt is tudott frissen a közönség elé állítani, mint Kőmüves Sándor, Alszeghy Lajos és Herczeg László, hogy a többi tehetséget most ne is említsük. A kiválasztás biztonsága látszik meg a Csokonai-színház társulatán és a színésznevelési politikának olyan irányító ereje, mely remélni engedi azt, hogy az idők folyamán a Csokonai-színháznak külön játékstilusa is kialakul.

A Csokonai-színház új rezsimje rövid idő alatt el is tudta érni azt, hogy a színházat ismét a kulturális érdeklődés központjába állította. Ujból kezd esemény lenni egy-egy előadás, a közönség kezd visszatérni ahhoz a magasabb értékeléshez, amely nem pusztán divatbemutatási helyként tekinti a színpadot — és ha semmi egyebet nem ért volna is el az új rezsim, ezt már igen jelentős eredménynek kell elkönyvelni. Remélni lehet, hogy a még fennálló feladatok megoldásával, amelyek között elsősorban szerepel a közönség megszervezése, — gondolunk itt a Színpártoló Egyesület feltámasztására, — Debrecen város Csokonai-színháza ismét méltóan reprezentálja azt a várost, amelynek ötnegyedszázados színészettörténelmi multja páratlan s ezért a jövőjének is nagynak kell lennie.

—

A SZINHÁZ MÜSORA:

December 25. napján, pénteken délután 3 órakor: **CSÁRDÁS**, operett, mérsékelt helyárakkal. Délután 6 órakor: **URILÁNY**, vígjáték, mérsékelt helyárakkal. Este 9 órakor: **A NAGY KALAND**, eredeti operettujdonság.

December 26. napján, szombaton délután 3 órakor: **CSAVARGÓLÁNY**, operett, mérsékelt helyárakkal. Délután 6 órakor: **AZ ÉN LÁNYOM NEM OLYAN**, mérsékelt helyárakkal, vígjáték. Este 9 órakor: **A NAGY KALAND**, eredeti operettújdonság.

December 27. napján, vasárnap délután 3 órakor: **A NÉMA LEVENTE**, költői vígjáték, mérsékelt helyárakkal. Délután 6 órakor: **DEBRECENI 2-ES HUSZÁROK**, operett, mérsékelt helyárakkal. Este 9 órakor: **A NAGY KALAND**, eredeti operettújdonság.

December 28. napján, hétfőn: **A NAGY KALAND**, A) bérlet.

December 29. napján, kedden: **A NAGY KALAND**, B) bérlet.

December 30. napján, szerdán: **A NAGY KALAND**, C) bérlet.

December 31. napján, csütörtökön este félhét órakor: **A NAGY KALAND** Este 10 órakor: **SZILVESZTERI KABARÉ.**

Január 1. napján, pénteken délután: **UJÉVI KABARÉ**, mérsékelt helyárakkal. Este 8 órakor: **A NAGY KALAND.**

A szinházi iroda hirei:

Remek müsort ad a

CSOKONAI-SZINHÁZ

az ünnep három napján: kilenc előadásban felsorakoztatja a szezon legkitünőbb slágereit, a prömierek kiváló szereposztásában.

PÉNTEKEN délután 3 órakor a Szilágyi-Buday operett, a

Csárdás

nyitja meg az előadások sorát.

PÉNTEKEN délután 6 órakor a Zilahy-sláger, az

Urilány

kerül szinre, a nagy vígjátéksiker.

PÉNTEKEN este 9 órakor az eredeti ujdonság,

A nagy kaland

folytatja diadalútját, a pompás nagyoperett.

SZOMBATON délután 3 órakor a vídám

Csavargólány

kalandjain mulat a közönség.

SZOMBATON délután 6 órakor a Csathó-vígjáték,

Az én leányom nem olyan

kerül sorra a bemutató remek együttesével.

SZOMBATON este 9 órakor ujra

A nagy kaland

megy, Kiszely nagyogó zenéjü operettje.

VASÁRNAP délután 3 órakor 18-adszor

A néma levente

költői vígjáték H NEMÉNYI LILI felléptével.

VASÁRNAP délután 6 órakor a katonaoperett, a

Debreceni 2-es huszarok

vídám békebeli története kerül sorra.

VASÁRNAP este 9 órakor az országos hirü

A nagy kaland

az eredeti operettujdonság folytatja a sorozatot.

HÉTFŐN este A bérletben a rádióban is kivételes sikerel közvetített

A nagy kaland

megy diadalmasan az első jubileum felé.

A karácsonyi előadások közül a délután 3 és 6 órakor kezdődők mérsékelt helyáruak, az este 9 órakor kezdődők rendes helyáruak.

Telefon: 21-45. Telefon: 34-08.

Debreceni Vásárpénztár R.-T.

Hiteleket, előlegeket folyósit hizlalásra ◀▶ és a vásárra kerülő sertésekre. ◀▶

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT

Boros szépen jól olcsón **fest, mos, tisztit** Piac-utca 77.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Bál 1937

Hiába vagyunk a hipermodernség csúcsán, hiába írunk 1936-ot, amint jön a szezon és kiejtjük ezt a szót, hogy BÁL, valami romantikus, kedves tündérvilág jut az eszünkbe tánccal, bókokkal, udvarlással és szentimentalizmussal agyonspékelve.

Megtérül fáradsága, ha felkeresi
Frisch József ékszerészt
szent Anna u. 5. alatt. Törtaranyat legmagasabb árban veszek

Az új báli divat rengeteg újdonságot hoz számunkra. Tüllfelhők és brokátzáporok fognak testünkre hullani és a taftok, meg a muszlinok fognak erélyes harcot vívni. A báli szín természetesen mindig a virágos, a hangulatos, pasztell: halványkék, halványlila, sárga, rózsaszín.

Modern Hatvan u. 6. Tel. 34-59
Idei
Nagy estélyi frizura
Kreációk

Fiatal lány ma taftra dolgozott tüll ruhában jelenik meg strassbrossal, vagy vállpánttal és virágcsokorral a keblén. A tüllből rendszerint rövid keppet viselnek olyan megoldásban, hogy majd a tánc hevében ez a kepp lekerül a vállról és a derék köré lesz kötve, mint egy kazak, vagy fodorszerűen. — Fazon? Mi kell ilyen tüllálományhoz? Hosszú és húzott és dúsan dekoltázs. És mindehhez még elképzelni egy üde, a báli izgalomtól és még több ruzstól kipirult arcot.

MEGLEPŐEN FIATALÍT
a Debrecenben egyedülálló
OXIGÉNES arcfürdő
KISS BÖSKÉNÉL, Piac ucca 61.

A fiatalasszonyok, vagy az idősebb lányok már a tüll helyett brokátot, vagy fémmel átszőtt nagy estélyi ruhát viselnek, ami viszont ellentétben a tüllel egészen szűk, csak hátul van a bőség turnürszerűen, V alakú kivágással, csavart derékkal és teljesen hát nélkül.

Fűzőt, melltartót,
gyógyhaskötőt legtökéletesebb formában és legszebb kivitelben készít
DR BARDOSNÉ
„Modern fűzőszalon", Piac u. 77.

Legszebbek a halványkék, sötétkék beszövésű brokátok és rózsaszín ezüsttel átszőtt selymek. Olyan álomszerűek, olyan gyönyörűek, hogy nem is kíván a fazon mást, mint egy nagy bross, vagy valódi brilliáns brosst.

A taftok is divatosak, mint minden báli szezonban. Bő, húzott szoknyákkal, puffos ujjakkal, színes virággal. Ezekhez egy kis bársonyt, vagy peyette bolerot sikk viselni.

A legdrágábbak, de viszont a legpompázatosabbak a muszlinbársony estélyiruhák. Persze, ez nem fiatal lányoknak való, mert egyrészt egy ilyen ruha áránál fogva legalább 5—6 szezonra szól, egy fiatal lány pedig hat szezonon át nem tud egy és ugyanazon ruhát viselni.

A végiggyöngyözött estélyi ruhák nem kevésbé sikktelenek. Adva van egy sima romain, vagy maroccin anyag, mondjuk rózsaszínben, ami telistele van kis rózsaszín gyönggyel hímezve, gyöngy az öve és a kivágásban, vagy vállon hatalmas rózsa virít.

Hogy mi még a báli kellék a pénzen kívül? Hát a hajban, hölgyem, semmi,, vagy egy kis strass csatt csak és a bodros, angyalfrizurás haj, ami 1937. főattrakciója, mert annyiféle fajta. — A nyakra két-háromszoros teklagyöngyöt sikk viselni és ezt ki lehet garnitúrásítani: így gyöngy, gyűrű, klips és karkötő járul hozzá. Kesztyűt nem fontos viselni, mert rendszerint keppel vannak az estélyi ruhák elkészítve, a lábra pedig a ruhához megfelelő ezüst vagy arany, de nem utolsó sorban bársony cipők valók. Retikül tetszés szerint, virág, vagy ezüst, arany bőrretikül.

Mielőtt **szőrmebundáit** beszerezné,
tekintse meg kész bunda modelljeimet.
Lipcsei és hazai Szőrmeház, Plac u. 59.

Konyha

HETI ÉTLAP

HÉTFŐ. Ebéd: Zellerleves, sült borjúhús, lencse, alma. — Vacsora: Rakott burgonya, tea.

KEDD. Ebéd: Paradicsomleves, töltött káposzta, palacsinta. — Vacsora: Borjúmáj pirítva, burgonya.

SZERDA. Ebéd: Húsleves, dinsztelt marhanyelv, sárgaborsó püré. — Vacsora: Szárdinia, tea, vaj, sült burgonya.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Kelbimbóleves, paprikás burgonya kolbásszal, gyümölcs. — Vacsora: Rántott csirke, uborka, burgonya, dió, mákos patkó.

PÉNTEK. Ebéd: Karfiolleves, gombás palacsinta rántva, sült csirke, rizs, tegnapi tészta. — Vacsora: Töltött marhaszelet, gesztenyepüré.

SZOMBAT. Ebéd: Raguleves, naturszelet, roseibni, cékla, csokoládétorta. — Vacsora: Párolt libamell, paprikás rizs, déli torta.

VASÁRNAP. Ebéd: Gombaleves, rántott penty tartárral, burgonya, rakott palacsinta. — Vacsora: Székelygulyás, gyümölcs.

—

Vendéglátás

Összeállítottam néhány meghívásra való menüt, mert tudom, hogy a háziasszonyoknak ez okozzal a legnagyobb fejtörést, természetesen az anyagiakon kívül.

Ha délutáni bridzsuzsonnáról van szó és csak 4, vagy nyolc ember hivatalos, akkor egyszerűbb uzsonnát adunk: Tea, vajas szendvics sajttal, szárdiniával, krémsajttal, tojással és esetleg egy kis felvágottal díszítve. — Utána lehet egy vaniliakrémet, vagy dobostortát adni. Gyümölcs. — Ha este kisebb vendégeket hívunk, 4—6 embernél nem többet, akkor a következőképen alakul a menü: Feketekávé tejszín habbal, dió- vagy narancstorta. Egy óra múlva likőr és apró sütemények, vagy vajas rollni sajttal töltve és más sót sütemény borral. — Vagy: Feketekávé tejszínhabbal, gesztenyepüré, vagy gesztenyealagút csokoládémázzal, gyümölcs. Kis idő múlva likőr és kugler bomba. — Ha estély adunk, értsd 10 embertől felfelé és egész éjszaka kilátása van a háziasszonynak etetni vendégeit, akkor a következőket adják: Fekete tejszínhabbal, három, négyféle torta, de legyen közben a férfiakra tekintettel egy puncs is. Utána talpas poharakban narancskrémet, vagy csokoládékrémet szolgálunk piskótával. Ezt kövesse, természetesen kellő időközökben a meleg sajtos és vajas tészta, nem különben két hideg tál imbisz kellő mennyiségű zsemlye és kifli körítéssel, borral. Reggelfelé pedig friss lángost süthetünk és utána közvetlen bableves, vagy korhelyleves jöjjön. — Vagy: Egyszerűen egy szép büféasztalt csinálunk és arra mindent feltornyozunk. A vendégek maguk szolgálják ki magukat. Kellő mennyiségű tányérról és evőeszközről kell gondoskodni, amit ügyesen és ízlésesen kell a hosszú fehér abroszal letakart asztalra helyezni. Lehet rajta: hideg tálak, aszpikos májpástétom, heringkrém, felvágottas szendvicsek, hideg húsok, megfelelő körítésekkel, töltött tojás, francia saláta, torták és apró sütemények, likőrök, borok és meleg forró virslit csak reggelfelé külön hozzák be.

Vitárius üzlet csak egy van!
Ridikül, selyemharisnya, ernyők, nadrágtartók, zoknitartók, bélelt kesztyük, különlegességek kaphatók **Kosuth ucca 2. szám.**

RECEPTEK

Mákos torta. Hat tojás sárgájából 20 deka porcukorból és ugyanannyi vajból torta tésztát készítünk, hozzáadjuk a hat tojás habját. 20 deka őrölt mákos és két, két és fél szelet pufitott csokoládét. Ha megsült, kettévágjuk, ízzel megkenhetjük és csokoládémázzal vonhatjuk be.

Pulár aszpikban. Erős, sok zöldséges borsos húslevest főzünk a pulárból. Majd kiveszük a levesből a pulárt és csontjaitól megtisztítva megőröljük. Aszpik formában beöntjük a levest, rákenjük a húspépet és föléje is húslevest öntünk. Hideg helyen ki hagyv.

Egyszrű gesztenyepüré. Veszünk egy kiló gesztenyét, megfőzzük és vigyázva megtisztítjuk a héjától. Aztán átnyomjuk burgonyanyomón és ízlés szerinti cukorral, rummal, vaniliával s öt deka vajjal ízesítjük. Akkor összekeverjük a masszát, a nyomón ismét áttörjük, tálba rakjuk és tejszínhabbal díszítjük, sőt még a tál aljára is tehetjük egy kis habot.

—

DIVATPOSTA.

LENKE. Zöld kosztümjéhez vehet barna pullovert és egy ugyanolyan zöld színű bársony mellényszerű bluzt, mint a kosztümje egy begyürt muszlin sállal. Egy brosst tűzzön a kivágásba. Barna és zöld kalapot is vehet, de inkább barnát, mert a prémje is barna és a cipője is. Üdvözlet.

KISLÁNY. Halványkék, vagy rózsaszín tüll ruhát ajánlok két fodorral, de úgy csináltassa meg a második fodrot, hogy azt le lehessen venni, tehát az övre dolgoztassa és a vállai köré kerithesse, ha belép a bálba, belépő gyanánt. Üdvözlet.

FIATAL ASSZONY. Tavalyi fekete satin ruhájából csináltasson egy arany, vagy ezüst payette egyenes kabátkát, spenzert és azt mint estélyi ruhát nagyszerűen ki tudja majd használni. Ezüst cipőt vegyen és retikült hozzá. Ez a payette felsőrészt azután tudja más estélyi ruhához is viselni. Most nagyon divatos. Üdvözlet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körút 44. küldjék.

Az egyedüli vídám karácsonyi műsor!
A legújabb magyar film Budapestet megelőzve:
Tisztelet a kivételnek
Boros Elemér remek vígjátéka.
Főszereplők:
TOLNAY KLÁRI — RÁDAY IMRE — VIZVÁRY MARISKA — RÓZSAHEGYI KÁLMÁN
RÁTKAI MÁRTON
Előadások: karácsonykor és vasárnap 3—5—7—9 órakor, hétfőn 5 — 7 — 9 órakor.
Ünnepi bemutató ma: Vígszínház

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti tiretésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

Házasság

Félárva hajadon
vagyok, huszonnégyéves. **Férjhezmennék!** Hozományom mindössze harminc ezer pengő, ezenkívül jóanyámtól örökölni is fogok. Tisztességes, becsületes keresztény férfi teljes című levelét küldje »Polgárleány 1563« jeligével Blockner hirdetőbe, Budapest, Erzsébet körút 12. 4552

Valamikor
ezen a vidéken jártunk, innen szeretnénk nősülni. **Hatan vagyunk jóbarátok,** különböző korúak, különböző foglalkozásúak, — keresztények és keresztyének. — **Hölgyek becses figyelmét kérjük,** személyi adatainkat itt közöljük: ötvenötéves, budapesti kereskedő, saját házában lakik, özvegy, gyermektelen, ötvenéves **uradalmi intéző,** havonként 7—800 pengő jövedelemmel, szép vidéken, — **polgári iskolai tanár,** negyvenkettőéves, nyugdíjképes, — **gyári főtisztviselő,** harminchétéves, nyugdíjképes, hatezer pengő jövedelemmel, természetbeni lakással, egyéb természetbeni járandóságokkal, — legelőkelőbb banknak — nyugdíjképes főtisztviselőellenőre, harmincnégyéves évi kilencezer jövedelemmel, — harmincegyéves **jó módú gazdálkodó,** özvegyember, kisgyermekére tekintettel gyermekszeretőt óhajt. **Hangsúlyozzuk** nem vagyont, — feleséget keresünk! Hölgyeink! Válogathatnak közülünk! Mindenkinek becsülettel válaszolunk, aki teljes nevét, címét megírja. Boríték pontosan így címzendő: 269 »DEÁK« Budapest 72. postahiv. postafiók 87. 4551

Levelezés

Mária,
két énem van, az egyik, amelyik mindig Rád gondol, a másik, amelyik mindig Veled van. 4624

MEGNYILT
a GAZDÁK SÜTŐDÉJE Rt. és a »GALAMB« cukrászüzem központi elosztóhelye DEGENFELD TÉR 4. szám alatt.
Elsőrangú »Galamb«-féle házikenyér, finom péksütemények és cukrászati cikkek állandóan raktáron.
Karácsonyi és újévi cikkek stb. legolcsóbb beszerzési forrása.
Rendeléseket felvesz és házhoz szállít magánfogyasztók és viszonteladók részére is.
TELEFON: 29-24. 4540

Karácsonyra olcsón
fürdőberendezések, piperecikkek nagy választékban: **Fülöp** vízvezetékszerelőmesternél, Piac u. 83. 4133

Csalódás sohasem éri ha nálunk vásárol.
HAVAS
Harisnyaház
Bátaogos u. 1.

Női kabátot
is vehet nagyon olcsón Weisz Sándor férfiruha áruházában, Csapó u. 10. 4911

Katonatisztek, altisztek, katonai hivatalok, »Unió«-tagok elsőrendű **tűzifát, szenet, kokszot brikettet** téli beszerzésre is havi részletfizetésre **készpénzáron** kapnak, 100 kg-ot már házhoz szállítva — **»Margit« tűzifa- és szénkereskedelmi vállalatnál,** a Margit fürdő mellett. Telefon: 10—24.

Betöltendő állás

Mindenes
főzőnőt jó bizonyítványnyal január 1-re felvesz: Beke gyógyszerész, Árpádtér 1. 4613

Tiszántúlon
bevezetett rövidáru fiatal utazót felveszünk, jutalékos alapon. Bináth, Cserepes u. 5. 4610

Bejáró
szobalányt keresek január 1-re. Fürst Mátyásné, Hatvan u. 6. 4607

Keresek
árvalányt gyermek mellé. Cím: Mátyás király ucca 36. Csapókert. 3087

Jól főző
bennlakó mindenes szakácsnőt jó bizonyítványnyal felveszek. Rothermere 9., jobbra. 3063

Gyermektelen
házaspár házmesternek felvétetik. Magoss György tér 29. 3074

Bejárónők
felvétetnek elsejére, délig tartó munkára, koszt nélkül. Domb u. 12. 3075

Keresek
gyermekszerető, főzésben jártas mindenest hosszú bizonyítvánnyal. Nyomtató u. 12. 3078

Gyors-
és gépírást tudó fiatalembert gazdaságba gyakornoknak alkalmazunk. Pályázatokat rövid életleírással »Könyvelésben jártas« jeligére a kiadó továbbít. 3068

Főzőmindenest
elsejére felveszek. Jelentkezni délutánonkint 3—5 óráig. Vitéz Csánkyné, — Kossuth u. 22., II. e. 3084

Könyvelőt,
vagy könyvelőnőt keresek, ki a gyors- és gépírásban jártas. Ajánlatokat »Állandó« jeligére a kiadóba, fizetési igény és eddigi működés megjelölésével. 4621

Önállóan
főző ügyes mindenes főzőnőt keresek elsejére hosszú bizonyítványokkal. Dr. Levelesné, Püspöki palota. 3085

Házmester,
ki a kertészethez ért, felesége pedig takarítani és mosni tud, felvétetik. Széchenyi ucca 100. 3048

Leányomhoz
perfekt német nyelv és magyar nyelvtan tudással tanítónőt keresek. Weiszkrón, Piac 70. 3—4 között. 4614

Gazdaságba
keresek gépszkovácsot, ki motorkezeléshez is ért. Jelentkezni lehet Simonffy u. 7. szám, házmesternél. 4612

Fiatal
segédet és kiszolgáló lányt azonnali belépésre keres: Deutsch Albert és Fia. 4597

Felveszek
parkettfhez értő mindenest január 1-re. Széchenyi u. 11. sz., keresztépület. 4598

Teljesen
megbízható egészséges jól főző és hosszú bizonyítvánnyal bíró mindenest keresek január 1-re. — Jelentkezni lehet vasárnaptól. Werbőczy ucca 14., I. em. 1. ajtó. 3073

Állást keresők

Jómódú
nyugdíjas állású idős úriember ismeretségét keresem. Házasság lehetséges. »Szilveszter« jeligére. 4602

Adó-
és könyvszakértő órakönyvelést vállal. Ajánlatok: »Adómérleg« jeligére kéretnek. 4616

Pénz

Kölcsönöket
első helyi bekebelezésre, vagy árufedezet mellett folyósítunk, tőzsdei megbízásokat elfogadunk, betéteket gyümölcsöztetünk Magyar Általános Takarékpénztár, Piac ucca 81. 3814

Kölcsönöket
folyósítunk kereskedelmi árukra is Zálogház, Hunyadi u. 14. 3901

Ingatlan

ELADÓ HÁZINGATLANOK.
Hatvan ucca 50. sz. modern, most tatarozott 6 fürdőszobás lakással P 3400.— bruttó évi jövedelemmel.
József kir. herceg ucca 58. szám 6 lakással P 2250 évi bruttó jövedelemmel.
Szent Anna ucca 58. szám, újonnan tatarozott alápincézett épület négy szép lakással és üzlethelyiséggel P 1900 bruttó évi jövedelemmel.
Simonffy ucca 55. sz. 3 lakással, többrendbeli raktárral és pincével P 1824 bruttó évi jövedelemmel.
Malvin ucca 6. számú ötlakásos épület, melynek bruttó évi jövedelme P 756.
Kinizsi ucca 49. számú, két épületet magában foglaló nagytelkű ház Debrecenben, továbbá Hajdúnánáson, Hajdúböszörményben családi és üzleti ház igen jutányosan, kedvező fizetési feltételek mellett eladó.
MAGYAR ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR RT. debreceni fiókja, Piac ucca 81.

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12., I. emelet. 3412

Fancsikán
22 hold tanyásföld eladó. Virág ucca 11. 4596

Déli sor 19. sz.
ház (Gazdasági gépgyár volt igazgatósági épülete) 7 szoba és melékhelyiségekkel, megállapodás szerinti nagyságú telekkel eladó. Érdeklődni lehet telefonon 28—29. alatt. 4608

Bánki
33 hold tanyásbirtok eladó bankteherrel is. Farkas ügyvéd, Hungária palota. 4605

Eladó
ház: Vasútsor 23. Csapókerti állomással szemben. Értekezni Vitárius, Kossuth u. 2. 2057

Böszörményi út
33—35. számú ház vendéglővel, nagy gazdasági udvarral eladó. Értekezni: ugyanott. 3076

Eladó
adómentes ház: kétszobás, előszobás, 3240 □ földdel. Téglaskert, Basahalom u. 5. szám. 3080

Eladó
Fáy dülőben 4½ hold föld. Értekezni Teleki u. 80. 2069

Adómentes új villa
Vilmos császár úton, komfortos, förlesztéses kölcsönnel eladó. Cím kiadóban. 4622

Telek
olcsón eladó, bármilyen célra. Kishegyesi úton. — Halastó-uccán. Értekezni: Garay 20. 183

Oktatás

Német
anyanyelvű úr irodalmi német nyelvre tanít s társalgást folytat. Hatvan ucca 1., I. kapu, III. 54. 3000

Német
oktatás: **24 óra 6 pengő.** — Kossuth ucca **41.** 2227

Társ

Tiszántúlon
még nem gyártott iparcikkek gyártásához legalább 5000 pengővel, — lehetőleg közreműködő; társat keresek. Ajánlatokat »Reális« jeligére kérek a kiadóba. 3083

Üzletek

Portálos
üzlethelyiség Piac uccán olcsó bérrel kiadó. Cím a kiadóban. 4590

Szabolcsmegyei
nagyközségben egyedüli kávéház eladó vagy bérbeadó. Cím: kiadóhivatalban. 4604

Virág
u. 44. számú jóforgalmú üzlethelyiség kedvező fizetési feltételekkel eladó. 3110

Üzlethelyiség,
lakásnak is használható külön szobával azonnal kiadó. Arany János u. 28. 3066

Kiadó
egy üzlethelyiség január 1-re. Homok 74. 3060

Egy
saroküzlet kiadó. Értekezni: Attila tér 7. 3064

Elsőrangú
fűszerüzlet, 2000 forgalommal elutazás miatt eladó. Cím a kiadóban. 4618

Üzlethelyiség,
lakásnak is használható külön szobával azonnal kiadó. Arany János ucca 28. 4603

Kiadó
nagy üzlethelyiség raktárnak is. Apaffy ucca 30. Értekezni Gazdák Bankjában. 3101

Lakást keresők

Egyedülálló
négyszobás lakást tágas udvarban mellékhelyiséggel keresek melékuccában. Címet kérem a kiadóban leadni. 4588

Kiadó lakás

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba kiadó, esetleg ellátással is január 1-re. Eötvös u. 48. 3106

Csinosan
bútorozott különbejáratú kétágyas uccai szoba kiadó. Hatvan ucca 45. 4606

Szépen
bútorozott szoba különbejáratú, uccai, azonnal kiadó. Vígkedvű Mihály u. 10. 3089

Háromszobás
lakás azonnal kiadó tűzérlaktanya mögött. — Vasváry u. 16. 3065

Különálló
különbejáratú uccai garzon bútorozott szoba átutazóknak is. Pacsirta 11. 3062

Kiadó
február 1-re 3 szobás II. emeleti udvari és május 1-re 4 szobás I. emeleti uccai lakás Hunyadi ucca 17—19. szám alatt. Felvilágosítást ad Adonyi ügyvéd. Telefon 34—94. 3105

Ssinosan
bútorozott szoba kiadó. Timár ucca 41. 1879

Bútorozott
szoba teljes ellátással két diáklánynak vagy egy önálló nőnek elsejétől kiadó. Burgundia u. 16. 3071

Szoba,
konyha, speiz azonnal kiadó. Köleséry Sámuel ucca 28. 3111

Kiadó
futányosan Kossuth kertben 3 szobás alápincézett villalakás terrasszal, esetleg 1 hold termő szőlővel. Értekezni Gazdák Bankjában. 3100

Piac
ucca 50. számú házban 4 szobás emeleti lakás azonnalra kiadó. Értekezni: Csapó ucca 21. Ügyvédi iroda. 3098

Egy
szoba, konyha, kamarás lakás kiadó. Zöldfa ucca 8. 3061

Különbejáratú
ucca bútorozott szoba kapnalatti feljárattal, előszoba-, fürdőszoba használattal kiadó. Széchenyi u. 31. 3056

Azonnal
átadó háromszobás összkomfortos lakás májusig P 70-ért. Timár 52. 3079

Uccai
különbejáratú bútorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 29. szám. 103

Bútorozott
szoba fűtéssel, esetleg ellátással együtt kiadó Burgundia 16. 3072

Uccai
újonnan átalakított kettő szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, (belső W. C.) azonnal kiadó. Csokonai u. 44. 3090

Eladás

Teljesen
új ágyhúzat, paplanlepedő, női fehérnemű eladó. Ugyanott női cipők is eladók. Cím a kiadóban. 4385

Gyermek
hintaló teljesen jókarban, negyedes hegedű eladó. — Arany János u. 62. szám, fűszerüzlet. 4482

20 ezed drb,
2 éves vágású hasított akác szőlőkaró, 175 c. olcsón eladó, — legkisebb mennyiség 500 drb. Eladással megbízva Molnár Lukács, Vígkedvű Mihály u. 1. szám. Minta ugyanott megtekinthető. 4599

40 pengőért
eladó új bunda béléssel, — egy vasúti téli sötétkék kabát. Kisfaludy u. 1. sz. 3107

Eladó
1 darab 130 kg-os kövér sertés. Luther u. 18. 4595

Óbor
kiváló minőség, literje 50 fillér. Boni borkimérs. — Werbőczy 6. 4525

Gázcső,
ócska, 40—50 méter eladó. Kisdebrecen vendéglő. 4594

Henceser,
recamé, íróasztal, könyvszekrény, gardrobszekrény, konyhakredenc, hálók, — kályhavédő, asztal, szék, más bútorok olcsón eladó. Hatvan 27. 4609

Vámper
porszívógép kitűnő állapotban 50 pengő. Csapó 77. 3059

Eladó
23-as koresolya, 38-as zsírosbőr fiúcipő, 41-es férficipő. Délisor 19i Saáry. 3082

Egy
pedálos cimbalom eladó. — Szabolcs u. 8. 3070

Ford
személyautó jutányos árban eladó. Rákosi Jenő u. 5., házfelügyelő. 4619

300 liter
édes must eladó. Kocsák. Huszár u. 13. sz. 4626

Szalagfűrész,
esztergapad, gyalúpadok, teljes kerékgyártó berendezés eladó. Kígyó u. 16. 4625

Szibériai
fehér róka hermelinsál kitűnő állapotban eladó. Rákosi Jenő ucca 5., földszint balra. 4617

Rádió

Rádiók
átalakítását, valamint javítását a legolcsóbban felelősség mellett végzem — Eredeti gyári gépek raktáron. Miklós u. 2. 3931

Ünnepi likörvásár
Császárkörte
Vaniliás
Meggy likör literenként
Állás
Koantro
2·60 P
RÉVI, DEBRECEN
Kisállomással szemben.
Bor kihordásra 1 liter 44 fillér.

Vétel

Pénzt adok
használt bútorért, zálogjegyért, varrógépért, ruhaneműért, szőnyegért, mindenféle ingóságért. Barna Csapó 16. Hívásra jövök, Telefon: 32—11. 4199

Háromnegyedes
csellót megvételre keresek. Ugyanott feles eladó, esetleg elcserélendő. Csokonai u. 7. 4600

Vennék
350-es nem idős motorkerékpárt. Pásztor fodrász, Mezőkövesd. 4620

Villanymotor,
5.5 H. P. eladó. Transzmissziót veszek. Teleki 56. 4623

Ajánlat

Keszler
nemcsak kerékpárban és alkatrészben a legolcsóbb, hanem a javításba adott kerékpárokat jóformán fillérekért javítja Széchenyi u. 1. 3305

Bor,
édeskés új, öt liter vételnél már 44 fillér a »Hullaházban«, Timár ucca 31. szám. 4430

Karácsonyra
iskolaruhák, kötények, — pongyolák jó kivitelben, leszállított árban: Kertész, Degenfeldtér 9. 4581

Lengyelbundák,
bőrkabátok, öltönyöket karácsonyra legolcsóbban vásárolhat Gerő ruhaházban, Piac u. 59.

Ajánlja,
mint alkalmi vételt, a **Steuer divatház Csapó ucca 10. szám,** puha- és keménygallérral, dupla manzsettás, végig bélelt, igen jól mosható puplinette ingeit **5.48 P helyett 3.88 fillérért,** márkás hibátlan »Viskosa« női selyem harisnyáit **2.28 P helyett 1.68** fillérért és más alkalmi árait, igen olcsón. Eszközöljön egy próbavásárlást saját érdekében. 4198

Tükörgyártás
üvegesiszolás, régi tükrök újjáöntése. Előszoba, fürdőszoba tükrök. **Sipkovits,** Nagyvárad ucca 15. 4509

Ujlétai
boraimat leszállítottam, literje 44 fillér, nagyobb vételnél árengedmény. — Maróthy György 10. 4328

Férfiszövetek
legolcsóbban beszerezhetők. Maradékok állandóan raktáron. Kupfer posztós, Kistemplombazár. 4418

Ülőgarnitúrák,
recamiék, henceserek, szőnyegek, komplett és magános bútoros, zenélőórák, — dísztárgyak, iskolai vetítő gépek, gyermekkocsik, nationaj kasszák, asztalok, székek, igen olcsó áron eladók az Ingóságközvetítőben, — Ha elköltözik, szőnyegeit, bútorait, dísztárgyait eladni akarja, legjobban értékesítheti az Ingóságközvetítőben. 4611

István,
János napokra kitűnő házibor kapható literenként, ó és új. Böszörményi út 45. 3077

Csapókerti lakosok!
Tűzifát, szenet és építkezési anyagot az álomásnál: Kinizsi ucca 56. alatt szerezhetik be legolcsóbban. 4601

Dióbél
naponta frissen törve fe-les fehér 1 kiló P 2.30, II. rendű 1 kiló P 2.10, mazsola 1 kiló P 1.30. Diótörőde, Honvéd ucca 9.

Ajándék
kosaras naptárak óriási választékban már **10 fillértől** kaphatók. Ugyanott előjegyzési és zsebnaptárak. Acél antikvárium, — Széchenyi u. 2. 4367

Kerékpárt — rádiót
legolcsóbban Emerich és Budaházy autóműszaki üzletében vásárolhat Halköz 3. szám. 4468

Varrógép,
írógép, kombinált szobák, hálók, ebédlők, konyhák, szezlonok, amerikai íróasztalok, iratszekrények, bőrgarnitúrák, székek, asztalok: Bútormagazin, Széchenyi 6. 4319

Használt
ruhákat cserél Weisz posztóüzlete. Piac ucca 73. — Ugyanott szövetek legolcsóbban beszerezhetők. 3980

Bor,
újlétai saját termésű édeskés rizling, nemeskadar, zöldszilváni 40 fillértől, 5 liternél engedmény. Barna 10. 4580

Konyhabútorok
gyönyörű kivitelben, nagy választékban olcsón beszerezhetők konyhabútorlerakatnál, Deák Ferenc ucca 3. 4517

Vaj - Sajt
legolcsóbb beszerzési forrás: Sajtüzlet, Csapó u. 28. Telefon: 26—28.

Maradékáruk
olcsó beszerzési forrása: Degenfeld téri Maradékáruház. Degenfeldd tér 11.

Ujlétai
sajátterm sű édeskés rizling, kadarka, ezerjó boraimat 40 fillértől árusítom, 5 liternél árengedmény. Árpádtéd 33. 4526

Tökéletes
szabás, elsőrendű munka, olcsó ár. Buglyó István férfiszabónál, Piac u. 9., udvarban jobbra. 4438

Király kávéi mégis a legjobbak!
Aromás, zamatos kávét! Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Degenfeld-tér 11. szám.

Fajborok
kiváló jók, literenként 44, öt liternél **40 fillér.** Termelőnél, Széchenyi ucca 29. 4538

Tégla és cserép
jó minőségben olcsó áron kapható Sebestyén Lajos téglagyárában. — Iroda Fürdő u. 2. Telefon 26—10. 3433

Bor 40 f.
kitűnő zamatú, édeskés, 5 l. vételnél. Dénes, Cegléd u. 22. 4546

Harisnyafejelés
3 párból 2 pár, párja 20 fillér. Barna u. 15., keresztépület. 4469

Tetőfedő bádog
minden mennyiségben kaphatók: esztergapad eladó. Fischer, Csapó u. 89. Telefon: 28—59. Ócska vas anyagot a legmagasabb árért veszek. 776

Ellátás

Jövedelmét gyarapítja,
ha az Ujságírók Clubjának éttermében étkezik. 4 fogásos nagy menü 1.10, kis menü 90 fillér. Elsőrangú házikoszt. Külön diétás konyha. Piac ucca 26., I. em. (Bejárat a böröndös üzlet mellett.)

Hungária pensio
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. — Telefon 23-39.

Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Különféle

Orth. kóser
vendéglőmet Piac 66. üzlet helyiségbe helyezem, hol gyönyörű helyiség áll a tisztelt közönség rendelkezésére. Klein vendéglős. 4593

Fehérneművarrást
olcsón vállalok, házhoz is megyek. Cím a kiadóban. 4408

HUSFÜSTÖLÉS
olcsón, pontosan, kifogástalanul Teleki ucca 88. szám alatt.

Mérlegképes
könyvelővé ingyen kiképezek jóirású hölgyet. »Gyakornok« jeligére. 4615

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE.** Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat.** Nyomta: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir. herceg ucca 1. szám.**